

**Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΩΝ
Σ.Τ.Ε.
ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε.**

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ
ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΜΕΓΑΡΩΝ –
ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΩΣ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ
ΑΓΩΓΗΣ**

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΒΑΡΕΛΑ ΙΩΑΝΝΑ Α.Μ. 6296

**ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΡΟΥΜΠΙΕΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
ΠΑΤΡΑ 20/11/2013**

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στη χώρα μας κάθε σπιθαμή του εδάφους της μαρτυρεί πολιτισμό και ιστορία. Εκτός από τους ιστορικούς τόπους με παγκόσμια ακτινοβολία - Αθήνα, Δελφοί, Ολυμπία και πολλοί άλλοι - μνημεία υπάρχουν παντού: αρχαία ιερά, εξωκλήσια, παραδοσιακοί οικισμοί που μαρτυρούν σοφία και κουλτούρα. Είναι ένα προνόμιο μοναδικό, το οποίο, όμως δημιουργεί και τη σοβαρή υποχρέωση της προστασίας αυτής της κληρονομιάς.

Η προστασία των έργων του Πολιτισμού αποτελεί ηθικό χρέος ώστε να κρατήσουμε όσο περισσότερο μπορούμε τη μνήμη ζωντανή. Η προστασία τους κρατά θύμισες για τις ρίζες μας και τον πολιτισμό μας. Τα μνημεία σε όλη τη χώρα, σημαντικά και μη, λειτουργούν ως παράγοντες της ακτινοβολίας του παρελθόντος μας.

Την ευθύνη για την προστασία των μνημείων είχαν κατά διάφορες χρονικές περιόδους το υπουργείο Προεδρίας και το υπουργείο Παιδείας, ώσπου στη δεκαετία του '60 δημιουργήθηκε το Υπουργείο Πολιτισμού (ΥΠΠΟ). Η νομοθεσία όμως που προστατεύει τα μνημεία είναι παλαιότερη.

Το 1932 ψηφίζεται ο νόμος 5351, ο οποίος εφαρμόζεται μόνο σε μνημεία Προϊστορικά, Κλασικά, Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά. Με τον νόμο 1469 του 1950 προστατεύονται τα μεταγενέστερα του 1830 οικοδομήματα και τα έργα τέχνης. Το 1977 με προεδρικό διάταγμα αποφασίστηκε ο οργανισμός του ΥΠΠΟ ο οποίος δημιουργεί τις αρμόδιες Διευθύνσεις και Εφορείες για την προστασία των Νεωτέρων Μνημείων.

Η Διεύθυνση Πολιτιστικού Κτηρίου και Αναστήλωσης Νεωτέρων Μνημείων (ΔΠΚΑΝΜ) απαρτίζεται από 3 τμήματα: α. Προγραμματισμού και οικοπέδων, β. Μελετών και Επιβλέψεων έργων, και γ. Αναστήλωσης Νεωτέρων Μνημείων. Και τα τρία τμήματα ασχολούνται με θέματα που ανάγονται στη σύνταξη ή τον έλεγχο μελετών που έχουν σχέση με έργα συντήρησης, στερέωσης, αναστήλωσης, αποκατάστασης, διαμόρφωσης των νεωτέρων διατηρητέων μνημείων, ιδιοκτησίας ΥΠΠΟ, Δημοσίου, Νομικών Προσώπων και Ιδιωτικών.

Επίσης, με το μόνιμο εξειδικευμένο συνεργείο γίνονται οι επισκευαστικές και αναστηλωτικές επεμβάσεις στα ιδιόκτητα από το ΥΠΠΟ κτήρια. Ο έλεγχος πραγματοποιείται σε συνεργασία με τις επτά Εφορείες Νεωτέρων Μνημείων που καλύπτουν όλη την επικράτεια.

Το έργο της Διεύθυνσης από τη σύστασή της –το 1979– αποτελεί, όπως ορίζει ο νόμος 1469/50 και ο οργανισμός του ΥΠΠΟ, την προστασία των διατηρητέων κτηρίων που κατασκευάστηκαν μετά το 1830 και μέχρι τις ημέρες μας, τα οποία παρουσιάζουν ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό και ιστορικό ενδιαφέρον. Τα κτήρια του 19ου αιώνα καθώς και των αρχών του 20ού αποτελούν για όλους μας την πλέον σημαντική ομάδα αρχιτεκτονημάτων, με προεξέχοντα αυτά του νεοκλασικισμού.

Έργο, λοιπόν, της Διεύθυνσης, η προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, όμως τα προβλήματα τεράστια. Οι αλλαγές στον κοινωνικό αλλά και οικονομικό τομέα που συντελέστηκαν μεταξύ της Μικρασιατικής Καταστροφής και του Β' Παγκοσμίου Πολέμου επέβαλαν τη μετακίνηση σημαντικού αριθμού των Ελλήνων και η αλλοίωση της σχέσης πόλης και επαρχίας προκάλεσε δραστικές αλλαγές στην κλίμακα και τη μορφή της Αθήνας. Αστυφιλία, υπεραξία γης, εύκολο κέρδος: οι σημαντικότεροι παράγοντες της καταστροφής.

Από το 1979 που δημιουργήθηκε η ΔΠΚΑΝΜ (Διεύθυνση Πολιτιστικού Κτηρίου και Αναστήλωσης Νεωτέρων Μνημείων), οργανώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν μελέτες σε σύνολα αλλά και σε μεμονωμένα κτήρια. Ενδεικτικά, από το 1980 αποφασίστηκε η εξυγίανση των αυθαιρέτων κτισμάτων και επιγραφών από κτήρια της Πλάκας, έγιναν καταγραφές και αποτυπώσεις από τους αρχιτέκτονες της Διεύθυνσης και προτάθηκαν τρόποι επέμβασης που εφαρμόστηκαν σύμφωνα με τη νομοθεσία, ενώ το πρόγραμμα ενοποίησης αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας έδωσε τη δυνατότητα να συμπεριληφθούν αξιόλογα κτήρια ιδιοκτησίας του ΥΠΠΟ στο πρόγραμμα αποκατάστασης, έτσι ώστε να αναδειχθεί η πλούσια αρχιτεκτονική μας κληρονομιά.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η πτυχιακή αυτή εργασία έχει ως κεντρικό στοιχείο ένα ιστορικό κτίριο στο παλιό κέντρο των Μεγάρων. Το διώροφο αυτό κτίριο πιθανολογείται πως χτίστηκε προ του 1902, όπως αυτό αποδεικνύεται από πινακίδες της Πολεοδομικής Υπηρεσίας του 1934. Το κτίριο αυτό οικοδομείται με σκοπό να στεγάσει την οικογένεια ενός ιατρού, αλλά με το πέρας των χρόνων γίνεται χώρος για τα γερμανικά στρατεύματα (1941-4), έπειτα στεγάζεται το δημαρχείο της πόλης, και τέλος καταλήγει ερείπιο. Το 1991, με απόφαση της υπουργού Πολιτισμού, το κτίριο χαρακτηρίζεται ως διατηρητέο μνημείο, όχι μόνο για το διάκοσμο του, που θεωρείται μοναδικός στην περιοχή, αλλά και για την ιστορικότητα του. Το 1997, το κτίριο αλλάζει ιδιοκτησία και περνά στα χέρια του σημερινού ιδιοκτήτη, ο οποίος έχει κάνει πολλές προσπάθειες μέχρι σήμερα για την αποκατάσταση του.

Αυτή η πτυχιακή εργασία σκοπό έχει να παρουσιάσει τη μορφολογία, την τυπολογία, την κατασκευή του κτιρίου και όλα τα διακοσμητικά του στοιχεία. Επίσης, σκοπό έχει να προτείνει μεθόδους αποκατάστασης με μοναδικό στόχο την ανάδειξη του. Η αποκατάσταση που προτείνεται, σέβεται την ιστορία του κτιρίου αλλά και το ίδιο σαν μια υπαρκτή οντότητα στο χώρο και το χρόνο.

Ο στόχος είναι να ασχοληθώ με την αποκατάσταση ενός κτιρίου το οποίο αποτελεί δείγμα νεοκλασικής αρχιτεκτονικής, μοναδικό ίσως στα Μέγαρα. Ο εσωτερικός διάκοσμος του ήταν μοναδικός, σε σύγκριση με άλλα κτίρια της εποχής, ο οποίος είχε χαθεί έπειτα από ανακαίνιση που δέχτηκε τον Μάιο του 1943 έπειτα από πυρκαγιά που εξαπλώθηκε στον όροφο, και που τώρα ύστερα από προσπάθειες έχουν απομείνει ελάχιστες. Είναι ένα κτίριο το οποίο είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την ιστορία της πόλης λόγω της χρήσης του ως δημαρχείο. Το κτίριο αυτό μέσα στο χρόνο έχει περάσει από τη χρήση της οικίας, όπως ήταν ο λόγος κατασκευής του, σε αρχηγείο των γερμανικών στρατευμάτων την περίοδο 1941-1944, και μετέπειτα σε δημαρχείο όπου και η τελευταία χρήση του. Η ανάγκη να διατηρηθεί ένα τέτοιο κτίριο καθώς έχει χαρακτηριστεί ως έργο τέχνης και ως ιστορικό μνημείο σύμφωνα με το ΦΕΚ 211 τεύχος Β της 9ης Απριλίου 1991.

Η νέα χρήση που θα φιλοξενηθεί στο χώρο, γίνεται με σκοπό να ταιριάζει το «έργο τέχνης» αυτό με τη στέγαση τεχνών και αισθητικής. Η νέα χρήση δε θα εκμηδενίσει την ιστορία του αλλά θα την αναδείξει με μια πιο φρέσκια απόδοση.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. ΜΕΓΑΡΑ: Εισαγωγή.....	7
2. ΜΕΓΑΡΑ: Ιστορική αναδρομή.....	8
3. Η παράδοση & ο νεοκλασικισμός στα Μέγαρα.....	9
4. 1ο Δημοτικό Σχολείο & 1 ^ο Γυμνάσιο Μεγάρων.....	13

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

I. ΑΝΑΛΥΣΗ

1. Η θέση του κτιρίου – Ιστορικά στοιχεία.....	17
2. Τυπολογία του κτιρίου.....	19
3. Μορφολογία του κτιρίου.....	27
4. Κατασκευαστική δομή	
4.1. Κατακόρυφος Φέρων οργανισμός.....	30
4.2. Κατακόρυφα μη φέροντα στοιχεία.....	31
4.3. Τόξα.....	31
4.4. Στέγη.....	32
4.5. Πατώματα.....	34
4.6. Οροφές.....	37
4.7. Κουφώματα.....	38
4.8. Επιχρίσματα τοίχων και οροφών.....	42
4.9. Σιδερένια στοιχεία.....	42
4.10. Κλίμακες.....	42
4.11. Εξώστης.....	43
4.12. Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις.....	44
5. Παθολογία	
5.1. Θεμέλια.....	46
5.2. Κατακόρυφος Φέρων οργανισμός.....	46
5.3. Κατακόρυφα μη φέροντα στοιχεία.....	47
5.4. Τόξα.....	48
5.5. Στέγη.....	48
5.6. Πατώματα.....	49
5.7. Οροφές.....	50
5.8. Κουφώματα.....	50
5.9. Επιχρίσματα τοίχων.....	52
5.10. Επιχρίσματα οροφών.....	55
5.11. Κλίμακες.....	55
5.12. Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις.....	56
5.13. Επιχρίσματα όψεων.....	57
5.14. Τραβηχτά κονιάματα όψεων.....	57
5.15. Εξώστης.....	58
5.16. Περιβάλλοντας χώρος.....	58

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

II. ΠΡΟΤΑΣΗ

1. Στόχοι και σκοπιμότητα επέμβασης.....	62
2. Αρχές της επέμβασης.....	63
3. Γενική παρουσίαση πρότασης	
3.1. Κατακόρυφος Φέρων οργανισμός.....	64
3.2. Κατακόρυφα μη φέροντα στοιχεία.....	65
3.3. Στέγη.....	65
3.4. Πατώματα.....	66
3.5. Οροφές.....	66
3.6. Κουφώματα.....	67

3.7.	Επιχρίσματα τοίχων.....	68
3.8.	Επιχρίσματα οροφών.....	69
3.9.	Κλίμακες.....	69
3.10.	Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις.....	70
3.11.	Επιχρίσματα όψεων.....	70
3.12.	Τραβηχτά κονιάματα όψεων.....	71
3.13.	Εξώστης.....	71
3.14.	Παραμορφώσεις όψεων.....	72
3.15.	Περιβάλλοντας χώρος.....	72
4.	Τεχνική περιγραφή αποκατάστασης	
4.1.	Φέρων οργανισμός.....	74
4.2.	Στέγη.....	78
4.3.	Πατώματα.....	80
4.4.	Οροφές.....	81
4.5.	Κουφώματα.....	83
4.6.	Επιχρίσματα τοίχων και οροφών	84
4.7.	Κλίμακες.....	85
4.8.	Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις.....	86
4.9.	Επιχρίσματα όψεων.....	86
4.10.	Τραβηχτά κονιάματα όψεων.....	86
4.11.	Εξώστης.....	87
4.12.	Περιβάλλοντας χώρος.....	88
4.13.	Χρωματισμοί.....	89
4.14.	Εγκαταστάσεις - Δίκτυα.....	90
5.	Πρόταση επανάχρησης – περιγραφή.....	91
6.	Οργάνωση εργοταξίου.....	95
7.	Βιβλιογραφία.....	97

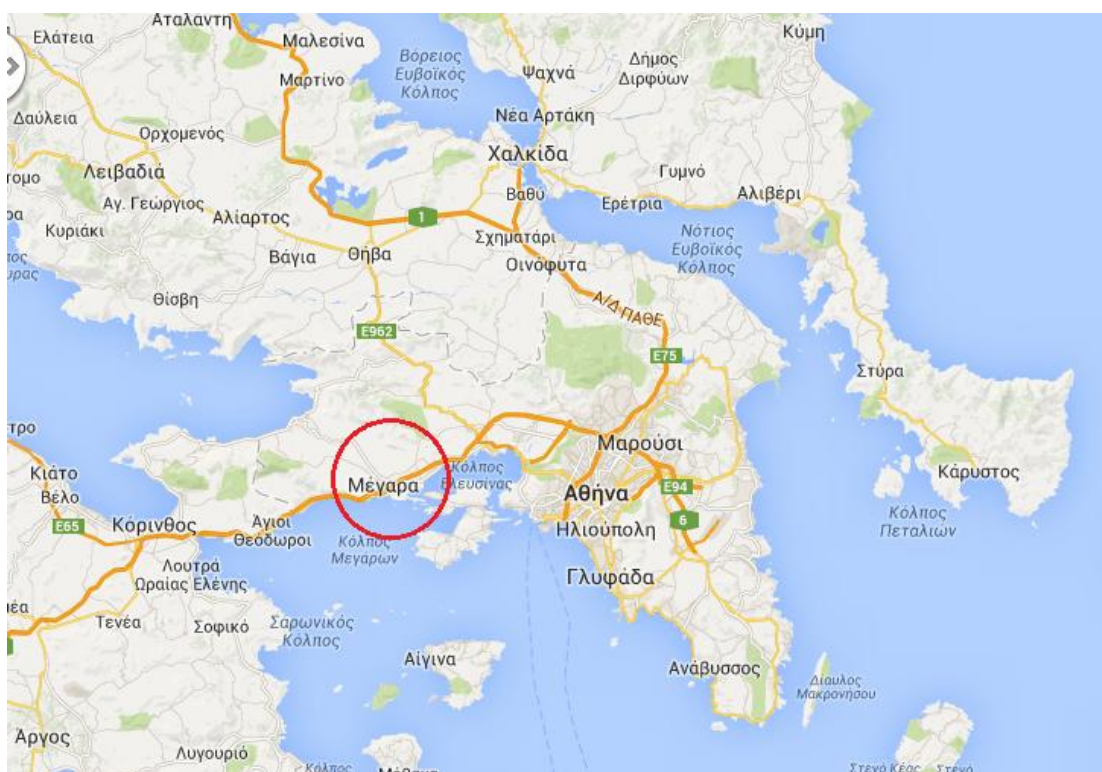
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1.	Έγγραφα.....	98
2.	Σκαριφήματα – Πρόχειρα.....	101
3.	Φωτογραφίες.....	106
4.	Σχέδια.....	114

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. ΜΕΓΑΡΑ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα Μέγαρα είναι μία πόλη του νομού Αττικής, Νότιο – δυτικά αυτής. Πρόκειται για μία πόλη κτισμένη πάνω σε δύο λόφους, της Αλκαθούς και του Καρία, όπου ήταν οι δύο ακροπόλεις των Μεγάρων. Σήμερα οι δύο λόφοι έχουν πάρει την ονομασία των δύο ορθόδοξων εκκλησιών που κτίστηκαν πάνω σε αρχαίους ναούς, του Αγίου Δημητρίου και του Προφήτη Ηλία αντίστοιχα. Η πόλη των Μεγάρων εκτείνεται από τον κόλπο της Σαλαμίνας έως τον κόλπο των Αλκυονίδων και από τις κορυφές των Γερανείων όρων έως το όρος Πατέρα. Τα Μέγαρα έχουν έκταση 322τ.χλμ. και 30.000 κατοίκους, σύμφωνα με την πιο πρόσφατη απογραφή. Το κλίμα των Μεγάρων είναι μεσογειακό, γλυκό και ξηρό το χειμώνα και δροσερό το καλοκαίρι. Τα βουνά Πατέρας και Γεράνεια αποτελούν φυσικά σύνορα με άλλες περιοχές και ανακόπτουν τους δυνατούς ανέμους και το κρύο το χειμώνα είναι ανεπαίσθητο.

Εικόνα 1: Η πόλη των Μεγάρων στον οδικό χάρτη

2. ΜΕΓΑΡΑ: ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Τα Μέγαρα πήραν την ονομασία τους είτε από τον πληθυντικό της λέξεως μέγαρον (μέγαρα) επειδή λατρεύονταν εκεί οι θεότητες Δήμητρα και Περσεφόνη, από τις οποίες ο διπλός ναός ονομαζόταν Μέγαρα (κατά τον Πausανία I 39,4.10,5), είτε από τον ήρωα της πόλης Μεγαρέα, όπως λέει ο Ηρόδοτος (I, 385) ή τέλος, από το επίθετο «μέγαρα», το οποίο σύμφωνα με τον Στέφανο Βυζάντιο, ο οποίος συμφωνεί με τον Ηρόδοτο, σημαίνει «το τραχύ της χώρας» ή το σκίους, όπως προσδιορίζονταν τα Μέγαρα «τόπος σκίοεις».

Τα Μέγαρα ιδρύονται από τον βασιλιά Κάρα, γιό του βασιλιά Φορωνέα της Αργολίδος. Ο βασιλιά Κάρας, έφερε τη λατρεία της θεάς Δήμητρας και έκτισε προς τιμήν της το πρώτο ιερό. Ο Καρ και οι διάδοχοι του κυβέρνησαν την Καρία, σημερινά Μέγαρα για δώδεκα γενιές, 360 χρόνια περίπου. Όταν βασιλιάς ήταν ο Νήσος, τα Μέγαρα πολιορκήθηκαν από το βασιλιά της Κρήτης Μίνωα. Προς βοήθεια του βασιλιά Νήσου, ήρθε ο Μεγαρέας από τον Ογχηστό της Βοιωτίας, ο οποίος θεωρείται γιός του Ποσειδώνα ή γιός Απόλλωνα, γι' αυτό πολλούς χαρακτηρίζεται κι ως «ο Ηρακλής των Μεγάρων». Ο Μεγαρέας παντρεύτηκε την κόρη του Νήσου, Ιφινόη, η οποία γέννησε τον Τίμαλκο που σκοτώθηκε στον πόλεμο των Διόσκουρων και τον Εϋίππα που τον έφαγε το λιοντάρι που ζούσε στον Κιθαιρώνα. Αφού έμεινε χωρίς παιδιά ο Μεγαρέας δήλωσε πως διάδοχος του θα γίνει όποιος σκοτώσει το λιοντάρι. Το λιοντάρι το σκότωσε ο Άλκαθος και έγινε βασιλιάς. Επειδή ο Άλκαθος ήταν άκληρος, τον διαδέχθηκε ο Αίας ή ο Υπερίωνας, ο οποίος υπήρξε ο τελευταίος βασιλιάς, γιατί το βασιλικό αξίωμα καταργήθηκε και διοίκησε τη χώρα η βουλή των Αισυμνητών. Με την κάθοδο των Δωριέων κυριεύθηκαν τα Μέγαρα από αυτούς και διοικήθηκαν ολιγαρχικώς. Πολύ γρήγορα οι Μεγαρείς έδιωξαν τους Δωριείς και απέκτησαν την αυτονομία τους (8^{ος} αι. π.Χ.). Το πολιτειακό σύστημα της πόλης ήταν ολιγαρχικό. Την εποχή εκείνη κτίστηκαν αποικίες όπως, τα Υβλαία Μέγαρα 728 π.Χ., ο Αστακός της Βυθινίας 712 π.Χ., η Κύζικος στην Προποντίδα 675 π.Χ., η Χαλκιδόνα 674 π.Χ. και το Βυζάντιο 657 π.Χ. και από τις δύο πλευρές του Βοσπόρου.

3. Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ & Ο ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΜΕΓΑΡΑ

Η πόλη των Μεγάρων είναι μια κλειστή κοινωνία η οποία δεν επέτρεπε τις επιρροές από γείτονες πόλεις. Οι κάτοικοι της πόλης είχαν ως κύρια ασχολία την καλλιέργεια της γης. Αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι κάτοικοι του είχαν ως πρώτο μέλημα την καλλιέργεια της γης είτε την κτηνοτροφία. Σημαντικό γι' αυτούς ήταν όμως κι απόκτηση της γης, ως περιουσία. Οι Μεγαρείς δεν φημίζονται για το εμπόριο τους ούτε για την εξωστρέφεια τους και γι' αυτό το λόγο παρατηρούμε πως οι επιρροές τους από τον ρυθμό του νεοκλασικισμού που κατακλύζει τις γύρω περιοχές εκείνη την περίοδο, είναι ελάχιστες. Καθώς είναι ένας εσωστρεφής λαός δεν αποζητά την επίδειξη πλούτου και αισθητικής χτίζοντας και διακοσμώντας τις οικίες του, αντιθέτως αρκείται στους λειτουργικούς παράγοντες της οικίας και κατασκευάζει για πολλά χρόνια κτίρια βάση της παράδοσης ή συνεχίζει να κατοικεί στα ήδη υπάρχοντα για πολλά χρόνια.

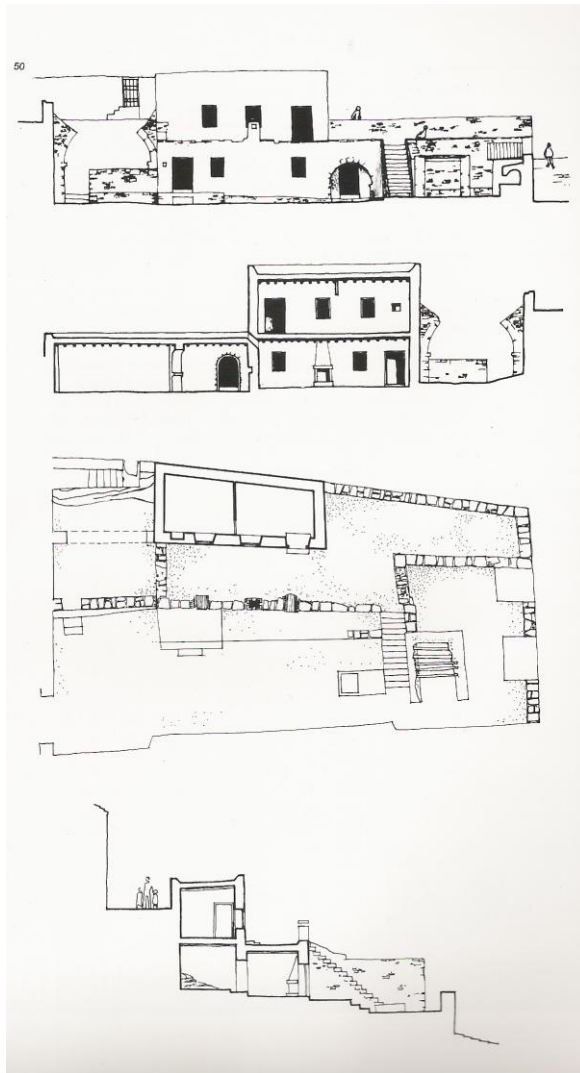
Ο νεοκλασικισμός στα Μέγαρα εδραιώθηκε κυρίως στις αρχές του 20^{ου}, ίσως κάπως αργά σε σχέση με τη γειτονική πόλη της Αθήνας. Μέχρι τότε, η αρχιτεκτονική στην πόλη τηρούσε τους κανόνες της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής με στοιχεία όπως το *λιακό*, το *χαγιάτι* κ.α.

Τα παραδοσιακά μεγαρικά σπίτια ξεχωρίζουν στην Αττική για το δώμα τους. Το δωματοσκέπαστο σπίτι κυριαρχούσε στα Μέγαρα για αρκετά χρόνια. Σήμερα, μόνο ο οικιστικός πυρήνας των Μεγάρων που καλύπτει τους δύο λόφους του Προφήτη Ηλία και τον Άγιο Δημήτριο διατηρεί σε μεγάλο ποσοστό αυτή την αρχιτεκτονική παράδοση και μερικά στην υπόλοιπη έκταση της πόλης. Δύσκολα μπορεί κανείς να αποφύγει τους συσχετισμούς με την αιγαιοπελαγίτικη αρχιτεκτονική, αντικρίζοντας μικρά σύνολα από αυτά τα λευκά κιβωτιόσχημα σπίτια με τους *λιακούς*, όπως λένε τα δώματα.

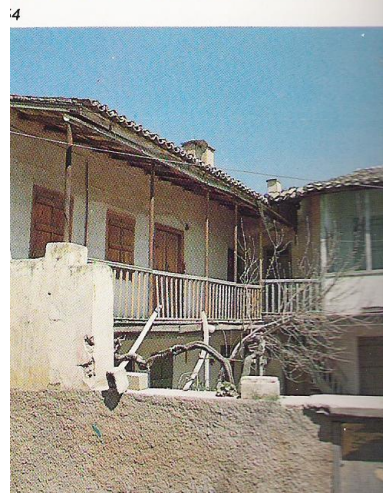
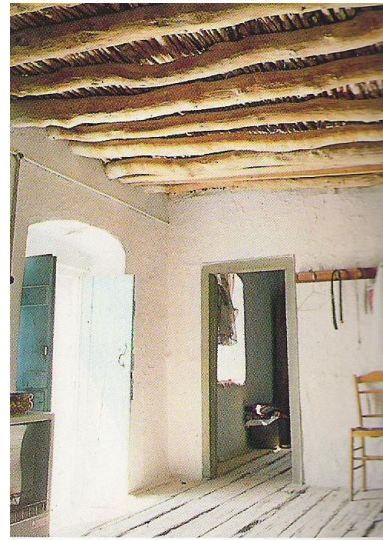
Τυπολογικά τα δωματοσκέπαστα σπίτια εμφανίζονται εδώ σε μεγάλη ποικιλία αφού δεν αποτελούν μια συγκεκριμένη εποχιακή αρχιτεκτονική έκφραση, αλλά αντίθετα μία παράδοση που διαρκεί από το γνωστό, βιβλιογραφικά, παρελθόν του οικισμού.

Εικόνα 2:Μεγαρικά σπίτια (σήμερα κατεδαφισμένα)

Εικόνα 3:Τυπολογία παραδοσιακών σπιτιών (από πάνω προς τα κάτω: πρόσοψη ,τομή κατά μήκος, κάτοψη, τομή κατά πλάτος)

Εικόνα 4:Ο λιακός των παραδοσιακών σπιτιών

Εικόνα 5:Το ανώγι των παραδοσιακών σπιτιών

Το απλό, τυπικό μονόχωρο, σπίτι είναι σπάνιο. Συχνότερα εμφανίζονται συνθετότερες μορφές σε κάτοψη και όγκο, όπως φαίνονται στα σχέδια. Το διώροφο δωματοσκέπαστο κυριαρχεί και διότι το έδαφος με την έντονη κλίση του ευνοεί μία τέτοια λύση. Σε αντίθεση με τα διώροφα που υπάρχουν στην υπόλοιπη Αττική, το ισόγειο εδώ δεν είναι πάντα βοηθητικός χώρος. Κατοικούν σ' αυτόν κυρίως το χειμώνα, γι' αυτό χτίζουν εκεί το τζάκι. Η επικοινωνία του ισογείου με τον όροφο γίνεται εξωτερικά με μία σκάλα πέτρινη. Οι κατόψεις διαμορφώνονται άλλοτε με παράθεση των δωματίων και των βοηθητικών χώρων σε ευθεία και άλλοτε σχηματίζουν γωνία.

Η κατασκευή των σπιτιών αυτών, και κυρίως της χωμάτινης στέγης τους, δε διαφέρει σε γενικές γραμμές από εκείνη που βλέπει κανείς στα ανάλογα κτίσματα των αιγαιοπελαγίτικων νησιών. Ο λιακός ή δώμα διαμορφώνεται πάνω σε μία πυκνή σχάρα από ακατέργαστους κορμούς δέντρων της οποίας τα κενά κλείνονται με καλάμια και βρύα. Ένα παχύ στρώμα περίπου 25εκ. από αργιλόχωμα, βαρικό όπως το λένε, δημιουργεί μια στεγανή επιφάνεια με ελάχιστη κλίση για να φεύγουν τα νερά

της βροχής. Το χώμα συγκρατείται στις άκρες από μία σειρά πέτρες σαν προέκταση προς τα επάνω των εξωτερικών τοίχων, σαν στηθαίο.

Αλλά ενώ το βασικό σπίτι-πυρήνας έχει το ανάλογο του στο γειτονικό Αιγαίο, σαν συγκρότημα κατοικίας (με βοηθητικούς χώρους, υπόστεγα χαγιάτια, χώρους για τα οικοσύτα ζωντανά κ.τ.λ.), δε διαφέρει και πολύ από τα αντίστοιχα του της υπόλοιπης Αττικής, καθώς περιβάλλεται από ψηλό πέτρινο μαντρότοιχο, ο οποίος το απομονώνει από το δρόμο με μόνη πρόσβαση τη μεγάλη *πορτοσιά*, με ξύλινες δίφυλλες πόρτες.

Από τον περασμένο τουλάχιστον αιώνα η ομοιογένεια του αρχιτεκτονικού χαρακτήρα των Μεγάρων είχε ήδη αλλοιωθεί με την ύπαρξη, ανάμεσα στα επιπεδόστεγα, σπιτιών με κεραμίδια συνήθως διώροφων και συχνά πάντα συμπληρωμένων με το στεγασμένο εξώστη. Το χαγιάτι, στις όψεις τους, ίδιο με αυτά της υπόλοιπης Αττικής. Στις καινούριες γειτονιές των Μεγάρων που κάλυψαν τους πρόποδες των λόφων και επεκτάθηκαν στην εύφορη πεδιάδα χτίστηκαν σπίτια γύρω στα τέλη του 19^{ου} αιώνα με νεοκλασικά χαρακτηριστικά. Ο σεισμός του Φεβρουαρίου του 1981 όμως, κατέστρεψε ένα μεγάλο μέρος της ενδιαφέρουσας αρχιτεκτονικής παράδοσης που προσέφεραν τα Μέγαρα και νεοκλασικά κτίρια.

Από τα νεοκλασικά κτίσματα που έχουν παραμείνει μπορούμε να συμπεράνουμε λίγα βασικά στοιχεία για την εδραίωση του νεοκλασικισμού ρυθμού από τους αρχιτέκτονες της περιοχής. Κατά κύριο λόγο τα κτίρια εμφανίζουν τα τρία βασικά στοιχεία (αναλογία, συμμετρία, επανάληψη) καθώς παρατηρείται η κατασκευή κλιμακοστασίου το κέντρο της όψης με προεξοχή. Οι όψεις των κτιρίων γενικότερα, ακολουθούν τριμερήσ οργάνωση, βάση (ισόγειο) – κορμό (όροφος -οι) – στέψη στις περισσότερες φορές με στέγη και τριγωνικό αέτωμα.

Εκτός από την οργάνωση των όψεων συναντάμε οργάνωση και στους όγκους, όπου συνήθως είναι ένας ορθογώνιος όγκος. Υπάρχουν περιπτώσεις όπου ο όγκος του κτιρίου δεν είναι ορθογώνιος ή τετράγωνος αλλά συναντάμε δύο αυτόνομους όγκους που συναντώνται σε κυκλική απόληξη λειτουργώντας ως επιβλητικό κεντρικό στοιχείο (Κυριακούλειο Ίδρυμα βλ. Εικόνα 12-13), αλλά και σε άλλη περίπτωση τρεις όγκους να σχηματίζουν «Π» (1^ο Δημοτικό Σχολείο βλ. Εικόνα 9-10).

Ο ρυθμολογικός διάκοσμος αναπτύσσεται στον όροφο (κορμός – στέψη) ενώ το υπόλοιπο σώμα του κτιρίου χρησιμοποιείται ως «οπτικό βάθρο» της σύνθεσης (βάση). Συχνά η βάση για να αποκτήσει τη στιβαρότητα ενός «βάθρου» που φέρει το ρυθμό διαμορφώνονταν επίπλαστα ως ισόδομη τοιχοποιία ή φέρει γωνιόλιθους (1^ο Δημοτικό Σχολείο, 1^ο Γυμνάσιο (Λύκειο)βλ. Εικόνα 11). Στην πλήρη εφαρμογή των ρυθμολογικών χαρακτηριστικών παρατηρείται χρήση παραστάδων που τονίζουν την κατακόρυφη οργάνωση των όψεων καθώς και στη στήριξη εξωστών (οικία Μαλέα, Κυριακούλειο Ίδρυμα). Στις κατοικίες ο διάκοσμος είναι πλούσιο, με τραβηχτά επιχρίσματα είτε γύρω από τα ανοίγματα των όψεων είτε στη βάση της στέγης ή και στα δύο. Αντίθετα κτίρια τα οποία έχουν κατασκευαστεί με δαπάνες του δήμου στεγάζοντας σχολεία, ο διάκοσμος είναι αρκετά λιτός, διατηρώντας βασικά στοιχεία όπως είναι οι παραστάδες με τα επίκρανα. Γενικότερα, για λόγους όπου έχουν αναφερθεί νωρίτερα, ο διάκοσμος είναι σχεδόν ανύπαρκτος αν αναλογιστεί κανείς τον διάκοσμο κτιρίων που βρίσκονται στην Αθήνα, την Πάτρα ή ακόμα τη Σύρο, πόλεις όπου η τάξη των αστών ήταν ιδιαίτερα μεγάλη.

Στην εφαρμογή του νεοκλασικισμού στην περιοχή των Μεγάρων, ο ρυθμός αυτός συνδυάζεται με την παράδοση. Έτσι λοιπόν ως αποτέλεσμα κατασκευάζονται κτίρια που εμπεριέχουν χαρακτηριστικά και γνωρίσματα και από τους δύο αρχιτεκτονικούς ρυθμούς. Πιο συγκεκριμένα, παρατηρείται η κατασκευή τριγωνικού αετώματα στη στέψη με δώμα, ενώ πολύ συχνά χρησιμοποιούνται μπαλουστρέ για το στηθαίο του δώματος. Υπάρχουν κτίσματα, που φέρουν διάκοσμο νεοκλασικό με τραβηχτά κονιάματα περιμετρικά των ανοιγμάτων είτε περιμετρικά του κτιρίου στη στέψη. Αυτά τα μορφολογικά χαρακτηριστικά εμπλέκονται με τα τυπολογικά χαρακτηριστικά της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κι έτσι η εντυπωσιακή κλίμακα της νεοκλασικής

εποχής αντικαθίσταται από το χαγιάτι με τη μικρή κλίμακα στο πλάι, δείχνοντας την είσοδο προς τον όροφο. Οι δύο όροφοι δεν επικοινωνούν με εσωτερική σκάλα, όπως συμβαίνει και στις παραδοσιακές οικίες, οπότε η οικία λειτουργεί και ως διπλοκατοικία στις μέρες μας αφού τυπολογικά εμπεριέχει όλους τους σημαντικούς χώρους εστίασης και υγιεινής.

Η βιβλιογραφία η οποία είναι διαθέσιμη και οποιαδήποτε μορφή πηγής, ήταν ελάχιστες, προκειμένου να μελετηθεί η επιρροή του νεοκλασικισμού στα Μέγαρα, καθώς και η εφαρμογή του.

Εικόνα 6-7-8: Κατοικία στο κέντρο της πόλης, κατασκευασμένο από τον προηγούμενο αιώνα με στοιχεία παραδοσιακής αρχιτεκτονικής και νεοκλασικής. (Οικία Οικονόμου – Γ. Μαυρουκάκη 15)

• 1ο Δημοτικό Σχολείο Μεγάρων

Το κτίριο του 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου χτίζεται με χορηγία του Ανδρέα Συγγρού, αφού με τον θάνατό του αφήνει στη διαθήκη του ένα μεγάλο χρηματικό πόσο, από το οποίο επωφελήθηκαν και τα Μέγαρα. Έτσι το 1905 θεμελιώνεται με τη βοήθεια των κατοίκων της πόλης. Αρχιτέκτονας του κτιρίου αυτού είναι ο Ερνέστος Τσίλλερ. Από το 1956 το κτίριο αποκαθιστά ή ανακαινίζει τμήματα του, με ποιο σημαντικό την αντικατάσταση των ξύλινων δοκαριών του πατώματος με του πλάκα οπλισμένου σκυροδέματος και επίστρωση μωσαϊκών δαπέδων καθώς επίσης κατασκευάζεται το υπόγειο, το 1961. Επίσης το 1962, στρώνεται με γκρο-μπετόν το κάτω προαύλιο του σχολείου και επισκευάζεται η στέγη του. Το 1967-68 διαμορφώνεται το πάνω προαύλιο κατασκευάζοντας γυμναστήριο με κερκίδες, σκάμμα κ.α. Το 1987 το κτίριο κηρύσσεται διατηρητέο ως προς τις τέσσερις όψεις με απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. 19719/1051/α/16.03.1987. Το Φεβρουάριο του 1981, όπως άλλα πολλά κτίρια στην περιοχή, υπέστη πολλές φθορές οπότε και ξεκινά η μελέτη αποκατάστασής του. Τον Αύγουστο του 1989 ξεκίνησε η αποκατάσταση των φθορών υπό την επίβλεψη του Ο.Σ.Κ. και του εργολάβου μηχανικού Αθανάσιο Χατζή. Η κατασκευή τελείωσε την 27^η Νοεμβρίου 1991 οπότε και παραδόθηκε στη Σχολική Επιτροπή του 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου. Την 27^η Ιανουαρίου 1992 έγιναν τα επίσημα εγκαίνια και το σχολείο ανοίγει και πάλι, διαμορφωμένο αρκετά διαφορετικά διατηρώντας όμως όπως επιβάλλεται τις τρεις όψεις του. Το κτίριο μέχρι και σήμερα λειτουργεί ως Δημοτικό Σχολείο.

Εικόνα 9: 1^ο Δημοτικό Σχολείο Μεγάρων (Συγγρού) εν καιρώ αποκατάστασης, Νότια όψη

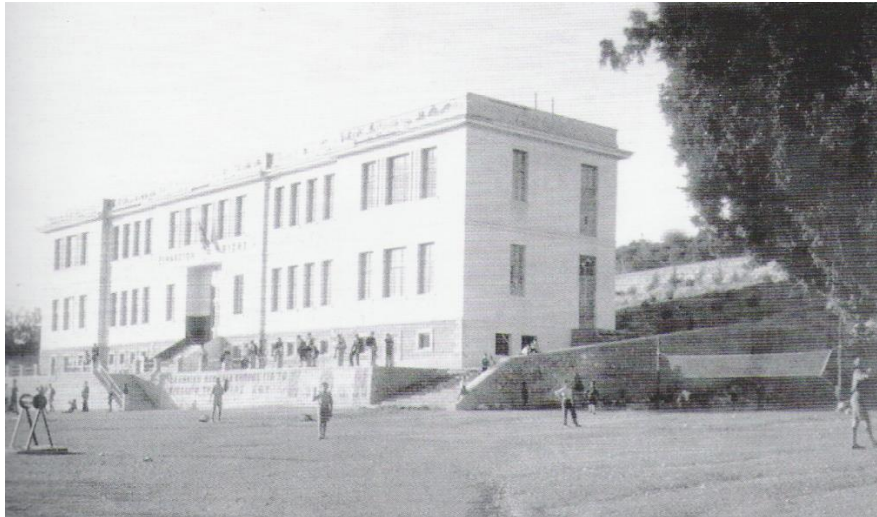
Εικόνα 10: 1^ο Δημοτικό Σχολείο Μεγάρων (Συγγρού), Βόρεια όψη (σημερινή είσοδος)

• 1ο Γυμνάσιο Μεγάρων

Το κτίριο αυτό όπου σήμερα στεγάζεται το 1^ο Λύκειο, ανεγέρθηκε με δαπάνες του τότε συλλόγου Μεγαρέων Αμερικής, «Βύζαντα» περίπου στο 1906. Για το λόγο αυτό ονομαζόταν, «Γυμνάσιον Μεγάρων, το Βυζάντιον» ενώ οι πρωτοστατήσαντες, στο παραπάνω έργο, Μεγαρίτες αναγράφονται τα ονόματά τους στην πλάκα που βρίσκεται στην είσοδο του κτιρίου. Το κτίριο αυτό κτίστηκε στα παλιά όρια της πόλης γι' αυτό στις ανασκαφές βρέθηκαν πολλά λείψανα και αρχαία. Για πολλά χρόνια στο υπόγειο του κτιρίου φυλάσσονταν αυτά και το γνωστό άγαλμα της «Νίκης των Μεγαρέων».

Το έτος 1922 αναγνωρίστηκε 9/τάξιο Γυμνάσιο στα Μέγαρα με Υπουργό Παιδείας τον Ιωάννη Ράλλη και πρωθυπουργό της χώρας τον Δημήτριο Γούναρη ενώ παράλληλα στεγάστηκε προσωρινά το σπίτι του Γεώργιο Σάλτας. Το 1923 έγινε 4/τάξιο επί Νικολάου Πλαστήρα με πρώτο Γυμνασιάρχη τον Κωνσταντινίδη και αργότερα ολοκληρώθηκε σε 6/τάξιο.

Για πολλά χρόνια φιλοξένησε και τα δύο Λύκεια της πόλης με πρόσθετες αίθουσες στον προαύλιο χώρο. Το 2004 εγκαινιάζεται το 2^ο Λύκειο Μεγάρων, οπότε και στο εν λόγω κτίριο στεγάζεται, έως και σήμερα μόνο το 1^ο Λύκειο Μεγάρων.

Εικόνα 11: 1ο Γυμνάσιο Μεγάρων ,σήμερα 1ο Λύκειο

Εικόνα 12:Κυριακούλειο Ίδρυμα, Νότιο-Δυτική όψη

Εικόνα 13:Κυριακούλειο Ίδρυμα, στη συμβολή των οδών Δάφνιδος και 28^{ης} Οκτωβρίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

I. ΑΝΑΛΥΣΗ

1. Η θέση του κτιρίου – ιστορικά στοιχεία

Το ιστορικό και διατηρητέο κτίριο της πρώην δημαρχείου Μεγάρων βρίσκεται στη συμβολή των οδών Χρ. Μωραΐτη και Βύζαντος (Μπεναρδή) στο Ο.Τ. 124 του Δήμου Μεγάρων.

Πρόκειται για διώροφο κεραμοσκεπές κτίριο με υπόγειο αποθηκευτικό χώρο που χτίστηκε για τον Γεώργιο Ιωάννου Μαλέα, ιατρό στο επάγγελμα, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί ως κατοικία αυτού στο παλιό κέντρο της πόλης των Μεγάρων.

Έχει κτιστεί προ του 1902 αφού εμφανίζεται σε καρτ – ποστάλ της εποχής και είναι αποτυπωμένο στις πινακίδες σχεδίου πόλεως της 31- 8 – 1934 του Δήμου Μεγάρων (ΦΕΚ 15- 9- 1934).

Την περίοδο 1941-1944 επιτάχθηκε από τα στρατεύματα κατοχής και χρησιμοποιήθηκε από αυτά. Οι φήμες της εποχής υποστηρίζουν πως στο κτίριο αυτό φιλοξενήθηκε ο Μουσολίνι για μία νύχτα. Το πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαΐου 1943 εκδηλώθηκε πυρκαγιά στον Α' όροφο του κτιρίου όπως αναφέρεται στο «Ημερολόγιο Ιωάννου Αν. Οικονομόπουλου κατά την υπό των Ιταλών κατοχήν των Μεγάρων» , όπου κατεστράφη η ξύλινη στέγη και η οροφή αυτού. Το Μάρτιο του 1963 ενοικιάστηκε από τον υιό του προκατόχου, Ιωάννη Γ. Μαλέα, στο δήμο. Τότε επισκευάστηκε πρόχειρα από τα συνεργεία του δήμου, χρησιμοποιήθηκε ως δημαρχείο των Μεγάρων και συνδέθηκε με την ιστορία της πόλης των Μεγάρων μέχρι την 24- 2- 1981 όποτε και υπέστη τις πρώτες ζημιές από τον σεισμό της ημέρας αυτής. Αμέσως γίνεται η μεταφορά του δημαρχείου στο χώρο όπου στεγαζόταν πρωτύτερα μέχρι την κατασκευή του νέου δημαρχείου η οποία έγινε υπό την θητεία του δημάρχου Γεωργίου Καστάνη. Το 1986 εγκαινιάζεται το νέο δημαρχείο των Μεγάρων και είναι αυτό που μέχρι και σήμερα βρίσκεται εν ενεργεία.

Με απόφαση της αναπληρώτριας Υπουργού Πολιτισμού κας Άννας Ψαρούδα – Μπενάκη, χαρακτηρίστηκε ως έργο τέχνης και ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με το ΦΕΚ 211 τεύχος Β της 9^{ης} Απριλίου 1991, διότι «είναι ένα αξιόλογο δείγμα νεοκλασικής αρχιτεκτονικής, μοναδικό ίσως στα Μέγαρα κι η χρήση του σαν δημαρχείο το συνδέει άρρηκτα με την ιστορία της πόλης».

Το Δεκέμβριο του 1997 μεταβιβάστηκε στους σημερινούς ιδιοκτήτες, Γεώργιο Νικ. Παπαβασίλη και τη σύζυγο αυτού Αθηνά Δημ. Θεοδοσίου. Την 24- 9- 1999 με τον γενόμενο σεισμό υπέστη φθορές πέραν αυτών που είχαν προκληθεί από το σεισμό της 24- 2- 1981.

Εικόνα 14:Οικία Μαλέα έπειτα από το σεισμό του 1981

Εικόνα 15:Καρτ – ποστάλ που απεικονίζει το έθιμο του χορού της Τράτας στην πλατεία Πεσότων. Πίσω ακριβώς διακρίνεται η οικία Μαλέα

2. Τυπολογία του κτιρίου

Το κτίριο που εξετάζουμε είναι ένα διώροφο κτίριο τετράγωνης κάτοψης 13.10μ. x 13.10μ. και συνολικού εμβαδού 344,50τ.μ. Έχει συνολικό ύψος 10.70μ., όπου το ισόγειο έχει 3.30μ. και βρίσκεται στο +0.45μ., ο όροφος έχει 4.20μ. και βρίσκεται στο + 3.90μ. και τέλος η στέγη έχει ύψος 2.40μ.

Το κτίριο αυτό χωρίζεται σε δύο ορόφους, οι οποίοι έχουν παρόμοια κατανομή των χώρων. Η τυπολογία των κατοψων ονομάζεται τριμερής κάτοψη, καθότι όπως παρατηρούμε χωρίζεται κατά μήκος σε τρία όμοια τμήματα με κεντρικό τμήμα το διάδρομο, ο οποίος χρησιμεύει ως άξονας συμμετρίας.

Το κτίριο λόγω της παλαιότητας και των διαφορετικών χρήσεων του, έχει υποστεί αλλαγές στη διαμόρφωση των χώρων του, κυρίως στον Α' όροφο. Αυτό το συμπέρασμα προκύπτει από την αρχιτεκτονική της περιόδου και από τον τρόπο που έχουν γίνει οι προσθήκες.

ΙΣΟΓΕΙΟ

Η είσοδος για το ισόγειο γίνεται από δύο διαφορετικές θύρες, που βρίσκονται εκατέρωθεν η μία της άλλης, και εξυπηρετούν τον επισκέπτη ανάλογα με τη διαδρομή του προς το κτίριο. Η μία βρίσκεται από την βόρεια πλευρά (πρόσοψη) και εισέρχεται κάποιος κατεβαίνοντας μία μικρή κλίμακα με 4 σκαλοπάτια, ενώ η δεύτερη βρίσκεται στη νότια πλευρά ανεβαίνοντας 1 σκαλοπάτι. Η είσοδος προς το εσωτερικό βρίσκεται στο κέντρο της κάτοψης, στο διάδρομο, και εξυπηρετεί τη διέλευση από τον έναν χώρο στον άλλον. Σε ένα κτίριο τέτοιας παλαιότητας δεν μπορούμε να ορίσουμε την ιδιότητα κάθε χώρου, πέρα των χώρων υγειονομικού ενδιαφέροντος, όπου είναι φανερή η τελευταία χρήση τους.

Ο διάδρομος του ισογείου χωρίζεται σε δύο τμήματα, κάτι το οποίο μας υποδεικνύει πως οι ένοικοι ήθελαν να διαχωρίσουν τις δραστηριότητες τους ή των επισκεπτών (βλ. Εικόνα 17). Πολύ πιθανό, αυτό το χώρισμα να είναι μεταγενέστερου της αρχικής κατασκευής αν κρίνουμε από βάσει του υλικού που έχει χρησιμοποιηθεί.

Δεξιά και αριστερά του διαδρόμου, ανοίγονται δύο χώροι όμοιας χωρητικότητας, εμβαδού 15τ.μ.. Στο χώρο Ι2 υπάρχει ένα ερμάριο όμοιων διαστάσεων στον ανατολικό τοίχο που χρησίμευε ως αποθηκευτικός χώρος. Ο χώρος Ι8 (βλ. Εικόνα 19) έχει επίσης ένα ερμάριο στον νότιο τοίχο διαστάσεων 1.35μ. x 2.35μ. και βάθους 40εκ., που χρησίμευε για τον ίδιο σκοπό.

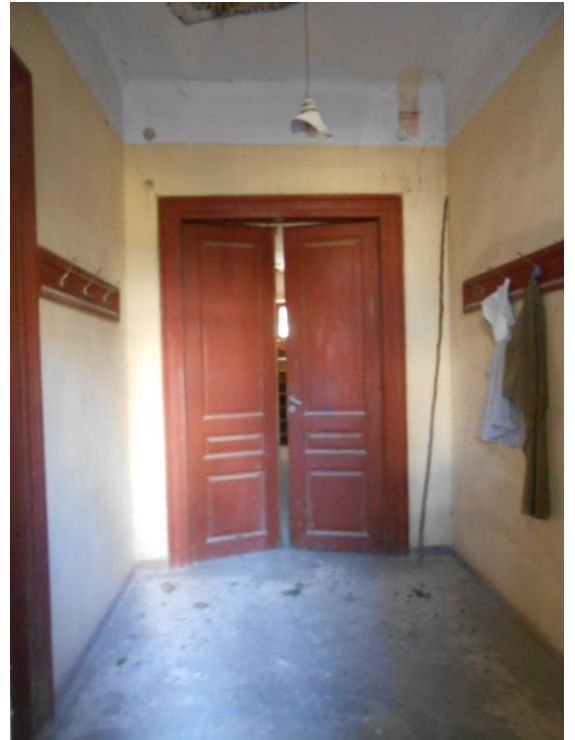
Περνώντας στο δεύτερο τμήμα του διαδρόμου (βλ. Εικόνα 23), στα δεξιά υπάρχει ο χώρος Ι3 και Ι4 (βλ. Εικόνα 18), όπου είναι δύο χώροι που επικοινωνούν μεταξύ τους με ένα άνοιγμα διαστάσεων 2.75μ. x 2.30μ., αλλά η μόνη τους επικοινωνία με το διάδρομο γίνεται από μία θύρα. Πρόκειται για ένα χώρο συνολικού εμβαδού 31.10τ.μ.. Στο χώρο αυτό βρέθηκε μια επιγραφή διαστάσεων 50x40 εκ. με την προτομή του βασιλιά Βύζαντα των Μεγάρων και ιδρυτή του Βυζαντίου. Όλη η προτομή είναι κατασκευασμένη από γύψο και στερεωμένη πάνω σε ξύλο (βλ. Εικόνα 143). Μια παρόμοια προτομή βρίσκεται στο σημερινό δημαρχείο κατασκευασμένη όμως από μέταλλο σε μια ξύλινη κορνίζα, προς τιμή του νέου δημαρχείου το 1988.

Στα αριστερά, υπάρχουν ακόμα δύο χώροι, ο Ι7 και ο Ι6. Ο χώρος Ι7 είναι 16.60τ.μ. και ήταν η κουζίνα (βλ. Εικόνα 16), η οποία χρησιμοποιούσε το τζάκι που υπάρχει στο χώρο ως εστία για να μαγειρεύουν. Επίσης έχει νεροχύτη, ο οποίος το πιθανότερο να είναι μεταγενέστερος, απ' όσο κρίνουμε από την οπή που έχει γίνει στην τοιχοποιία προκειμένου να διαπεράσουν οι σωληνώσεις της αποχέτευσης και της ύδρευσης. Ο χώρος Ι6 χωρίζεται σε δύο μέρη, όπου στον έναν έχει δημιουργηθεί μετέπειτα η τουαλέτα. Αυτό το συμπέρασμα προκύπτει από τη συνήθεια τότε που ήθελε την τουαλέτα στον εξωτερικό χώρο, συνήθως πολύ απομακρυσμένο από την κατοικία, λόγω έλλειψης αποχέτευσης. Επειδή όμως το κτίριο κατοικήθηκε και από τις επόμενες γενιές των αρχικών ιδιοκτητών, προστέθηκε μια τουαλέτα σε κάθε όροφο, σε περασιά η μια με την άλλη διότι αυτό διευκόλυνε τις υδραυλικές εγκαταστάσεις.

Τέλος, στο τέρμα του διαδρόμου υπάρχει το κλιμακοστάσιο (βλ. Εικόνα 21), το οποίο οδηγεί στον όροφο. Για λόγο τον οποίο δεν γνωρίζουμε, αυτή η επικοινωνία έχει διακοπεί καθώς όταν αλλάχτηκαν οι ξύλινες σανίδες επένδυσης του δαπέδου στον όροφο, δεν δημιουργήθηκε η απαραίτητη οπή προκειμένου να γίνει η διέλευση από τον έναν όροφο στον άλλον (βλ. Εικόνα 20).

Εικόνα 16:Ο χώρος Ι7 στο ισόγειο

Εικόνα 17:Ο χώρος Ι1 στο ισόγειο

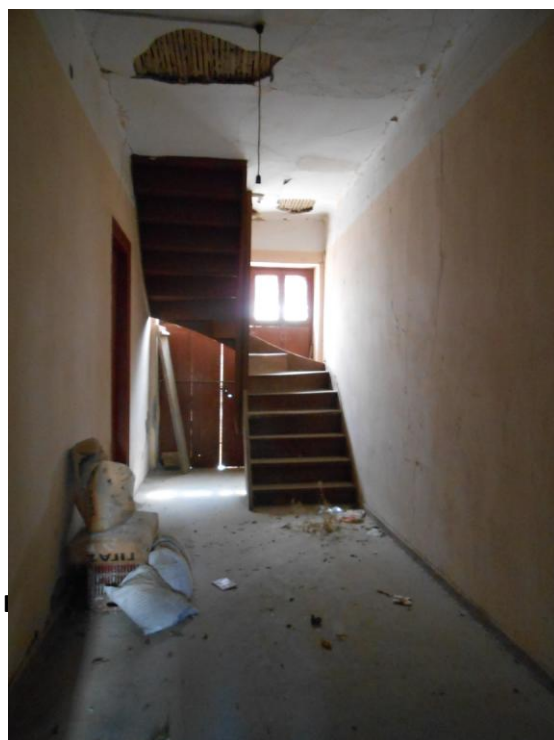
Εικόνα 18:Οι χώροι Ι3-4 στο ισόγειο

Εικόνα 19:Ο χώρος Ι8 στο ισόγειο

Εικόνα 20: Η κλειστή δίοδος του κλιμακοστασίου προς τον όροφο

Εικόνα 21: Ο χώρος 15 στο ισόγειο και το κλιμακοστάσιο

Εικόνα 22: Ο χώρος 16, όπου φαίνεται κι η κρύπτη προς το υπόγειο

Εικόνα 23: Ο χώρος 15 στο ισόγειο

Α' ΟΡΟΦΟΣ

Η είσοδος προς τον όροφο γίνεται και από το κεντρικό κλιμακοστάσιο της κύριας εισόδου. Η είσοδος του ορόφου βρίσκεται στο κέντρο της κάτοψης, όπως ακριβώς και του ισογείου. Όπως έχουμε προαναφέρει η μορφή της κάτοψης είναι τριμερής, όπως και του ισογείου και έχει τις ίδιες αναλογίες.

Παρότι έχουν περάσει πολλά χρόνια, τα σημάδια του δημαρχείου είναι ακόμα έντονα. Υπάρχουν ακόμα κολλημένες οι χάρτινες επιγραφές που υποδήλωναν τις δραστηριότητες του κάθε γραφείου. Δύο μόνο από αυτές είναι ευανάγνωστες, «ΔΗΜΑΡΧΟΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ» (II5) (βλ. Εικόνα 24) και «ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΗΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ – ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ» (II7) (βλ. Εικόνα 25). Στα υπόλοιπα αναγνωρίζουμε μόνο την αρίθμηση.

**Εικόνα 24: Επιγραφή για τον χώρο II5
«ΔΗΜΑΡΧΟΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ»**

**Εικόνα 25: Επιγραφή για τον χώρο II7
«ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΗΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ –
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ»**

Εικόνα 26: Ο χώρος II1

Οι περισσότερες αλλαγές που έχουν γίνει στον όροφο, πιθανότατα έγιναν προκειμένου να φιλοξενηθεί το δημαρχείο της πόλης. Έτσι παρατηρούμε την προσθήκη ενός μικρού προθάλαμου (βλ. Εικόνα 27) μόλις εισερχόμαστε αλλά και καθώς συνεχίζουμε διαπιστώνουμε πως έχει κατασκευαστεί ένας τοίχος με μία πόρτα και τέσσερα μικρά παράθυρα σε όλο το μήκος του τοίχου (βλ. Εικόνα 26). Αυτός ο τοίχος πιθανότατα όριζε το χώρο του δημάρχου (II5) και διαιρεί το διάδρομο στα δύο.

Στα δεξιά, υπάρχει ο χώρος II2 16.85τ.μ. ο οποίος επικοινωνεί με το χώρο II3 14.45τ.μ. και αυτός με τη σειρά του με τον II4 17.20τ.μ. όπου αν κρίνουμε από την έκταση του τοίχου και το κούφωμα της πόρτας συμπεραίνουμε πως πρόκειται για μεταγενέστερη προσθήκη. Ο βόρειος τοίχος του II4 έχει το ίδιο ύψος με το βόρειου τοίχου II5, το οποίο είναι κατά 20 εκ. μικρότερο από τους υπόλοιπους του κτιρίου. Έτσι, κρίνουμε πως πρόκειται για προσθήκη, αφού οι κτίστες δεν μπόρεσαν να κλείσουν τον τοίχο λόγω της ήδη υπάρχουσας οροφής.

Στο διάδρομο (II1, 18.30τ.μ.,) περνά μια νοητή γραμμή που λειτουργεί ως καθρέφτης τόσο στη διάταξη των χώρων, όσο και στα διακοσμητικά – αποθηκευτικά ερμάρια του ορόφου. Στο διάδρομο II1, υπάρχουν δύο διακοσμητικά ερμάρια, ημικυκλικής διατομής, το ένα αντικριστά από το άλλο (βλ. Εικόνα 28). Συνήθως σε αυτά τα ερμάρια τοποθετούσαν βάζα, αμφορείς, γλάστρες με λουλούδια κ.α. . Στο διάδρομο αυτό επίσης, υπάρχουν τέσσερις πόρτες, οι δύο εκατέρωθεν των άλλων δύο. Από τα δεξιά επικοινωνούν οι χώροι II2 και II3 που προαναφέραμε (βλ.Εικόνα 29-30), και αριστερά οι II7 και II8 (βλ.Εικόνα 31-32). Οι χώροι II7 19.20τ.μ. και II8 14.60τ.μ. είναι το καθρέφτισμα των δύο πρώτων, όσο αφορά την κάλυψη τους αλλά και τον αποθηκευτικό χώρο, διαστάσεων 1.40μ.χ1.35μ.και βάθους 40εκ. , που υπάρχει στον ανατολικό τοίχο του II3 και στον δυτικό τοίχο του II7. Οι χώροι II7 και II8 επικοινωνούν μεταξύ τους με μια τετράφυλλη ταμπλαδωτή πόρτα, που όταν άνοιγε οι δύο χώροι γινόντουσαν ένα. Αυτός ο χώρος συνήθως ήταν η κύρια σάλα της κατοικίας.

Εικόνα 27: Η είσοδος του ορόφου μέσω αυτού του μικρού προθαλάμου

Εικόνα 28: Διακοσμητικό ερμάρια στον χώρο II1

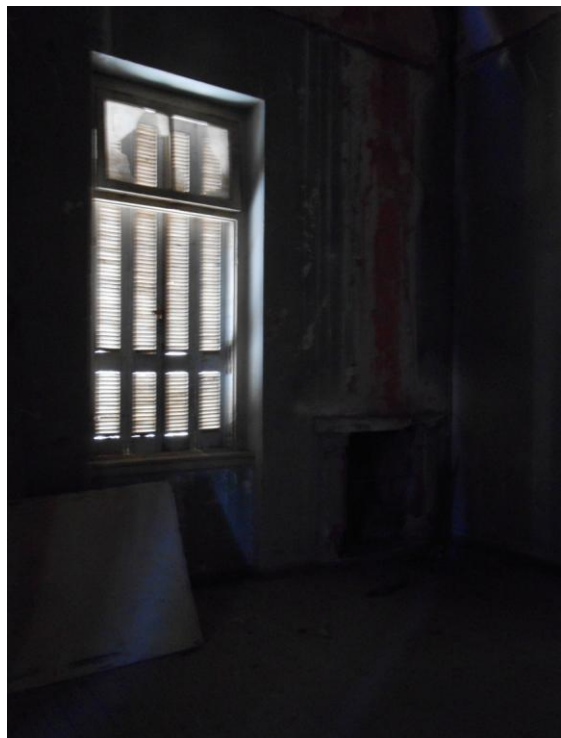
Εικόνα 29:Ο χώρος ΙΙ2 του ορόφου

Εικόνα 30:Ο χώρος ΙΙ3 του ορόφου

Εικόνα 31:Ο χώρος ΙΙ7 και ΙΙ8 του ορόφου

Εικόνα 32:Ο χώρος ΙΙ7 του ορόφου

Εικόνα 33: Ο χώρος II6 του ορόφου

Εικόνα 34: Ο χώρος II4 του ορόφου

Εικόνα 35: Η εστία στο χώρο II6 του ορόφου

**Εικόνα 36: Η εστία του χώρου II6,
κατεστραμμένη πλέον σήμερα**

Στα αριστερά, πέρα από τους χώρους που αναφέραμε παραπάνω, υπάρχει ο χώρος ΙΙ6 15.30τ.μ (βλ.Εικόνα 33)., ο οποίος επικοινωνεί με τον ΙΙ7 και τον ΙΙ5 9.65τ.μ.. Πρόκειται για ένα χώρο ακριβώς όπως υπάρχει και στο ισόγειο, όσο αφορά την έκταση του και το διαχωρισμό με μία πρόχειρη τουαλέτα. Στο δεύτερο μισό του δωματίου αυτού, συναντάμε την κουζίνα, όπου πριν από δύο χρόνια υπήρχε εστία για μαγείρεμα (βλ.Εικόνα 35-36), η οποία έκλεινε από μπροστά με ένα συρόμενο ξύλινο πορτάκι. Για λόγους που δεν γνωρίζω, ο ιδιοκτήτης αποφάσισε να την γκρεμίσει αυτή την εστία, οπότε μέσα σε αυτό το χώρο πλέον, υπάρχει μόνο ένα αποθηκευτικό ερμάριο που κλείνει με πόρτα διαστάσεων 1.00μ. x 2.50μ.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑΣ ΧΩΡΟΣ

Ο περιβάλλοντας χώρος του κτιρίου εκτίνεται περιμετρικά αυτού και διαμορφώνεται από δύο διαφορετικά επίπεδα. Το πρώτο επίπεδο, είναι αυτό το οποίο βρίσκεται στην πρόσοψη του κτιρίου και καλύπτει την μπροστινή αυλή του, το δεύτερο διατρέχει κατά μήκος της ανατολικής και δυτικής όψης και φτάνει έως τη νότια. Η υψομετρική διαφορά των δύο αυτών επιπέδων είναι μεγάλη και η επικοινωνία γίνεται με πρόχειρες κλίμακες ανατολικά και δυτικά του κτιρίου. Το πρώτο επίπεδο βρίσκεται στο +1.45μ. ενώ το δεύτερο στο ±0,00μ. Επειδή αυτοί οι οδοί έχουν διαφορετικό υψόμετρο, η είσοδος προς το κτίριο από την ανατολική πλευρά, πιθανότατα γινόταν με κάποια μικρή κλίμακα, η οποία σήμερα είναι κατεστραμμένη.

Εικόνα 37:Τμήμα της βόρεια όψη

Εικόνα 38:Νοτιο – δυτική όψη

3. Μορφολογία του κτιρίου

Το κτίριο το οποίο εξετάζουμε στην εν λόγω εργασία, φέρει βασικά και χαρακτηριστικά στοιχεία νεοκλασικισμού. Αυτά είναι, η αναλογία, η επανάληψη και ο άξονας συμμετρίας.

-Αναλογία: Σε όλες τις όψεις του το κτίριο ακολουθεί αυστηρά την αναλογία πλήρες και κενού που παρουσιάζεται σε όλα τα νεοκλασικά κτίρια. Οι αναλογίες που ακολουθούνται στις τρεις κύριες όψεις του είναι 1:1. Η δυτική όμως όψη διαφέρει από τις άλλες και παρατηρούμε πως διαιρείται στα δύο κατά μήκος. Το ένα τμήμα είναι πλήρες σε όλο την έκταση του, ενώ το δεύτερο ακολουθεί την ίδια αναλογία με το υπόλοιπο κτίριο, δηλαδή 1:1. Πιθανότατα, υπήρχε εξ' αρχής η μεσοτοιχία που υπάρχει και σήμερα με το κτίριο, οπότε δεν διακόσμησαν αυτή την όψη.

-Επανάληψη: Οι αναλογίες των ανοιγμάτων επαναλαμβάνονται από όροφο σε όροφο, όσο αφορά το μέγεθος του ανοίγματος και όχι το είδος. Το παραπάνω παρατηρείται στην ανατολική όψη, όπου εκεί το κτίριο στον α' όροφο έχει τα ακόλουθα ανοίγματα, παράθυρο – πόρτα – παράθυρο ενώ στο ισόγειο παράθυρο – παράθυρο. Το ακριβώς αντίστροφο βρίσκεται στη νότια όψη, όπου εκεί συναντάμε τη δεύτερη είσοδο του κτιρίου. Στην δυτική όψη ο α' όροφος επαναλαμβάνεται ακριβώς και στο ισόγειο, ενώ στην πρόσοψη η επανάληψη στην αναλογία των ανοιγμάτων δεν υπάρχει καθώς το ισόγειο διαθέτει μόνο μία πόρτα, ως κύρια είσοδο προς αυτό.

Εικόνα 39:Νότια όψη του κτιρίου

Εικόνα 40:Ανατολική όψη του κτιρίου

-Άξονας συμμετρίας: Στην πρόσοψη παρατηρούμε πως στον όροφο υπάρχει ένας άξονας συμμετρίας ο οποίος περνάει από το κέντρο της και χρησιμοποιεί την είσοδο ως καθρέφτη. Έτσι, δεξιά και αριστερά ανοίγονται παράθυρα ακριβώς ίδια, τόσο στο πλήρες όσο και στο κενό τους. Το ίδιο ισχύει και στις υπόλοιπες όψεις. Άξονα συμμετρίας, όμως δεν συναντάμε μόνο στα ανοίγματα και στις αναλογίες κενού – πλήρες, αλλά και σε άλλα στοιχεία του κτιρίου. Στην πρόσοψη, ο άξονας συμμετρίας υπάρχει ώστε να εντυπωσιάσει στην διπλή κλίμακα. Με κεντρικό σημείο το πλατύσκαλο, δεξιά και αριστερά δύο κλίμακες σε σχήμα «Γ» καταλήγουν στο επίπεδο της εισόδου. Επίσης, στην ανατολική όψη έχει συμβεί το ίδιο με το εξώστης. Το εξώστης αυτό, βρίσκεται στο κέντρο της όψης με απόλυτη συμμετρία, πιο συγκεκριμένα με δύο πεσσούς στην κάθε γωνία του, με ακριβώς τις ίδιες διαστάσεις. Εκτός, όμως από τους πεσσούς αυτούς, οι οποίοι στηρίζουν το εξώστης, υπάρχουν τέσσερις παραστάδες στον τοίχο όπου εδράζεται, δημιουργώντας την ψευδαίσθηση της στήριξης.

Εκτός των τριών βασικών χαρακτηριστικών που παρουσιάζονται στις όψεις του κτιρίου, υπάρχουν κι άλλα στοιχεία τα οποία συνθέτουν την μορφή του νεοκλασικού χαρακτήρα. Τα παρακάτω χαρακτηριστικά έχουν να κάνουν κυρίως με τον διάκοσμο των όψεων και όχι τόσο με τη δόμηση.

Αρχικά παρατηρούμε τα *τραβηχτά κονιάματα* που διακοσμούν μεγάλο μέρος, τόσο στα ανοίγματα όσο και στη στέψη του κτιρίου. Ξεκινώντας από πάνω προς τα κάτω, ακριβώς κάτω από την τετράριχτη στέγη υπάρχει μία διακοσμητική ταινία περίπου 30 εκ. που διατρέχει περιμετρικά όλο το κτίριο. Πρόκειται για μια διακοσμητική ταινία η οποία αποτελείται από διαβαθμίσεις από σκοτίες και μία ταινία με σταγόνες στη μέση. Επίσης, υπάρχει μια διακοσμητική ταινία περίπου 20 εκ. πάνω από τα πρέκια του ορόφου, η οποία κι αυτή με τη σειρά της διατρέχει περιμετρικά το κτίριο. Πάνω από κάθε άνοιγμα, υπάρχει μία προεξοχή σαν γείσο δίνοντας την εντύπωση «φρυδιού» σε κάθε άνοιγμα του ορόφου. Κάθε άνοιγμα, πέρα από το γείσο στο πρέκι του, διακοσμείται και από μία κορνίζα σχήματος «Π» που φτάνει μέχρι το όριο με το ισόγειο του κτιρίου. Το κενό που δημιουργείται από την ποδιά των παραθύρων έως το προαναφερθέν όριο συμπληρώνεται με τραβηχτά κονιάματα που διακοσμούν την ποδιά και διάφορες άλλες μπορντούρες. Μια διακοσμητική ταινία, όμοια με αυτή που υπάρχει πάνω από τα πρέκια των ανοιγμάτων, υπάρχει και στις ποδιές τους. Αυτή η μορφή συναντάται μόνο στην πρόσοψη, ενώ στην ανατολικά και νότια όψη, υπάρχει μια διακριτική ταινία χωρίς διάκοσμο όπου εξυπηρετεί τον ίδιο σκοπό. Στη δυτική όψη δεν υπάρχει κάτι παρόμοιο. Σκοτίες που διατρέχουν το κτίριο κατά μήκος, στις τρεις κύριες όψεις του, ορίζουν το ύψος του ισόγειου. Τέλος, οι γωνίες του έχουν διακοσμηθεί με παραστάδες με κιονόκρανο. Αυτό το διακοσμητικό παρατηρείται ξανά στην ανατολική και νότια όψη στο ύψος του ορόφου. Χρησιμοποιώντας το κεντρικό άνοιγμα σαν άξονα συμμετρίας κατασκευάζονται δεξιά και αριστερά οι παραστάδες.

Έχοντας ως μοναδικό ντοκουμέντο μία καρτ – ποστάλ (βλ.Εικόνα 15)που παρουσιάζει την αρχική κατάσταση του κτιρίου παρατηρούμε πως εκεί όπου υπάρχουν οι παραστάδες που έχουμε προαναφέρει, συνεχίζονται καθ' ύψος και μοιάζουν με καμινάδες. Επίσης, διακρίνεται μία καμινάδα στο βάθος, στο σημείο όπου υπάρχει η εστία του ορόφου. Πρόκειται για μία μεγάλη καμινάδα με αρκετά μεγάλο μήκος και ορθογώνιας διατομής. Δυστυχώς, και τα δύο στοιχεία που αναφέραμε έχουν καταστραφεί μετά την πυρκαγιά που προκλήθηκε στον όροφο και είχε ως αποτέλεσμα την ανακατασκευή της στέγης.

Εικόνα 41: Πρόσοψη – Βόρεια όψη επί της οδού Βύζαντος

Εικόνα 42: Το κεντρικό κλιμακοστάσιο και το πρόπυλο της βόρειας όψης (Μπεναρδή)

Εικόνα 43: Λεπτομέρεια τραβηγτού κονιάματος

4. Κατασκευαστική δομή

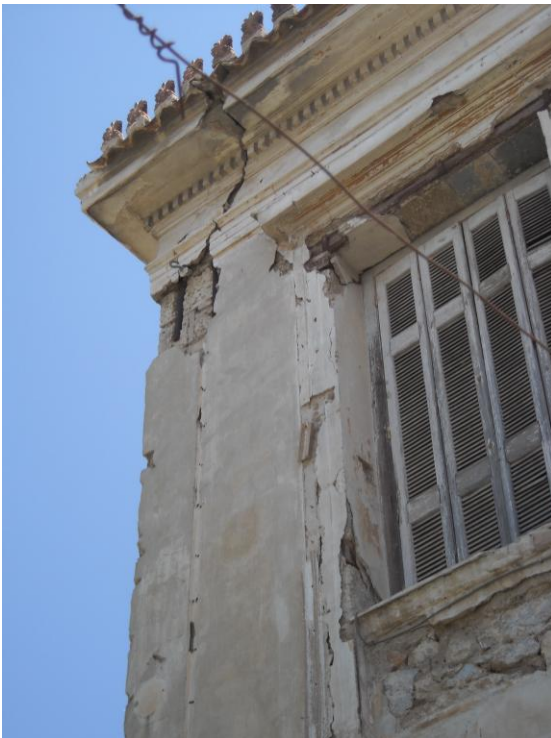
4.1. ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΟΣ ΦΕΡΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ (Φέρουσα τοιχοποιία)

Ο φέρων οργανισμός του κτιρίου είναι κατασκευασμένος από λίθους και πωρόλιθους διαστάσεων περίπου 50x60εκ. Η λιθοδομή είναι αργολιθοδομή, καθότι οι λίθοι είναι αλάξευτοι, με εξαίρεση τους λίθους που πλαισιώνουν τα ανοίγματα (αγκωνάρια), οι οποίοι είναι ημιλαξευμένοι στις τρεις πλευρές τους και έχει πάχος 60εκ.

Υπάρχουν μεταλλικά «μπουντρέλια» σχήματος διπλού «Τ» ή «Η» στον εξώστη στην ανατολική όψη, προκειμένου να στηριχθεί το πάτωμα του, αλλά και στο πλατύσκαλο του κλιμακοστασίου για τον ίδιο ακριβώς λόγο. Δεν μπορεί να κριθεί αν αυτή η κατασκευή είναι εξ' αρχής ή αν έγινε αργότερα προκειμένου να βοηθήσουν τη στιβαρότητα του κτιρίου. Όμοια «μπουντρέλια» διαπιστώνουμε πως υπάρχουν και στα πρέκια των εξωτερικών ανοιγμάτων, αντικαθιστώντας τις ξυλοδεσιές, χωρίς όμως να τις εξαφανίζει.

Μεταγενέστερα τοποθετήθηκαν «χωνευτά» μεταλλικοί ράβδοι στις γωνίες του κτιρίου εξωτερικά, προφανώς για μεγαλύτερη αντοχή. Η χρονολογική αξιολόγηση προκύπτει από το γεγονός πως οι λίθοι έχουν εγκοπή προκειμένου να τοποθετηθούν οι ράβδοι και είναι τελείως επιφανειακή η εγκατάστασή τους.

Αυτό που παρατηρούμε είναι πως το ύψος του α' ορόφου είναι ασυνήθιστα μεγαλύτερο από τα κτίρια εκείνης της εποχής. Λόγω των πολλών φθορών, υπάρχουν πολλά σημεία όπου αποκαλύπτονται τα υλικά δόμησης. Έτσι λοιπόν, καταλαβαίνουμε πως το κτίριο ανακατασκευάστηκε καθ' ύψος. Πολύ πιθανό να μην είχε κατασκευαστεί περιμετρικό σενάζι, οπότε με αφορμή κάποιων εργασιών, ίσως την περίοδο που εκδηλώθηκε η πυρκαγιά, κατασκευάστηκε αυτό με νέο εξάσπο οπτόπλινθο και έτσι ως αποτέλεσμα είναι η αύξηση του ύψους.

Εικόνα 44: Λεπτομέρεια ανατολικής όψης όπου διακρίνονται τα υλικά της τοιχοποιίας λόγω των εκτεταμένων φθορών του κτιρίου

Εικόνα 45: Λεπτομέρεια νότιας όψης

4.2. ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΑ ΜΗ ΦΕΡΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (τοιχοποιία)

Τα φερόμενα στοιχεία του κτιρίου είναι κατασκευασμένος από συμπαγή οπτόπλινθους, ή αλλιώς πυρότουβλα όπως έχει αποδειχθεί άντεχαν σε πολύ υψηλές θερμοκρασίες και γι' αυτό το λόγω στη γύρω περιοχή τα χρησιμοποιούσαν για την κατασκευή φούρνων. Το πάχος της τοιχοποιίας είναι 20εκ. Φερόμενα στοιχεία συναντάμε μόνο στον όροφο, και παρόλο που έχουν γίνει πολλές προσθήκες το υλικό που έχει χρησιμοποιηθεί είναι το ίδιο με το αρχικό.

Εικόνα46:Λεπτομέρεια διαχωριστικού τοίχου του ισόγειου

Εικόνα 47:Λεπτομέρεια διαχωριστικού τοίχου του α' ορόφου

4.3. ΤΟΞΑ

Τα ανακουφιστικά τόξα, που είναι κατασκευασμένα πάνω από τα εξωτερικά ανοίγματα, είναι από συμπαγή οπτόπλινθους και αυτά. Σε πολλά σημεία από τα οποία το επίχρισμα έχει καταρρεύσει, παρατηρούμε πως το τόξο δεν είναι κατασκευασμένο όπως θα έπρεπε να είναι. Πιο συγκεκριμένα, είναι αρκετά μικρότερο από αυτό που θα έπρεπε να είναι ώστε να λειτουργεί σωστά. Το τόξο κατασκευάζεται έτσι ώστε να μεταφέρει τα καθοδικά φορτία της τοιχοποιίας στο έδαφος και να μην επιβαρύνει το πρέκι, ώστε να αποφεύγεται το λύγισμα ή το σπάσιμο του. Παρόλη την κακοτεχνία των μαστόρων, τα πρέκια των ανοιγμάτων βρίσκονται σε καλή κατάσταση, πιθανόν από τη στήριξη των μεταλλικών «μπουντρελιών» που βρίσκονται εκεί.

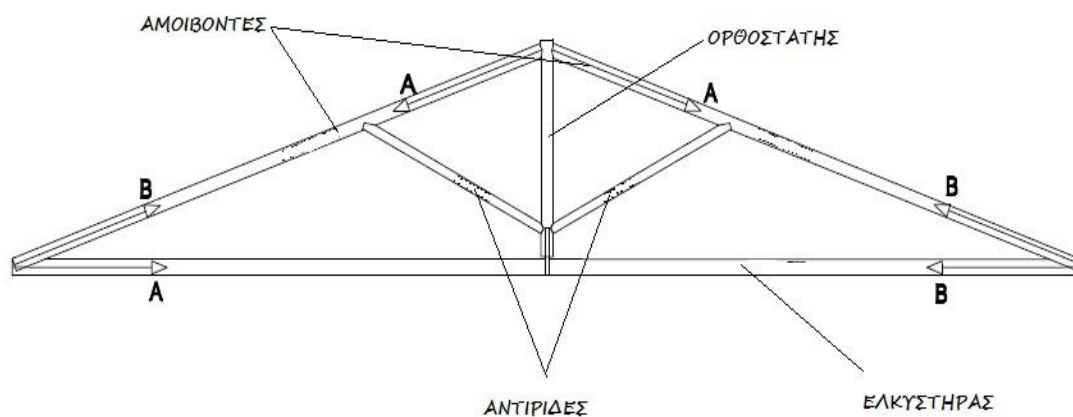

Εικόνα 48:Ανακουφιστικό τόξο σε εξωτερικό άνοιγμα του α' ορόφου

4.4. ΣΤΕΓΗ

Η τετράριχτη στέγη του κτιρίου είναι δυτικής κατασκευής, δηλαδή αποτελείται από ζευκτά ή «ψαλίδια» ξύλινα. Η δυτική στέγη είναι η πιο γνωστή από τα είδη των στεγών και χρησιμοποιείται μέχρι σήμερα διότι έχει αποδειχθεί πως μεταφέρει και εξισορροπεί τα φορτία με τον καλύτερο τρόπο και δεν καταστρέφει την τοιχοποιία.

Αυτό συμβαίνει γιατί οι δυνάμεις που δέχεται ο ορθοστάτης, διαιρούνται δεξιά και αριστερά στους αμείβοντες. Λόγω της δράσης – αντίδρασης μία δύναμη B ίδιο μέτρου, ίδιας διεύθυνσης αλλά αντίθετης φοράς αντισταθμίζει τη δύναμη A , η οποία ασκείται από τον ορθοστάτη. Το ίδιο φαινόμενο συμβαίνει και στους δύο αμείβοντες, οπότε η δύναμη που τελικά ασκείται στην τοιχοποιία είναι μηδενική. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και στον ελκυστήρα του ζευκτού. Δηλαδή, από την τοιχοποιία ασκείται μια δύναμη A προς το ένα άκρο του ελκυστήρα και μια δύναμη B ίση με την A αλλά με αντίθετη φορά ασκείται προς το άλλο άκρο του ελκυστήρα. Έτσι λοιπόν έχουμε ισορροπία δυνάμεων και ως αποτέλεσμα οι δυνάμεις που ασκούνται από τη στέγη να μην έχουν καταστροφικές συνέπειες. Τέλος, το μήκος του παπά δεν είναι τόσο ώστε να εδράζεται στον ελκυστήρα, και αυτό για να μην μεταφέρονται οι δυνάμεις κάθετα, οπότε να λυγίζει ο ελκυστήρας. Συνήθως υπάρχουν διάφορα διαγώνια ξύλα, οι αντηρίδες, οι οποίες βοηθούν περισσότερο στην εξουδετέρωση των δυνάμεων που ασκούνται στον ορθοστάτη και στους αμείβοντες. Άλλοτε, είναι μόνο δύο εκατέρωθεν του ορθοστάτη, αλλά ανάλογα με το μέγεθος της στέγης μπορεί να είναι και περισσότερα.

Εικόνα 49:Σκαρίφημα ξύλινου ζευκτού

Εικόνα 50:Λεπτομέρεια στέγης εσωτερικά του κτιρίου

Εικόνα 51:Λεπτομέρεια στέγης εξωτερικά του κτιρίου

Τα ξύλινα ζευκτά της στέγης αυτής δεν είναι όλα από την ίδια εποχή, κυρίως αν αναλογιστούμε πως το 1943 εκδηλώθηκε πυρκαγιά στον όροφο με αποτέλεσμα να καεί και μέρος από αυτή. Εκτός από τα ξύλα των ζευκτών, νεότερες είναι και οι σανίδες κάλυψης της στέγης και πιθανότατα οι πήχεις που υπάρχουν για την στερέωση των κεραμιδιών. Όλα τα ξύλα που έχουν χρησιμοποιηθεί είναι κομμένα κατά μήκος και αυτό ώστε τα νερά βρίσκονται κατά τη μεγαλύτερη πλευρά του ξύλου και να έχει μεγαλύτερη αντοχή.

Τα κεραμίδια τα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί στη στέγη είναι βυζαντινού τύπου ενώ τα ακροκέραμα στην απόληξη της στέγης έχουν ως κεντρικό χαρακτηριστικό το ανθέμιο που υπερτερεί σε όλη τη σύνθεση.

Η εν λόγω σύνθεση χαρακτηρίζεται από την τριμερή διάρθρωση του σύμφωνα με τον κλασσικό κανόνα. Η βάση αποτελείται από μία ευθύγραμμη ταινία, την *πλίνθο*, τον κορμό με δύο *σπείρες* διπλής καμπυλότητας και την στέψη, ένα *ανθέμιο* με έντεκα φύλλα με οξείες απολήξεις. Οι μορφές είναι πιο αδρές και η παρουσία τους πιο έντονη σε σχέση με προγενέστερα ακροκέραμα. Το ύψος τους κυμαίνεται περίπου στα 25 εκ. Η ομάδα αυτή χρονολογικά χρησιμοποιείται κυρίως κατά την περίοδο 1870-1880.

Εικόνα 52: Τύπος ακροκέραμου όμοιου με αυτού του κτιρίου

4.5. ΠΑΤΩΜΑΤΑ

Ι. Ισόγειο

Το πάτωμα του ισόγειου στηρίζεται σε μεγάλα ξύλινα δοκάρια διατομής περίπου 15x15 εκ. και διατρέχουν το κτίριο κατά μήκος της προσόψεως. Το κάθε δοκάρι από αυτά αποτελείται από περισσότερα από ένα ξύλα, καθότι το μήκος το οποίο πρέπει να καλύψουν είναι πολύ μεγάλο. Αυτό προκύπτει από το γεγονός πως δεν υπάρχουν κορμοί δέντρων με τόσο μεγάλο μήκος. Ως επακόλουθο αυτού, τα ξύλα τα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί είναι ενωμένα το ένα με το άλλο με μεταλλικές λάμες και από τις δύο πλευρές και κοχλίες. Όλα τα ξύλα που έχουν χρησιμοποιηθεί είναι από του ίδιου είδους και έχουν στην ίδια φορά τα νερά, κατά μήκος, προκειμένου να μην υπάρχουν αστοχίες. Τα ξύλινα δοκάρια στηρίζονται πάνω στην τοιχοποιία μέσα σε εγκοπές που έχουν δημιουργηθεί ειδικά για αυτό το λόγο και κλείνονται με κονία.

Το υλικό επίστρωσης στο ισόγειο ποικίλει ανά χώρο. Το μεγαλύτερο μέρος είναι καλυμμένο με μεταγενέστερης εποχής υλικό, τσιμέντο, ακριβώς πάνω από τις ξύλινες σανίδες που υπήρχαν (βλ. Εικόνα 53-55). Αναλυτικότερα, οι χώροι I1, I2, I5 και ένα τμήμα από το χώρο I6 είναι καλυμμένοι με τσιμέντο. Οι χώροι I3 και I4 έχουν πλακόστρωση με πέτρες μεγάλων διαστάσεων και με αρκετά μεγάλο πάχος (βλ. Εικόνα 54). Οι μόνοι χώροι οι οποίοι πιθανόν να έχουν την αρχική επίστρωση είναι οι I6 στο ένα τμήμα, I7 και I8. Οι I6 και I8 έχουν ξύλινες σανίδες περίπου 12εκ. και ξύλινο σοβατεπί περιμετρικά του δωματίου (βλ. Εικόνα 56). Σε αντίθεση, ο I7 οποίος ήταν η κουζίνα, είναι επιστρωμένος με τετραγωνικά κεραμικά πλακίδια διαστάσεων 15εκ.χ15εκ. άσπρου και μαύρου χρώματος.

Εικόνα 53:Λεπτομέρεια πατώματος ισογείου, όπου διακρίνεται η αρχική επίστρωση με ξύλινες σανίδες

Εικόνα 55:Λεπτομέρεια πατώματος του ισογείου

Εικόνα 54:Δοικμαστική τομή στο πάτωμα του χώρου I4 του ισογείου

Εικόνα 56: Η μικρή κρύπτη στο χώρο 16 του ισογείου

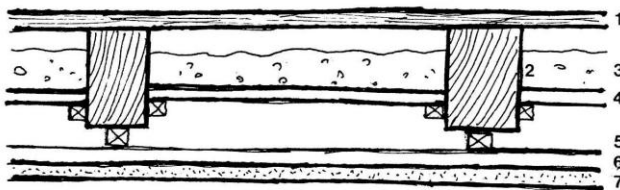
Εικόνα 57: Η μικρή κρύπτη το χώρο 15 του ισογείου, κάτω από το κλιμακοστάσιο

Τέλος, στο χώρο 15, κάτω από την κλίμακα υπάρχει ένα ξύλινο καπάκι το οποίο ανοίγοντας το μας αποκαλύπτει μια καταπακτή που οδηγεί στο υπόγειο. Το ύψος του είναι πολύ μικρό, 1.50μ., και η σκάλα είναι πολύ πρόχειρα κατασκευασμένη χωρίς σωστές αναλογίες και είναι μερικώς κατεστραμμένη. Ο υπόγειος αυτός χώρος δημιουργεί ένα δωμάτιο ίδιο με τον διάδρομο του ισογείου ακριβώς επάνω. Το ίδιο έχει γίνει και στον 16, βέβαια εδώ το άνοιγμα στο πάτωμα είναι μικρότερο και ο υπόγειος χώρος είναι χαμηλότερο, περίπου 90εκ. Πρόκειται για υπόγειους αποθηκευτικούς χώρους που χρησιμοποιούσαν εκείνη την εποχή και φύλασσαν συνήθως λάδι, σιτηρά και κρασί.

II. Α' όροφος

Το πάτωμα του ορόφου, επίσης στηρίζεται σε ξύλινα δοκάρια, όπως του ισογείου. Το υλικό επίστρωσης δεν ποικίλει τόσο όσο του ισογείου. Εδώ συναντάμε μόνο ξύλινες σανίδες 7εκ. και τσιμέντο. Την μεγαλύτερη έκταση (χώροι 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18) καλύπτουν οι ξύλινες σανίδες, οι οποίες όμως δεν είναι οι αρχικές, αν κρίνουμε από αυτές που υπάρχουν στο ισόγειο καθώς και τις φθορές που έχουν υποστεί εν συγκρίσει. Πολύ πιθανό να αλλάχτηκαν μετά την πυρκαγιά που εξελίχθηκε το 1943 στον όροφο. Ο χώρος 16 είναι επιστρωμένος με τσιμέντο όπως και στο ισόγειο. Πολύ πιθανό, ο χώρος της κουζίνας να είχε και εδώ κεραμικά πλακίδια αλλά για κάποιο λόγο που δεν είναι δυνατόν να εξακριβωθεί, αλλάχτηκαν. Τέλος, στον εξώστη της ανατολικής όψης, διαπιστώνουμε πως έχει χρησιμοποιηθεί επίσης τσιμέντο, αντί για μάρμαρο το οποίο συνηθιζόταν.

Γενικότερα, το πάτωμα αποτελείται από τα εξής στοιχεία: Ξύλινες σανίδες επίστρωσης ή κεραμικά πλακίδια ή κάποιο υλικό, τους δοκούς, χώμα ή τέφρα που χρησιμοποιείται κυρίως για θερμομόνωση, και πηχείς όπως δείχνει το παρακάτω σκαρίφημα.

Σχ.11: Τομή πατώματος, κλ. 1:10

1. Σανίδες
2. Δοκοί
3. Χώμα
4. Ψευδοπάτωμα
5. Πήχεις
6. Οροφήχεις
7. Επίχρισμα

Εικόνα 58:Σκαρίφημα τυπικού πατώματος

4.6. ΟΡΟΦΕΣ

Ι. Ισόγειο

Η οροφή του ισόγειου είναι εξ' ολοκλήρου κατασκευασμένη με ξυλόπηκτη κατασκευή, μπαγδατί. Πρόκειται για μία κατασκευή, όπου χρησιμοποιούνται πήχεις σε μικρές διαστάσεις, περίπου 5εκ., ως φέρων οργανισμός, που τοποθετούνται σε απόσταση ο ένας από τον άλλον έως 1εκ. Η συμπλήρωση του κενού γίνεται με κονίαμα αδρανές, προκειμένου να μην υπάρχουν φορτία στην κατασκευή. Στην οροφή του εξώστη, συναντάμε σκυρόδεμα, το οποίο έχει καλουπωθεί με ξύλινες σανίδες όπως φαίνεται από τα σημάδια που υπάρχουν, αφού δεν χρησιμοποιήθηκε κάποιο είδος επιχρίσματος.

Εικόνα 59:Λεπτομέρεια της οροφής του ισόγειου, όπου διακρίνονται όλα τα δομικά υλικά κατασκευής

Εικόνα 60:Λεπτομέρεια της οροφής του α' ορόφου στο χώρο Ι16 (w.c.)

Εικόνα 61:Λεπτομέρεια της οροφής του εξώστη, όπου διακρίνεται η δεύτερη κατασκευαστική φάση του.

II. Α' όροφος

Η οροφή εδώ έχει καταρρεύσει τελείως λόγω των σεισμών και της χρόνιας εγκατάλειψης. Στο μοναδικό σημείο όπου συναντάμε τμήμα της είναι στον χώρο Ι6. Στο χώρο αυτόν όμως δεν συναντάμε ξυλόπηκτη όπως στο ισόγειο, αλλά τμήμα ξυλοπολτού. Αυτό συνέβη λόγω ανακατασκευής της στέγης ύστερα από πυρκαγιά που εκδηλώθηκε στον όροφο του κτιρίου το 1943. Πολύ πιθανό να είναι το υλικό το οποίο κάλυπτε όλη την έκταση του ορόφου πριν καταρρεύσει.

4.7. ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ

A. Εξωτερικά

I. Ισόγειο

Στο ισόγειο τα εξωτερικά κουφώματα των παραθύρων στην ανατολική όψη είναι γαλλικού τύπου (τετράφυλλα), ενώ στη δυτική γερμανικού (δίφυλλα). Πρόκειται για ξύλινα ταμπλαδωτά κουφώματα με περσίδες και ενδιάμεσες τραβέρσες. Τα εσωτερικά των παραθύρων έχουν τρεις υαλοπίνακες που χωρίζονται μεταξύ τους με ξύλινα καΐτια, ενώ στο πάνω μέρος τους έχουν φεγγίτη. Ο φεγγίτης κατασκευαζόταν με σκοπό τον εξαερισμό του χώρου τις νυχτερινές ώρες ή κατά τους θερινούς μήνες.

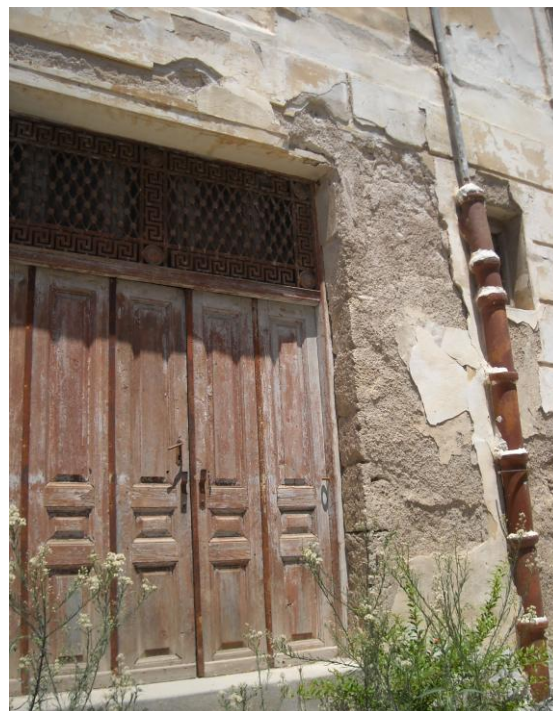
**Εικόνα 62: Οι κύριες εισοδοί του κτιρίου
(Βόρεια όψη)**

Εικόνα 63: Εξωτερικό κούφωμα α' ορόφου

**Εικόνα 64: Εξωτερικό κούφωμα ισογείου
δυτικής όψης**

Εικόνα 65: Εξώθυρα νότιας όψης

Οι δύο πόρτες που υπάρχουν στο ισόγειο είναι και αυτές από διαφορετικές χρονικές περιόδους, όπως τα παράθυρα. Η εξώθυρα της βόρειας όψης, είναι δίφυλλη κατασκευασμένη από φύλλα ξυλοπολτού διατηρώντας όμως τον αρχικό φεγγίτη στο πάνω μέρος, που είναι διακοσμημένος με μαντεμένα κιγκλιδώματα που έχουν ως κύριο μοτίβο μαιάνδρους. Η εξώθυρα της νότιας όψης είναι πεντάφυλλη ξύλινη ταμπλαδωτή με ίδιο φεγγίτη όπως προηγουμένως. Οι δύο αυτοί φεγγίτες δεν ανοίγουν όπως των παραθύρων, απλώς είναι κατασκευασμένοι για το φωτισμό του χώρου μόνο.

II. Α' όροφος

Στον όροφο τα εξωτερικά κουφώματα των παραθύρων είναι όλα γαλλικού τύπου, όμοια με του ισογείου καθώς και το εσωτερικό τους τζαμιλί με τον φεγγίτη. Όμοια κατασκευασμένη είναι και η πόρτα η οποία οδηγεί στον εξώστη – εξώστης. Η πόρτα της εισόδου είναι δίφυλλη ξύλινη με ιδιαίτερο διάκοσμο σε αντίθεση με του ισογείου. Σε κάθε φύλλο υπάρχει ένα υαλοστάσιο με ανοιγόμενο φύλλο προς τα μέσα, ενώ εξωτερικά διακοσμείται με μαντεμένα κιγκλιδώματα διαγώνια τοποθετημένα δημιουργώντας ρόμβους. Σε όλα τα εξωτερικά κουφώματα είναι δύσκολο να αναφερθούμε στα χρώματα λόγω παλαιότητας και χρόνιας φθοράς

Εικόνα 66:Εσωτερικό κούφωμα του ισογείου

Εικόνα 67:Εσωτερικό κούφωμα του Α' ορόφου

Β. Εσωτερικά

I. Ισόγειο

Στο ισόγειο όλες οι πόρτες είναι ξύλινες μονόφυλλες με εξαίρεση αυτές που βρίσκονται στους χώρους I2 και I8, καθώς και αυτή που χωρίζει σε δύο τμήματα τον διάδρομο, οι οποίες είναι δίφυλλες ταμπλαδωτές διατηρώντας ακόμα και τα αρχικά πόμολα. Γενικώς, οι πόρτες που βρίσκονται στο νότιο τμήμα του ισογείου είναι πρόχειρα κατασκευασμένες και πιθανό να μην είναι οι αρχικές.

Το χρώμα όλων των κουφωμάτων είναι κανελί και φαίνεται σε καλή κατάσταση.

II. Α' όροφος

Τα κουφώματα εδώ είναι διακριτά χωρισμένα σε δύο ή ακόμα και τρεις κατασκευαστικές φάσεις. Όπως έχουμε αναφέρει σε προηγούμενο κεφάλαιο, στον όροφο έχουν δημιουργηθεί χώροι οι οποίοι δεν ήταν εξ' αρχής αλλά έπρεπε να εξυπηρετήσουν τις εκάστοτε ανάγκες. Η αρχική κατασκευαστική φάση ξεχωρίζει από τις ξύλινες ταμπλαδωτές πόρτες. Όλες είναι δίφυλλες, εκτός από εκείνη που χωρίζει ή ενώνει τους χώρους II7 και II8 που είναι τετράφυλλη. Οι πόρτες των χώρων II5, II4 και του προθαλάμου είναι κατασκευασμένες την ίδια χρονική περίοδο, πιθανότερα όταν το κτίριο φιλοξενούσε το δημαρχείο (βλ. Εικόνα 27,26,68 αντίστοιχα). Πρόκειται για ξύλινες θύρες με υαλοστάσιο σε κέντρο. Η θύρα του προθαλάμου είναι δίφυλλη με υαλοστάσιο στο κέντρο κάθε φύλλου, εκατέρωθεν έχει δύο σταθερά φύλλα όμοια με τα ανοιγόμενα και από πάνω έχει ένα υαλοστάσιο στις διαστάσεις του φεγγίτη της εισόδου. Οι θύρες του χώρου II6 θυμίζουν διακοσμητικά τις αρχικές αλλά δεν είναι ταμπλαδωτές. Τέλος οι θύρες που ορίζουν τα δύο δωμάτια του II6 είναι όμοια κατασκευασμένες με του ισογείου (ξύλινες), που εξυπηρετούν όμοιους χώρους, με μικρό ύψος πρεκιού και φεγγίτη στο επάνω μέρος. Το χρώμα όλων των κουφωμάτων είναι λευκό.

Εικόνα 68 -69:Εσωτερικά κουφώματα α' ορόφου

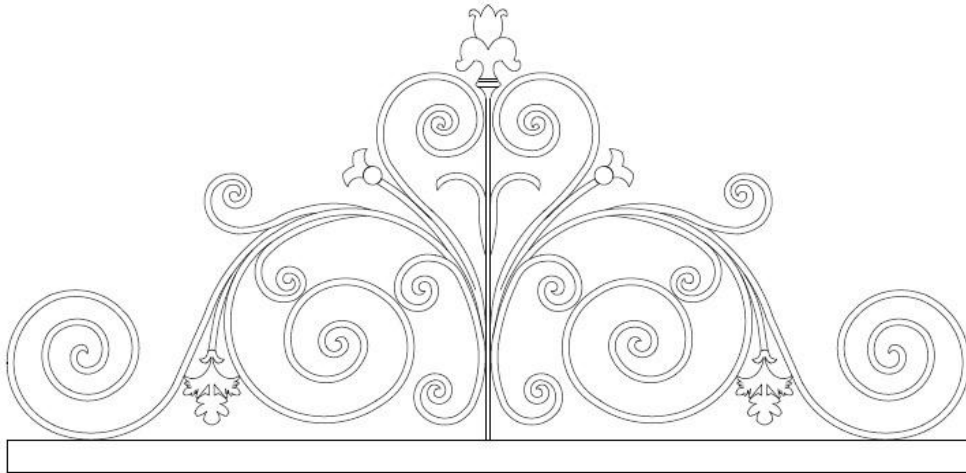
4.8. ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΙΧΩΝ ΚΑΙ ΟΡΟΦΩΝ

Τα επιχρίσματα των τοίχων και των ορόφων είναι κατασκευασμένα από παραδοσιακά υλικά της εποχής τα οποία θα διευκρινιστούν έπειτα από χημικές επεξεργασίες.

4.9. ΣΙΔΕΡΕΝΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Από μασίφ σίδηρο είναι κατασκευασμένα τα κιγκλιδώματα του περιμετρικού τοίχου του κτιρίου, των φεγγιτών των εξώθυρων του ισογείου και η σιδεριά του υαλοστασίου στην εξώθυρα του ορόφου.

Ο διάκοσμος των περιμετρικών κιγκλιδώματων έχει ως κυρίαρχο στοιχείο το άνθος, ενώ οι φεγγίτες έχουν αρχαιοελληνικό χαρακτήρα με μαϊάνδρο. Τέλος, η σιδεριά στην εξώθυρα έχει βέργες διαγώνιες σχηματίζοντας ρόμβους.

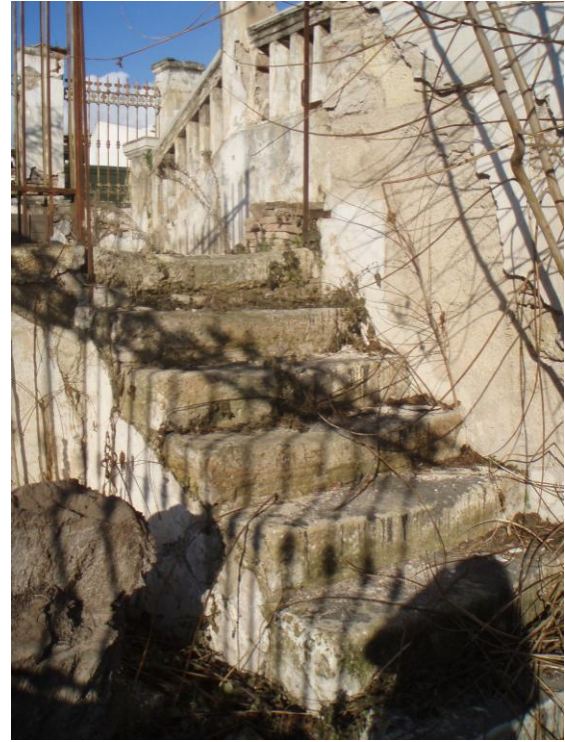
Εικόνα 70:Σχέδιο της σιδεριάς στην εξώθυρα της αυλής

4.10. ΚΛΙΜΑΚΕΣ

Εσωτερικά του κτιρίου υπάρχει ένα μόνο κλιμακοστάσιο το οποίο βοηθά στην επικοινωνία του ισογείου με τον όροφο. Πρόκειται για ένα κλιμακοστάσιο ξύλινο χωρίς κουπαστή και διάκοσμο. Έχει πλάτος 2.30μ. και αποτελείται από 17 ρίχτια και 16 πατήματα. Το κεντρικό κλιμακοστάσιο που βρίσκεται στην πρόσοψη, είναι κατασκευασμένο με όμοια υλικά της φέρουσας τοιχοποιίας. Έχει πλάτος 1.35μ. και αποτελείται από 30 ρίχτια και 28 πατήματα. Η κουπαστή του είναι κατασκευασμένη από συμπαγής οπτόπλινθους δημιουργώντας συμπαγή κιγκλιδώματα διαστάσεων 50εκ.χ5εκ.χ10εκ. και στο επάνω μέρος της κουπαστής υπάρχει λευκό μάρμαρο. Σε κάθε στάθμη της κλίμακας υπάρχουν πεσσοί ύψους 1.10μ. και διατομής 35x35εκ., που είναι κατασκευασμένοι και αυτοί από συμπαγής οπτόπλινθους και στο επάνω μέρος τους έχουν επίκρανα από λευκό μάρμαρο. Οι δύο κλίμακες του περιβάλλοντος χώρου είναι κατασκευασμένοι από σκυρόδεμα χωρίς καμία επίστρωση.

Εικόνα 71: Το κεντρικό κλιμακοστάσιο της πρόσοψης

Εικόνα 72: Το ανατολικό κλιμακοστάσιο του περιβάλλοντος χώρου

4.11. ΕΞΩΣΤΗΣ

Παρατηρούμε πως στον εξώστη αυτό γενικότερα έχουν γίνει αρκετές αλλαγές. Πιο συγκεκριμένα, το στηθαίο είναι πλέον κατασκευασμένο από νεότερο διάτρητο οπτόπλινθο, όπως αυτό που χρησιμοποιήθηκε για την επέκταση καθ' ύψος του ορόφου, αντικαθιστώντας τα συμπαγή κιγκλιδώματα που υπάρχουν στο κεντρικό κλιμακοστάσιο της πρόσοψης. Αυτό παρατηρείται από την καρτ – ποστάλ που φαίνεται πως όντως υπήρχαν. Μετά από αυτά που έχουμε προαναφέρει για τον εξώστη, το υλικό επίστρωσης του πατώματος και την οροφή, και τέλος το στηθαίο καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως είχε καταρρεύσει μερικώς ή απλά χρειάστηκε ενίσχυση. Θεωρείται αδύνατη η εξ' ολοκλήρου ανακατασκευή του εξώστη, καθώς οι πεσσοί που το στηρίζουν είναι από παλαιότερα υλικά. Στις τέσσερις γωνίες του στηθαίου υπάρχουν πεσσοί όμοιοι με του κεντρικού κλιμακοστασίου.

Εικόνα 73:Λεπτομέρεια του πεσσού στήριξης

Εικόνα 74:Λεπτομέρεια του εξώστη

Εικόνα 75:Το στηθαίο του εξώστη

4.12. ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Οι ηλεκτρικές εγκαταστάσεις είναι παλαιού τύπου και εντοιχισμένες σε όλη την έκταση του κτιρίου. Είναι φανερό πως έχουν γίνει μεταγενέστερα της ανοικοδόμησης του κτιρίου, καθώς παρατηρείται η αποβολή τους από την τοιχοποιία λόγω του φθηνού και ακατάλληλου ίσως υλικού που χρησιμοποιήθηκε προκειμένου να γίνει η επικάλυψη.

Τα υδραυλικά έχουν εγκαταστάσεις παλαιές και νεώτερες. Οι παλαιότερες αναγνωρίζονται από τα κεραμικά μπουριά παροχής νερού και αποχέτευσης που έχουν χρησιμοποιηθεί ενώ τα νεότερα είναι μεταλλικοί σωλήνες μικρής διατομής. Έχει γίνει διάνοιξη της τοιχοποιίας τόσο για τα παλαιά υδραυλικά όσο και για τα νεότερα. Εσωτερικά υπάρχουν νεότερα είδη υγιεινής και σωληνώσεις παροχής

νερού. Στο λουτρό και των δύο ορόφων υπάρχει καζανάκι ενώ μόνο στου ορόφου, ντεπόζιτο με νερό.

Όσον αφορά την θέρμανση του κτιρίου, γινόταν με τζάκια από τα οποία σήμερα υπάρχει μόνο το ένα ενώ ένα ακόμα έχει κλειστεί. Επίσης, υπήρχαν εγκαταστάσεις για σόμπα με μπουρί, οι οποίες έχουν αφαιρεθεί από την αρχική τους θέση και είχαν έξοδο κυρίως από τα παράθυρα, εκτός από μία η οποία είχε ως έξοδο μια οπή στον τοίχο για να εξυπηρετεί ακριβώς γι' αυτό το λόγο.

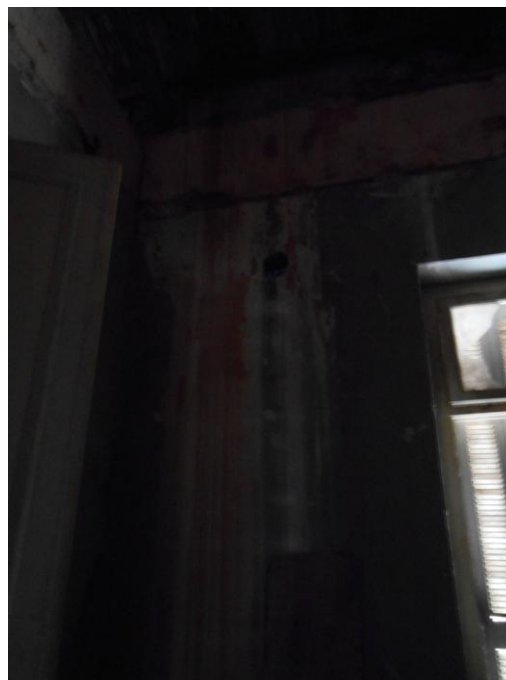
Εικόνα 76: Ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις του α' ορόφου

Εικόνα 77: Το τζάκι στο χώρο Π7 του α' ορόφου

Εικόνα 78: Υδραυλικές εγκαταστάσεις του ισογείου

Εικόνα 79: Οπή στον εξωτερικό τοίχο στο χώρο Π7 για το μπουρί της σόμπας

5. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

5.1 ΘΕΜΕΛΙΑ

Η εκπόνηση της εργασίας αυτής δε μας καθιστά υπευθύνους για μία τέτοια διερεύνηση του κτιρίου. Θεωρούμε πως τα θεμέλια βρίσκονται σε καλή κατάσταση καθότι δεν υπάρχει κάποια απόκλιση η οποία να φέρει το κτίριο σε δυσμενή κατάσταση.

5.2. ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΟΣ ΦΕΡΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ (Φέρουσα τοιχοποιία)

Αργολιθοδομή

Ι. Ισόγειο

Ο φέρων οργανισμός του κτιρίου είναι τοίχοι από αργολιθοδομή τόσο στο ισόγειο, όσο και στον όροφο. Στο ισόγειο οι τοίχοι παρουσιάζουν εμφανή αποσάθρωση κονιάματος με διαβάθμιση από κάτω προς τα επάνω, δείγμα ότι το κτίριο «υποφέρει» από ανερχόμενη υγρασία. Γενικότερα η κατάσταση της αργολιθοδομής στο ισόγειο είναι σε καλή κατάσταση, με τους τοίχους στιβαρούς και το συνδετικό υλικό σε καλή κατάσταση. Το κονίαμα συναντάται σε καλή κατάσταση χωρίς αποδιοργάνωση των λίθων στο μεγαλύτερο μέρος της λιθοδομής στο ισόγειο, παρά μόνο σε μερικά σημεία, όπως στις ποδιές των παραθύρων και σε άλλα σημεία γύρω από το κούφωμα, όπου παύει να είναι διαμπερής ρωγμή αλλά αποδιοργάνωση της τοιχοποιίας. Παρατηρούμε πολλές ρωγμές, μικρού και μεγάλου εύρους στους τοίχους της φέρουσας τοιχοποιίας αλλά και διαμπερείς ρωγμές που παρουσιάζονται στους τοίχους των χώρων, Ι4 - Ι5 και Ι6 - Ι7. (βλ. σχέδια παθολογίας, τομή)

Εικόνα 80: Ανερχόμενη υγρασία στο χώρο ΙΙ8 του ισογείου

Εικόνα 81: Λεπτομέρεια εξωτερικού τοίχου στο χώρο ΙΙ8 του ισογείου

II. Α' Όροφος

Οι τοίχοι στον όροφο διατηρούνται σε καλή κατάσταση, με εξαίρεση ένα τμήμα της τοιχοποιίας όπου μία έντονη ρωγμή, που φαίνεται να ξεκινά από το ισόγειο και καταλήγει στον όροφο, δημιουργεί την αποδιοργάνωσή της, πολύ πιθανό δείγμα κακοτεχνίας. Όπως στο ισόγειο, έτσι και στον όροφο, παρατηρούμε πολλές ρωγμές, μικρού και μεγάλου εύρους. Ιδιαίτερα σημαντική είναι μια ρωγμή η οποία είναι στο κέλυφος του κτιρίου και η αιτία δημιουργίας πιθανόν να είναι το ερμάριο διαστάσεων 1.20μ. x 2.20μ. που είναι κατασκευασμένο στο χώρο Π4. Παρόμοιες ρωγμές συναντάμε και εκατέρωθεν του διαδρόμου Π1, για τον ίδιο λόγο. Λόγω αποκολλήσεων επιχρισμάτων σε διάφορα σημεία στον όροφο, διαπιστώνουμε πως το κονίαμα είναι σε καλή κατάσταση.

Εικόνα 82: Διαμπερής ρωγμή στο χώρο Π15 του α' ορόφου

Εικόνα 83: Η ίδια διαμπερής ρωγμή στο χώρο Π4 του α' ορόφου

5.3 ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΑ ΜΗ ΦΕΡΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (τοιχοποιία)

Τοίχοι από οπτοπλινθοδομή

I. Ισόγειο

Τα μοναδικά φερόμενα στοιχεία του ισογείου είναι σε καλή κατάσταση όσον αφορά την τοιχοποιία. Εξαίρεση δημιουργούν τα σημάδια ανερχόμενης υγρασίας που διαβαθμίζεται από κάτω προς τα επάνω, όπως και στη φέρουσα λιθοδομή του κτιρίου. Το κονίαμα διατηρείται σε καλή κατάσταση, ενώ δεν παρουσιάζονται ρωγμές.

II. Α' Όροφος

Στους τοίχους του ορόφου παρατηρούμε κυρίως διαμπερείς ρωγμές οι οποίες φτάνουν στην πλήρη αποκόλληση του τοίχου πλήρωσης με τη φέρουσα λιθοδομή. Αυτό το συναντάμε σχεδόν σε όλους τους κόμβους του ορόφου.

5.4 ΤΟΞΑ

Τα τόξα επάνω από τα ανοίγματα διατηρούνται σε καλή κατάσταση, όσο μας επιτρέπεται να διαπιστώσουμε, χωρίς σημαντική αλλοίωση και σημάδια αποδιοργάνωσης. Αυτό όμως που προσέχουμε στα ανακουφιστικά τόξα των ανοιγμάτων είναι πως δεν είναι στο μέγεθος που θα έπρεπε να είναι έτσι ώστε να μεταφέρουν σωστά τα φορτία και να μην παραμορφώνουν το άνοιγμα.

Το ανακουφιστικό τόξο πρέπει να είναι λίγο μεγαλύτερο από το άνοιγμα, και όχι μικρότερο όπως έχουμε εδώ. Αυτό είναι σημάδι κακοτεχνίας, μια τεχνική που μεταφέρεται από μάστορα σε μαθητή χωρίς όμως να είναι γνωστός ο λόγος κατασκευής του τόξου αυτού.

Ευτυχώς σε όλα τα πρέκια του κτιρίου διαπιστώνουμε πως υπάρχουν μεταλλικά στηρίγματα σχήματος διπλού «Τ» και έτσι έχουν αποφευχθεί παραμορφώσεις μέχρι και σήμερα.

5.5. ΣΤΕΓΗ

Η στέγη έχει καταρρεύσει σε πολύ μεγάλο βαθμό στο τμήμα της που στεγάζει το πρόπυλο της εισόδου του ορόφου καθώς και στις γωνίες της. Επίσης έχει πολλές φθορές στον φέροντα οργανισμό της, λόγω της αποκόλλησης κεραμιδιών, με αποτέλεσμα την συνεχόμενη εισροή όμβριων υδάτων και τη σταδιακή αλλοίωση των ξύλινων δοκαριών της στέγης αλλά και της τοιχοποιίας κατ' επέκταση.

Εικόνα 83:Λεπτομέρεια στέγης, όπου φαίνεται το κατεστραμμένο πρόπυλο της πρόσοψης

Εικόνα 84:Κηλίδες στον εσωτερικό τοίχο του α' ορόφου λόγω συνεχόμενης εισροής υδάτων από τη στέγη

5.6. ΠΑΤΩΜΑΤΑ

I. Ισόγειο

Τα πατώματα του ισόγειου είναι ακέραια στο μεγαλύτερο μέρος τους με μόνο μερικές φθορές. Εξάιρεση αποτελεί ο χώρος 18 όπου το ξύλινο πάτωμα έχει καταρρεύσει στην μία πλευρά του δωματίου, πιθανής καθίζησης του υπεδάφους. Στο χώρο 17 το πάτωμα και εδώ έχει υποστεί μερική καθίζηση με αποτέλεσμα η επίστρωση με τα κεραμικά πλακίδια να έχει αλλοιωθεί.

Εικόνα 85:Καθίζηση στο πάτωμα του χώρου 18 του ισόγειου

II. Α' Όροφος

Τα πατώματα έχουν αρκετές φθορές, κυρίως αν αναλογιστούμε τις φθορές που έχει υποστεί από την εισροή των υδάτων από την αποδιοργανωμένη στέγη του κτιρίου. Σε δοκιμαστική τομή που έχει πραγματοποιήσει ειδικευμένο συνεργείο για τη

διαπίστωση φθορών, παρατηρούμε πως τα δοκάρια στήριξης του πατώματος είναι σε μεγάλο βαθμό αποσπασμένα από την έκθεση τους στην υγρασία και τους μικροοργανισμούς που ελκύει το ξύλο. Οι ξύλινες σανίδες της επίστρωσης και τα σοβατεπύ έχουν σημαντικές φθορές, παρότι νεότερα, από τα όμβρια ύδατα που εισχωρούν από τη στέγη. Σημαντική φθορά έχουν υποστεί και από τις τοξικές ουσίες που αποβάλλουν οι ακαθαρσίες των πτηνών που έχουν εισέρθει στο χώρο.

Εικόνα 86: Κατεστραμμένες ξύλινες σανίδες λόγω συνεχόμενης εισροής υδάτων από τη στέγη

5.7. ΟΡΟΦΕΣ

I. Ισόγειο

Η οροφή του ισογείου βρίσκεται σε μέτρια κατάσταση όσο μας έχει επιτραπεί να διαπιστώσουμε από τοπική κατάρρευση του επιχρίσματος. Τα ξύλινα δοκάρια της ξυλόπηκτης κατασκευής βρίσκονται καλή κατάσταση, το υλικό πλήρωσης όμως σχεδόν έχει εξαφανιστεί, σε όσα τμήματα ήταν εφικτό να γίνει αυτοψία.

II. Α' Όροφος

Στον όροφο του κτιρίου έχει καταρρεύσει η οροφή μετά το σεισμό του 1981, ο οποίος ευθύνεται και για τις περισσότερες φθορές του.

5.8. ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ

A. Εξωτερικά

I. Ισόγειο

Τα παράθυρα του ισογείου είναι σε κακή κατάσταση. Έχουν υποστεί φθορές λόγω της εγκατάλειψής τους τόσα χρόνια, και έτσι έχουμε ως αποτέλεσμα να λείπουν περσίδες, να έχουν εκτεθεί στην υγρασία, να έχουν οξειδωθεί τα μεταλλικά στοιχεία τους και να έχουν σπάσει τα καΐτια των ανοιγόμενων φύλλων του παραθύρου. Οι δύο θύρες του ισογείου είναι επίσης σε κακή κατάσταση. Η εξώθυρα της νότιας όψης έχει σπασμένη κλειδαριά με συνέπεια να μην κλείνει και ο ιδιοκτήτης να σφραγίζει την είσοδο με σχονί. Τα διακοσμητικά κιγκλιδώματα του φεγγίτη έχουν οξειδωθεί και ο υαλοπίνακας είναι σπασμένος. Η εξώθυρα της βόρειας όψης, είναι σφραγισμένη χρόνια και με δυσκολία ανοίγει λόγω υγρασίας που έχει καταστρέψει το ξύλο και την οξείδωση των μεταλλικών στοιχείων της. Σε αυτήν την θύρα ο υαλοπίνακας του

φεγγίτη δεν είναι σπασμένος αλλά τα διακοσμητικά κιγκλιδώματα του έχουν οξειδωθεί επίσης.

Εικόνα 87: Εξωτερικό κούφωμα το οποίο έχει αποκολληθεί από την τοιχοποιία

Εικόνα 88: Η σιδεριά της εξώθυρας στη νότια είσοδο, εμφανώς οξειδωμένη

II. Α' Όροφος

Στον όροφο το πλαίσιο ενός παραθύρου, στον χώρο II2, έχει αποκολληθεί σε μεγάλο βαθμό και η μοναδική του στήριξη είναι το πρέκι. Τα υπόλοιπα παράθυρα έχουν τις όμοιες φθορές με αυτές του ισόγειου. Η θύρα της εισόδου έχει αποσαθρωθεί λόγω υγρασίας, έχει οξειδωμένα διακοσμητικά κιγκλιδώματα και σπασμένους υαλοπίνακες.

B. Εσωτερικά

I. Ισόγειο

Ως επί το πλείστον διατηρούνται σε καλή κατάσταση. Δεν παρουσιάζουν σημαντικές φθορές στο ξύλο ούτε στο χρώμα επικάλυψης. Οι μοναδικές φθορές που συναντάμε είναι στα μεταλλικά στοιχεία, μεντεσέδες, κλειδαριές και πόμολα, τα οποία έχουν υποστεί μικρής κλίμακας οξείδωση.

II. Α' Όροφος

Εδώ τα κουφώματα μας είναι σε καλή κατάσταση. Έχουν αποσαθρωθεί, σε μικρό βαθμό, λόγω υγρασίας με αποτέλεσμα να μην ανοίγουν με ευκολία. Στη θύρα θ1 έχουν σπάσει κάποιοι υαλοπίνακες των καίτιων, ενώ στις θύρες θ3 και θ13 λείπουν τα φύλλα των ανοιγόμενων αυτών θυρών. (βλ. σχέδια υπάρχουσας κατάστασης). Τέλος, πολλές φθορές έχουν προκαλέσει τα πτηνά που βρίσκονται στο χώρο του κτιρίου, στα κασώματα, στα φύλλα, στα πόμολα και στις κλειδαριές.

5.9. ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΙΧΩΝ

Α. Εξωτερικά

Τα επιχρίσματα των όψεων είναι σε κακή κατάσταση. Στο ισόγειο του κτιρίου λόγω της ανερχόμενης υγρασίας, όπως έχουμε προαναφέρει, έχουν αποκολληθεί από την τοιχοποιία. Σε πολλά σημεία παρατηρούμε να έχουν δημιουργηθεί μικροοργανισμοί, επίσης λόγω υγρασίας, ενώ υπάρχουν πολλές ρωγμές στο βάθος του επιχρίσματος σε όλη την όψη του κτιρίου.

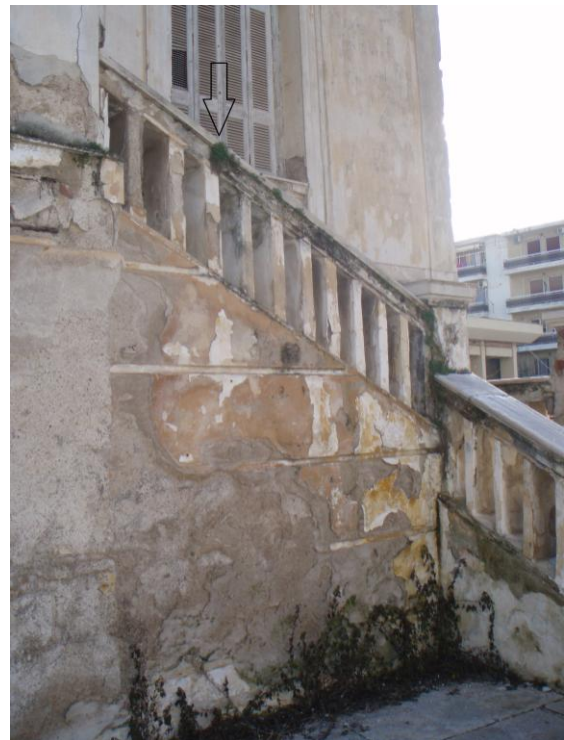
Εικόνα 89:Αποκολλημένο επίχρισμα στην ανατολική όψη

Εικόνα 90:Αποκολλημένο επίχρισμα στη νότια όψη

Εικόνα 91:Εμφάνιση μικροοργανισμών και αποκολλημένα επιχρίσματα σε τμήμα του εξώστη

Εικόνα 92:Αποσαθρωμένο επίχρισμα σε τμήμα του κεντρικού κλιμακοστασίου

B. Εσωτερικά

I. Ισόγειο

Τα επιχρίσματα του ισογείου έχουν αποσαθρωθεί λόγω ανερχόμενης υγρασίας, με βαθμιαία κατάληξη προς τα επάνω και κάποια τμήματά του έχουν αποκολληθεί τελείως από την τοιχοποιία, όπως στην όψη. Επίσης έχουν δημιουργηθεί πολλές ρηγματώσεις στα επιχρίσματα των τοίχων καθώς και λεκέδες από τα όμβρια ύδατα που εισρέουν από την αποδιοργανωμένη οροφή του κτιρίου (βλ. Εικόνα).

II. Α' Όροφος

Τα επιχρίσματα στον όροφο βρίσκονται σε κακή κατάσταση. Έχουν δημιουργηθεί πολλές ρηγματώσεις σε όλη την έκτασή τους, μικρού ή μεγαλύτερου εύρους. Όπως έχουμε προαναφέρει λόγω της υγρασίας που εισέρχεται από τη στέγη, έχουν προκληθεί λεκέδες στα επιχρίσματα. Κάτι που επίσης παρατηρούμε σε όλο το κτίριο είναι οι έντονες ρηγματώσεις στο ύψος όπου έχουν τοποθετηθεί οι ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις. Οι ρηγματώσεις αυτές φτάνουν στο σημείο αποκάλυψης των καλωδίων. Αυτό συμβαίνει διότι η εγκατάσταση έγινε μεταγενέστερα, και πολύ πιθανό με ευτελή υλικά, όπως συνηθιζόταν εκείνη την εποχή.

Εικόνα 93: Αποσαθρωμένο επίχρισμα και ρηγματώσεις στο χώρο Ι6 του ισογείου

Εικόνα 94: Έντονες ρηγματώσεις στο χώρο ΙΙ8 του α' ορόφου

Εικόνα 95: Ρηγματώσεις και κηλίδες στον α' όροφο

Εικόνα 96: Λεπτομέρεια οροφής και εξωτερικού τοίχου στο χώρο Ι5 του ισογείου

Εικόνα 97: Ρηγματώσεις στο ισόγειο

5.10. ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ ΟΡΟΦΩΝ

I. Ισόγειο

Στο ισόγειο παρατηρούμε ρωγμές οι οποίες διαγράφουν την οροφή κάθε χώρου, αλλά και ρωγμές που σχηματίζουν «Χ». Στο διάδρομο I4 κυρίως, τμήματα του επιχρίσματος έχουν αποκολληθεί πλήρως με αποτέλεσμα να φαίνονται τα δοκαράκια της ξυλόπηκτης κατασκευής (μπαγδατί) της οροφής. Τέλος, λεκέδες έχουν σχηματιστεί σε σημεία όπου υπάρχει εισροή υδάτων από την αποδιοργανωμένη στέγη.

II. Α' Όροφος

Η οροφή του ορόφου έχει καταρρεύσει τελείως, οπότε συνεπώς δεν υπάρχουν επιχρίσματα για να εξετάσουμε.

Εικόνα 98:Αποκολλημένο επίχρισμα στην οροφή του ισόγειου

5.11. ΚΛΙΜΑΚΕΣ

Το μοναδικό κλιμακοστάσιο του κτιρίου, το οποίο οδηγεί από το ισόγειο στον όροφο διατηρείται σε άριστη κατάσταση. Οι δύο μικρές κλίμακες που οδηγούν στον υπόγειο βοηθητικό χώρο είναι σε κακή κατάσταση. Κυρίως η μία έχει σπασμένα πατήματα, ενώ και στις δύο τα ξύλα έχουν αποσθρωθεί από την υγρασία του εδάφους. Το κεντρικό κλιμακοστάσιο της εισόδου έχει πολλές φθορές και αυτό, με κυριότερη φθορά τα κιγκλιδώματα του. Πολλά από αυτά έχουν καταρρεύσει στην αριστερή κλίμακα και στο πλατύσκαλο της εισόδου. Τα επιχρίσματά του έχουν αποσθρωθεί σε πολλά σημεία και άλλα έχουν αποκολληθεί. Θα πρέπει επίσης να αναφέρουμε ότι μικροοργανισμοί έχουν δημιουργεί και σε αυτό το τμήμα της όψης.

Εικόνα 99:Το κεντρικό κλιμακοστάσιο

Εικόνα 100: Κατεστραμμένη κουπαστή του κεντρικού κλιμακοστασίου

Εικόνα 101:Εμφάνιση μικροοργανισμών στα κιγκλιδώματα του κλιμακοστασίου

5.12. ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Οι ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις χρονολογούνται πριν την εγκατάλειψη του κτιρίου, δηλαδή το 1981. Έκτοτε παραμένουν ασυντήρητες και σε συνδυασμό της υγρασίας που εισέρχεται μέχρι και σήμερα στο κτίριο, αλλά και στη χρόνια εγκατάλειψη του, έχουν περιέλθει σε αχρηστία.

5.13. ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ ΟΨΕΩΝ

Τα επιχρίσματα των όψεων βρίσκονται σε πολύ κακή κατάσταση λόγω της χρόνιας εγκατάλειψης και των δύο σεισμών που το έχουν «δοκιμάσει». Όλα αυτά έχουν ως αποτέλεσμα να δημιουργηθούν πολλές ρηγματώσεις μικρού αλλά και μεγάλου εύρους. Αυτό όμως δεν είναι το μοναδικό που συναντάται. Λόγω της αποκόλλησης πολλών επιχρισμάτων, τμήματα του σπλισμού στις γωνίες του κτιρίου, έχουν αποκαλυφθεί και έχουν εκτεθεί στις καιρικές συνθήκες και διαβρώνονται με την πάροδο του χρόνου. Στο ισόγειο, όπως έχουμε προαναφέρει, η ανερχόμενη υγρασία έχει προκαλέσει πολλές φθορές στο επίχρισμα με αποτέλεσμα να είναι σαθρό σε πολλά τμήματα της όψης.

5.14. ΤΡΑΒΗΧΤΑ ΚΟΝΙΑΜΑΤΑ ΟΨΕΩΝ

Όπως τα επιχρίσματα, έτσι και τραβηχτά κονιάματα των όψεων βρίσκονται σε πολύ κακή κατάσταση. Έχουν αποκολληθεί τα περισσότερα από αυτά ή έχουν σπάσει μερικώς.

Εικόνα 102:Λεπτομέρεια αποκολλημένου τραβηχτού κονιάματος

Εικόνα 103:Αποκολλημένα τραβηχτά κονιάματα στη νότια όψη

5.15. ΕΞΩΣΤΗΣ

Ο εξώστης του κτιρίου βρίσκεται σε κακή κατάσταση. Γιατί κυρίως έχει καταρρεύσει ο ένας (1) από τους τέσσερις (4) πεσσούς στήριξης του στο έδαφος. Στο στηθαίο του έχουν δημιουργηθεί επίσης φθορές, καθότι έχει καταρρεύσει ένα τμήμα ενός διακοσμητικού πεσσού. Τέλος, έχουν αναπτυχθεί μικροοργανισμοί λόγω των βροχών αλλά και της ακαταλληλότητας των υλικών που έχουν χρησιμοποιηθεί στην ανακατασκευή του στηθαίου. Αυτό βέβαια έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχουν μικροοργανισμοί όχι μόνο στο στηθαίο αλλά και στο πάτωμα του εξώστη καθώς δεν υπάρχει επίστρωση σε αυτό.

Εικόνα 104: Η νότια όψη του εξώστη

Εικόνα 105: Η ανατολική όψη του εξώστη, όπου φαίνεται ο κατεστραμμένος πεσσός στήριξης

5.16. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑΣ ΧΩΡΟΣ

Περιμετρικός τοίχος

Ο περιβάλλοντας χώρος του κτιρίου που εξετάζουμε, φιλοξενείται εντός μίας αυλής που περιβάλλεται από ένα περιμετρικό τοίχο από αργολιθοδομή. Η χρόνια εγκατάλειψη του κτιρίου έχει ως αποτέλεσμα να αποσθραφθούν πολλά από τα κονιάματα του τοίχου, ίσως και αποτέλεσμα υγρασίας, αλλά και να αποδιοργανωθούν και να καταρρεύσουν τμήματα του.

Κιγκλιδώματα

Τα κιγκλιδώματα του περιμετρικού τοίχου είναι σε κακή κατάσταση και έχουν υποστεί οξείδωση λόγω το πέρασ του χρόνου. Η εγκατάλειψη του κτιρίου έγινε αφορμή για την κλοπή τμήματος των μεταλλικών κιγκλιδωμάτων και της πόρτας στην δυτική πλευρά.

Επιχρίσματα

Τα επιχρίσματα του περιμετρικού τοίχου επίσης δεν βρίσκονται σε καλή κατάσταση. Σε πολλά σημεία έχουν εξαφανιστεί πλήρως και σε άλλα είναι αποσαθρωμένα λόγω υγρασίας.

Επιστρώσεις

Στην είσοδο του κτιρίου η επίστρωση της αυλής με πλάκες είναι κακή κατάσταση, καθώς παρατηρούμε πως είναι αποκολλημένες από το έδαφος και σπασμένες. Αυτό ίσως οφείλεται στην ανωμαλία του εδάφους η οποία με τα χρόνια έχει προκαλέσει τέτοιου είδους αλλοίωση, ή λόγω της βλάστησης που έχει εισχωρήσει βίαια στον χώρο λόγω της χρόνιας εγκατάλειψης. Στην υπόλοιπη αυλή δεν υπάρχει σημαντική επίστρωση και αυτό έχει ως συνέπεια την εμφάνιση μικροοργανισμών λόγω υγρασίας.

**Εικόνα
106:Αποκολλημένο
επίχρισμα στον
περιμετρικό τοίχο του
περιβάλλοντος χώρου**

**Εικόνα 107:Καθίζηση των
πλακών επίστρωσης στον
περιβάλλοντα χώρο**

**Εικόνα 108:Εξώθυρα
περιβάλλοντος χώρου**

**Εικόνα 109:Ανατολική
όψη του κτιρίου, όπου
διακρίνεται ο
κατεστραμμένος
περιμετρικός τοίχος και
εναπομείναντα
κιγκλιδώματα**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

II. ΠΡΟΤΑΣΗ

1. Στόχοι και σκοπιμότητα της επέμβασης

Το παλιό κτίριο της δημαρχίας στη συμβολή των οδών Χρ. Μωραΐτη και Βύζαντος (Μπεναρδή), είναι ένα αντιπροσωπευτικό κτίριο της νεοκλασικής περιόδου, και έχει κριθεί ως έργο τέχνης παρόλο που ο αρχιτέκτονας παραμένει άγνωστος προς εμάς. Ο τόπος όπου βρίσκεται δεν έχει όμοια του κτίρια και λόγω της γωνιακής του θέση αναδεικνύεται χωρίς καμία αμφιβολία. Παρόλη την κακή του διατήρηση, το κτίριο μαγεύει τους περαστικούς με τα μορφολογικά και διακοσμητικά του στοιχεία καθώς και με το κύρος που αποπνέει λόγω της ιστορίας του.

Οι επεμβάσεις που θα πραγματοποιηθούν δε θα πρέπει να καταστρέφουν το χαρακτήρα του, τη μορφή και τη δόμηση του. Θα πρέπει όμως να αναδείξουν τα χαρακτηριστικά του με τις ανάλογες επεμβάσεις αποκατάστασης, να ενισχύσουν τον φέρων οργανισμό του. Επιτρέπονται οι εργασίες αλλαγής της χρήσης του χωρίς όμως να αλλοιώνουν τον αρχιτεκτονικό χαρακτήρα του και δε θίγονται τα αρχιτεκτονικά στοιχεία του. Όλες οι επεμβάσεις που θα πραγματοποιηθούν στον εσωτερικό και τον εξωτερικό χώρο, πρέπει να είναι σύμφωνες με τις αρχές που διατυπώνονται σε διεθνείς συνθήκες αποκατάστασης και διατήρησης μνημείων, όπως είναι η Χάρτα της Βενετίας. Επίσης θα πρέπει να γίνει δεχτή η μελέτη από τους αρμόδιους φορείς του κράτους.

Η νέα χρήση που προτείνεται είναι ως **Σχολείο Αισθητικής Αγωγής**. Το Σχολείο Αισθητικής Αγωγής είναι ένας χώρος που ήδη έχει δημιουργηθεί από τον κ. Κών/νο Βρυτιά, γλύπτη και καθηγητή της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών της Αθήνας και έχει ως αρωγό το δήμο. Ο ήδη υπάρχων χώρος είναι πολύ μικρός και εξυπηρετεί μόνο λίγες δραστηριότητες κι αυτός ακριβώς είναι ο λόγος που προτείνεται αυτή η χρήση στο εν λόγω κτίριο. Το κτίριο της παλιάς δημαρχίας είναι πολύ μεγαλύτερο, φωτεινό και με εξωτερικό χώρο που θα μπορέσει να φιλοξενήσει γλυπτά του καθηγητή και των μαθητών. Η θέση του κτιρίου για μια τέτοια χρήση είναι κατάλληλη, καθώς πρόκειται για μία κεντρική θέση ιδιαίτερα προσβάσιμη από πολλά σημεία της πόλης. Η τυπολογία του κτιρίου δε θα αλλάξει σε μεγάλο βαθμό, μόνο τόσο ώστε να εξυπηρετήσει τη νέα χρήση χωρίς όμως να βάζει σε κίνδυνο την στατική λειτουργία του. Η αποκατάσταση του είναι αρκετά δύσκολη λόγω των πολλών φθορών που έχει υποστεί με την πάροδο των χρόνων όμως ο φέρων οργανισμός του διατηρείται σε καλή κατάσταση, με ελάχιστες αστοχίες.

Σχολείο Αισθητικής Αγωγής

Το Σχολείο Αισθητικής Αγωγής ιδρύθηκε το 2005 και στηρίζεται στο κίνημα **stand by art** που δημιουργός του είναι ο Κων/νος Βρυττιάς.

Πρόκειται για ένα χώρο που σκοπό έχει να καλλιεργήσει την αισθητική και την πνευματικότητα στον άνθρωπο. Αυτό επιτυγχάνεται με την ασχολία πολλών και διαφόρων δραστηριοτήτων, όπως η ζωγραφική, η αφήγηση, η γλυπτική, η φωτογραφία και η ενδυματολογία.

Το stand by art για το δημιουργό του είναι η τέχνη του απλού και του οικείου. Όπως ο ίδιος λέει, «...δεν είναι απλά ένα κίνημα καλλιτεχνικό, μα μια στάση ζωής, μια κοσμοθεώρηση».

2. Αρχές της επέμβασης

Οι επεμβάσεις που θα πραγματοποιηθούν θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τις αρχές που υπαγορεύονται στις διεθνείς συνθήκες προς διατήρηση των μνημείων αλλά και στις υπαγορεύσεις των δημόσιων φορέων και το ΦΕΚ χαρακτηρισμού των διατηρητέων κτιρίων.

Πιο συγκεκριμένα,

Α) Διατήρηση της μορφολογίας και των γεωμετρικών χαρακτηριστικών του κτιρίου και η ανάδειξη του μέσα από τις νέες λειτουργικές απαιτήσεις που θέτει η χρήση του ως Σχολείο Αισθητικής Αγωγής.

Β) Διατήρηση και επανάχρηση του αρχικού υλικού όπως επιχρίσματα, κουφώματα, κεραμίδια, διακοσμητικά κ.α.

Γ) Αφαίρεση στοιχείων νεώτερων επεμβάσεων, όπως είναι το στηθαίο του εξώστης, οι σιδεριές του παραθύρου της νότιας όψης, ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις.

Δ) Θα δοθεί προσοχή στη χρήση των νέων υλικών και προσπάθεια ένταξής τους στα υφιστάμενα με συμβατό τρόπο.

3. Γενική παρουσίαση πρότασης

3.1. ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΟΣ ΦΕΡΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ (Φέρουσα τοιχοποιία)

Τοίχοι από αργολιθοδομή

- Στους τοίχους της φέρουσας τοιχοποιίας, παρατηρείται έντονη αποσάθρωση κονιάματος λόγω ανερχόμενης υγρασίας.
 - Προτείνεται η κατασκευή περιμετρικής τάφρου με σκοπό την καλύτερη αποστράγγιση των υδάτων και δομικό αρμολόγημα για τη στατική ενίσχυση της τοιχοποιίας.
- Λόγω της έντονης απόπλυσης του κονιάματος και την έντονης ρηγμάτωσης, παρατηρούνται τμήματα της τοιχοποιίας τα οποία έχουν αποδιοργανωθεί και έχουν δημιουργηθεί μικρές σπές.
 - Προτείνεται η τοπική ανακατασκευή.
- Πιθανόν, λόγω κακής «πλέξης» των λίθων στο χώρο II4 και II5 έχει αποδιοργανωθεί τμήμα της τοιχοποιίας στο κόμβο δύο τοίχων.
 - Προτείνεται η τοπική ανακατασκευή και η συρραφή των δύο τοίχων με μεταλλικούς ελκυστήρες ή με λιθοσυρραφή.
- Παρατηρούνται έντονες ρωγμές έως διαμπερείς, αλλά και μικρότερου εύρους ρωγμές σε όλη την έκταση της τοιχοποιίας.
 - Προτείνεται η πλήρωση των ρωγμών αυτών με τη μέθοδο των ενεμάτων.

3.2. ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΑ ΜΗ ΦΕΡΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (τοιχοποιία)

Τοίχοι από οπτοπλινθοδομή

- Στους τοίχους πλήρωσης του κτιρίου παρατηρούνται αποκολλήσεις από τη φέρουσα τοιχοποιία, αποσάθρωση κονιάματος και ρηγματώσεις. Λόγω όμως της επανάχρησης του κτιρίου, πολλοί από αυτούς θα καθαιρεθούν. Επομένως η αποκατάσταση των φθορών θα κριθεί αργότερα από την πρόταση αλλαγής του κτιρίου.

3.3. ΣΤΕΓΗ

- Η στέγη έχει καταρρεύσει σε μεγάλο βαθμό στο πρόπυλο της βόρειας όψης μαζί με το τριγωνικό αέτωμα .
 - Προτείνεται η ανακατασκευής της και η κατασκευή του τριγωνικού αετώματος που έχει καταστραφεί τελείως μετά το σεισμό.
- Επίσης έχει υποστεί πολλές φθορές στον φέροντα οργανισμό της, στα ξύλινα δοκάρια στήριξης της.
 - Προτείνεται η αντικατάστασή τους με νεότερα.
- Τέλος, πολλά κεραμίδια στην επίστρωση της στέγης έχουν σπάσει ή έχουν αποκολληθεί τελείως.
 - Προτείνεται η αντικατάστασή τους.

Εικόνα 110: Κατεστραμμένη στέγη και τραβηχτά κονιάματα στο πρόπυλο της πρόσοψης του κτιρίου

3.4. ΠΑΤΩΜΑΤΑ

I. Ισόγειο

- Το πάτωμα του ισόγειου διατηρείται σε κακή κατάσταση.
 - Προτείνεται να γίνει έλεγχος του εδάφους και να βρεθεί λύση για την καθίζηση που έχει υποστεί σε μερικά σημεία, να δημιουργηθούν νέα στηρίγματα και να γίνει νέα επίστρωση ανάλογα με τη νέα χρήση που προτείνεται παρακάτω.

II. Α΄ Όροφος

- Τα πατώματα έχουν αποσπασμένα δοκάρια στήριξης.
 - Προτείνεται η αντικατάστασή τους με νεότερα στις ίδιες θέσεις (ή αν αυτό κριθεί απαραίτητο από τη στατική επάρκεια του κτιρίου λόγω της νέας χρήσης, θα τοποθετηθούν μεταλλικά και όχι ξύλινα).
- Φθαρμένα υλικά επίστρωσης.
 - Προτείνεται η αντικατάστασή τους με νεότερα ίδιου υλικού.

3.5. ΟΡΟΦΕΣ

I. Ισόγειο

- Τα δοκάρια της ξυλόπηκτης κατασκευής (μπαγδατί) είναι σε ικανοποιητική κατάσταση. Με εξαίρεση κάποια τμήματα που έχουν αποσπασθεί λόγω της συνεχόμενης εισροής νερού από την αποδιοργανωμένη στέγη. Επίσης τα κονίαμα είναι σχεδόν εξαφανισμένο.
 - Προτείνεται η αντικατάσταση των αποσπασμένων τμημάτων ξύλου καθώς και η χρήση νέου κονιάματος.

II. Α΄ Όροφος

- Στον όροφο έχει καταρρεύσει εξ ολοκλήρου η στέγη.
 - Προτείνεται η κατασκευή νεότερης.

Εικόνα 111:Λεπτομέρεια του
α' ορόφου όπου φαίνεται η
καθολική
καθαίρεση της οροφής

3.6. ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ

A. Εξωτερικά

I. Ισόγειο

- Τα εξωτερικά κουφώματα είναι σε κακή κατάσταση.
 - Προτείνεται η αντικατάσταση των παραθύρων στους χώρους I7 και I8 ώστε να είναι όλα τα παράθυρα όμοια σε όλο το κτίριο. Αποκατάσταση φθορών των ξύλινων στοιχείων τους. Αντικατάσταση των υαλοπινάκων και των κλειδαριών και πόμολων. Αποκατάσταση των οξειδωμένων μεταλλικών στοιχείων.

II. Α' Όροφος

- Τα εξωτερικά κουφώματα είναι σε κακή κατάσταση.
 - Προτείνεται η αποκατάσταση φθορών των ξύλινων στοιχείων τους. Αντικατάσταση των υαλοπινάκων και των κλειδαριών και πόμολων. Αποκατάσταση των οξειδωμένων μεταλλικών στοιχείων.

B. Εσωτερικά

I. Ισόγειο

- Τα εσωτερικά κουφώματα βρίσκονται σε καλή κατάσταση.
 - Προτείνεται η αντικατάσταση των πόμολων με νεότερα και η συντήρηση των υπαρχόντων κουφωμάτων.

II. Α' Όροφος

Τα εσωτερικά κουφώματα του ορόφου είναι σε καλή κατάσταση, με μικρής κλίμακας φθορές. Λόγω της νέας χρήσης του κτιρίου, πολλά από αυτά ίσως δεν επαναποθετηθούν. Επομένως η αποκατάστασή τους θα κριθεί αργότερα από την πρόταση αλλαγής.

Εικόνα 112: Η νότια όψη του κτιρίου

3.7. ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΙΧΩΝ

I. Ισόγειο

- Στο ισόγειο συναντάμε αποσαθρωμένα επιχρίσματα λόγω υγρασίας και ρωγμές μικρού ή μεγαλύτερου εύρους.
 - Προτείνεται η καθαίρεση τους και η ανακατασκευή τους .

II. Α' Όροφος

- Σε όλη την έκταση των τοίχων υπάρχουν ρωγμές μικρού και μεγαλύτερου εύρους, λεκέδες από την υγρασία καθώς και αποκολλημένα επιχρίσματα.
 - Προτείνεται η μερική καθαίρεση τους και η ανακατασκευή τους.
- Αυτή είναι η μία εργασία που θα πραγματοποιηθεί στα επιχρίσματα του ορόφου. Επειδή κάθε χώρος του ορόφου, 0.50μ. κάτω από τη στέγη έχει διακοσμητικές νωπογραφίες, θα πρέπει να συντηρηθούν και να μην καθαρευθούν όπως και τα υπόλοιπα επιχρίσματα.
 - Προτείνεται λοιπόν, η στερέωση τους με ενέματα και στις μικρές ρωγμές που έχουν δημιουργηθεί, να γίνει στερέωση με τοπικές ενισχύσεις.

Εικόνα 113:Το δυτικό τμήμα
του κεντρικού
κλιμακοστασίου

3.8. ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ ΟΡΟΦΩΝ

I. Ισόγειο

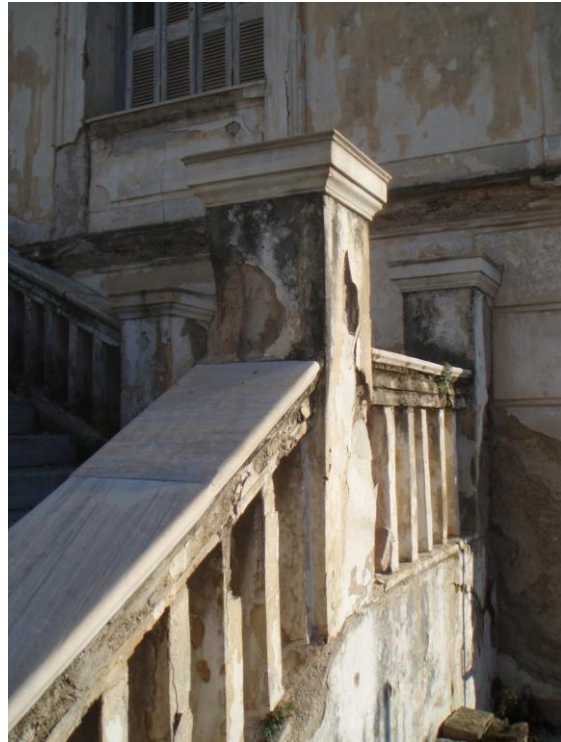
- Σε όλη την έκταση των οροφών έχουν δημιουργηθεί ρηγματώσεις στο βάθος του επιχρίσματος και τμηματική αποκόλληση.
 - Προτείνεται η καθαίρεση τους και η κατασκευή νέου επιχρίσματος.

II. Α' Όροφος

- Στον όροφο υπάρχει πλήρης κατάρρευση της οροφής.
 - Προτείνεται η κατασκευή νέου επιχρίσματος.

3.9. ΚΛΙΜΑΚΕΣ

- Η κλίμακα το ισογείου βρίσκεται σε καλή κατάσταση.
 - Προτείνεται η συντήρηση της.
- Στο κλιμακοστάσιο της εισόδου, παρατηρούμε ορισμένα σπασμένα κιγκλιδώματα και μικροοργανισμούς που έχουν σχηματιστεί στα μάρμαρα λόγω υγρασίας.
 - Προτείνεται η ανακατασκευή των κατεστραμμένων κιγκλιδωμάτων και ο καθαρισμός και η προστασία των μαρμάρων.

Εικόνα 114 -115:Σιμπαγή κιγκλιδώματα στο κεντρικό κλιμακοστάσιο

3.10. ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

- Είναι εντελώς κατεστραμμένες.
 - Προτείνεται η αντικατάστασή τους.

3.11. ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ ΟΨΕΩΝ

- Όπως στο εσωτερικό του κτιρίου, έτσι και στο εξωτερικό, μεγάλα τμήματα του επιχρίσματος έχουν αποκολληθεί στο ισόγειο, λόγω της ανερχόμενης υγρασίας που έχουμε προαναφέρει. Επίσης ρηγματώσεις μικρού και μεγάλου εύρους και μικροοργανισμοί λόγω υγρασίας και πάλι.
 - Προτείνεται η καθολική καθαίρεση τους και αντικατάσταση με οπλισμένο επίχρισμα και η χρήση μονωτικού υλικού για την αποφυγή μεταγενέστερης εκδήλωσης υγρασίας.
- Λόγω της έντονης αποκόλλησης επιχρίσματος και της κατάρρευσης των γωνιών της στέγης, έχει αποκαλυφθεί ο οπλισμός του κτιρίου.
 - Προτείνεται η συντήρηση αυτού με καθαρισμό και επικάλυψη ειδικού υλικού συντήρησης.

3.12. ΤΡΑΒΗΧΤΑ ΚΟΝΙΑΜΑΤΑ ΟΨΕΩΝ

- Σε όλες τις όψεις του κτιρίου τα τραβηχτά κονιάματα είτε έχουν σπάσει είτε είναι αποκολλημένα.
 - Προτείνεται η ανακατασκευή τους και όχι η αποκατάστασή τους, διότι βρίσκονται σε πολύ κακή κατάσταση.

3.13. ΕΞΩΣΤΗΣ

- Στον εξώστη του κτιρίου έχει καταρρεύσει ένας πεσσός στήριξης.
 - Προτείνεται η ανακατασκευή του με το ήδη υπάρχων υλικό.
- Στο στηθαίο έχει καταρρεύσει τμήμα του πεσσού.
 - Προτείνεται η ανακατασκευή του.
- Και εδώ συναντώνται μικροοργανισμοί λόγω υγρασίας.
 - Προτείνεται χρήση μονωτικού υλικού, αφού γίνει καθαίρεση επιχρίσματος.

Εικόνα 116:Ρηγματώσεις και αποκολλημένο τραβηχτά κονιάματα στις όψεις του κτιρίου

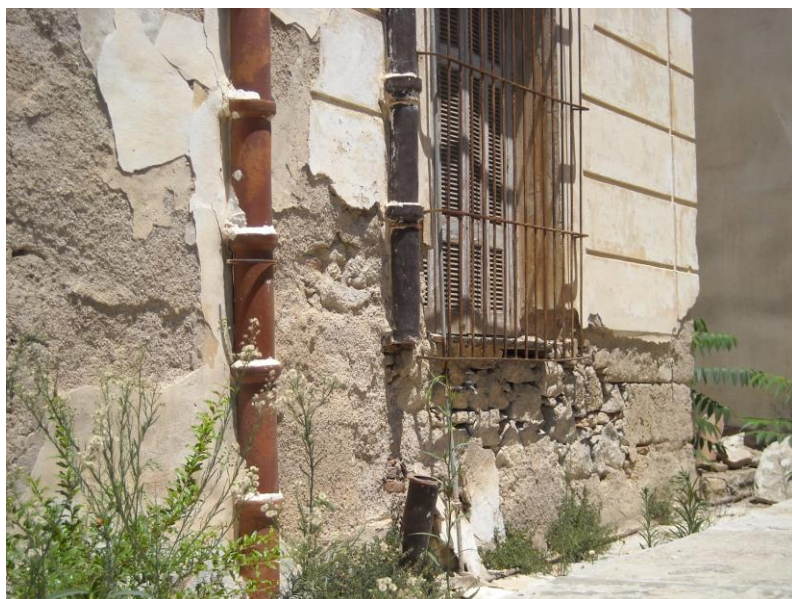
Εικόνα 117:Αποκλλημένο επίχρισμα στην νότια όψη του κτιρίου

3.14. ΠΑΡΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΟΥΦΕΩΝ

- Υπάρχουν πολλές παραμορφώσεις στις όψεις λόγω σωλήνων ύδρευσης και αποχέτευσης.
 - Προτείνεται η αφαίρεση τους.

3.15. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑΣ ΧΩΡΟΣ

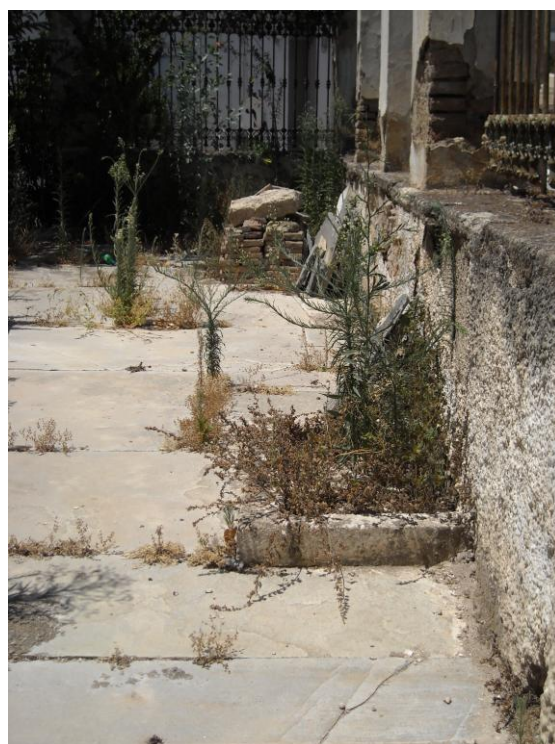
- Λόγω της βλάστησης που έχει εισχωρήσει βίαια έχει αποδιοργανωθεί ο περιμετρικός τοίχος του κτιρίου.
 - Προτείνεται η αφαίρεση του δέντρου και η μεταφύτευση του κάπου αλλού στον κήπο και η ανακατασκευή του τοίχου με το ήδη υπάρχων υλικό.
- Επίσης παρατηρείται μεγάλη απόπλυση κονιαμάτων στον περιμετρικό τοίχο.
 - Προτείνεται η χρήση ενεμάτων.
- Τέλος, έχουν αποκολληθεί τα επιχρίσματα του τοίχου σε πολλές περιοχές.
 - Προτείνεται η κατασκευή νέων επιχρισμάτων.
- Έντονη οξειδωση των μεταλλικών κιγκλιδωμάτων.
 - Προτείνεται η συντήρηση τους και η ανακατασκευή σε όσα τμήματα η οξειδωση έχει καταστρέψει το κιγκλίδωμα σε μεγάλο βαθμό.
- Στην είσοδο της αυλής υπάρχουν σπασμένες και αποκολλημένες πλάκες λόγω της ανωμαλίας του εδάφους.
 - Προτείνεται η ανακατασκευή της επίστρωσης και η αντικατάσταση όσων πλακών έχουν σπάσει , αφού πρώτα γίνει μια καινούρια επιχωμάτωση στην αυλή.
- Στον υπόλοιπο χώρο της αυλής έχουν δημιουργηθεί μικροοργανισμοί λόγω της υγρασίας.
 - Προτείνεται ο καθαρισμός της και κατασκευή επίστρωσης με πλάκες όπως και στην είσοδο.

Εικόνα 118: Διάφορες παραμορφώσεις στη νότια όψη του κτιρίου

Εικόνα 119: Μεταγενέστερα κιγκλιδώματα

Εικόνα 120: Περιβάλλον χώρος πρόσοψης

4. ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

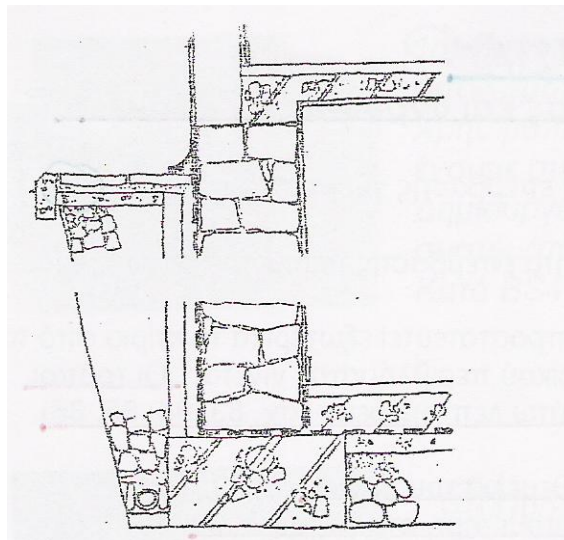
4.1. ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΟΣ ΦΕΡΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ (Φέρουσα τοιχοποιία)

Τοίχοι από αργολιθοδομή

- Για την αντιμετώπισης της ανερχόμενης υγρασίας προτείνεται η κατασκευή περιμετρικής τάφρου για καλύτερη αποστράγγιση.

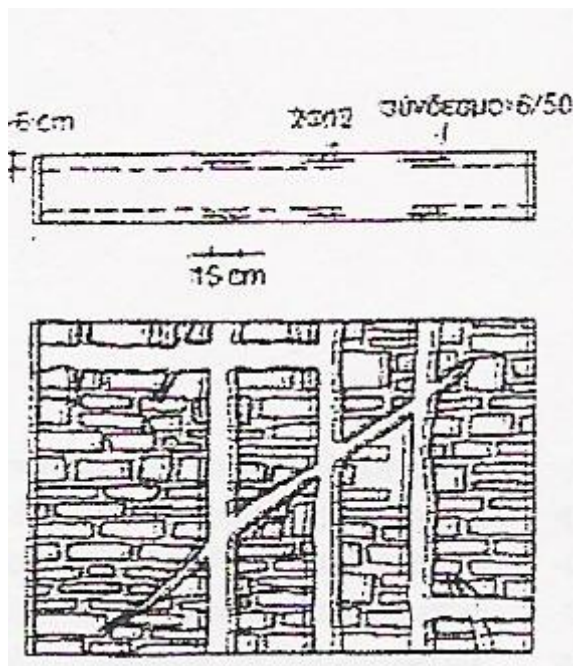
- Διαδικασία: Εφόσον το κτίριο δεν βρίσκεται σε επαφή με άλλα κτίρια μπορούμε να επέμβουμε εξωτερικά.

Αρχικά, ξεκινάμε με την εκσκαφή περιμετρικής τάφρου, μέχρι τα θεμέλια του κτιρίου. Έπειτα κάνουμε διάστρωση άοπλου σκυροδέματος και τοποθετούμε στραγγιστήρες (συνήθως τοποθετούμε διάτρητους πλαστικούς σωλήνες μεγάλης αντοχής). Οι σωλήνες αυτοί τοποθετούνται με κλίση και έχουν σκοπό να συλλέγουν τα νερά που στραγγίζουν στην περιμετρική τάφρο και τα οδηγούν μακριά από το περίγραμμα του κτιρίου. Σημαντικό είναι να γίνει επίστρωση μονωτικού υλικού για λόγους υγραμόνωσης στο τμήμα της τοιχοποιίας που βρίσκεται μέσα στο έδαφος, με σκοπό την εξωτερική προστασία του περιβλήματος του κτιρίου. Αυτό θα γίνει με ασφαλική επάλειψη ή ασφαλικό φύλλο. Τελειώνοντας, θα πρέπει να γίνει πλήρωση της τάφρου με λίθους και κροκάλες, των οποίων οι διαστάσεις θα μειώνονται καθώς θα πλησιάζουμε στην επιφάνεια του εδάφους, για καλύτερη αποστράγγιση των υδάτων.

Εικόνα 121:Σκαρίφημα αποστράγγισης υδάτων

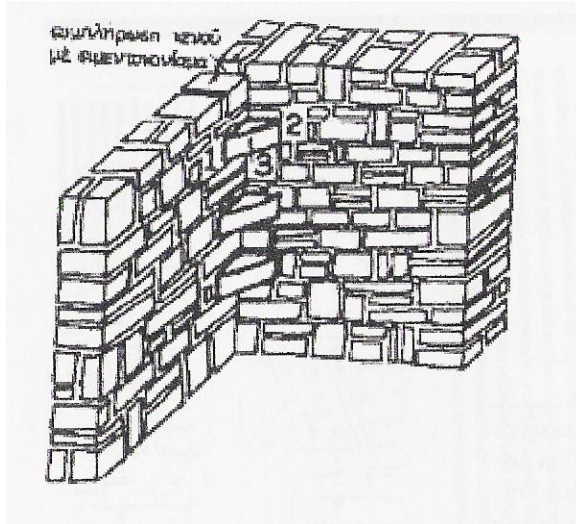
- Για την αποκατάσταση των διαμπερών ρωγμών προτείνεται η συρραφή αυτών.
 - Διαδικασία: Αρχικά, θα πρέπει να γίνει η αποκατάσταση ενδεχόμενων βλαβών σε πρέκια ή στις γωνίες σύνδεσης των τοιχοποιιών, ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος περαιτέρω αστοχιών. Λόγω της έκτασης των εργασιών συρραφής των ρωγμών. Ξεκινώντας τη διαδικασία, αφαιρούμε τα επιχρίσματα και καθαρίζουμε όλη την περιοχή στην οποία θα εργαστούμε, ώστε να είναι εμφανής η έκταση των ρωγμών. Αφαιρούμε τους λίθους εκατέρωθεν της ρωγμής, κάνουμε διάνοιξη και εκτράχυνση του αυλακιού σε πάχος 15 εκ. και το καθαρίζουμε από τη σκόνη και την υγραση. Τοποθετούμε 2Φ12 ή 2Φ14 κατά μήκος των ρωγμών. Τοποθετούμε 2Φ6 σε κάθε εγκάρσιο αυλάκι. Τέλος, γίνεται πλήρωση όλων των αυλακιών με σκυρόδεμα υψηλής αντοχής. Στην περίπτωση μας (διαμπερείς ρωγμές) επαναλαμβάνουμε τη διαδικασία και στις δύο πλευρές του τοίχου και γίνεται σύνδεση μεταξύ τους με ράβδους οπλισμού.

Εικόνα 122:Σκαρίφημα αποκατάστασης διαμπερών ρωγμών με τη μέθοδο της συρραφής

- Για την αποδιοργάνωση τοιχοποιίας προτείνεται τοπική ανακατασκευή και συρραφή των αποκολλημένων τοίχων.
 - Διαδικασία (τοπική ανακατασκευή): Αρχικά θα πρέπει να γίνει υποστύλωση του υπερκείμενου ορόφου στην περιοχή καθαίρεσης των λίθων. Για να γίνει η ανακατασκευή θα πρέπει να ελεγχθεί η κατάσταση της τοιχοποιίας και γίνει καθαίρεση και άλλων λίθων, αν αυτό κριθεί απαραίτητο, προκειμένου να φτάσουμε σε υγιή περιοχή. Πλένουμε τις επιφάνειες και ανακατασκευάζουμε την τοιχοποιία με ενδεχόμενη χρήση νέων λίθων, αν οι παλιοί κριθούν ακατάλληλοι.

- Διαδικασία (λιθοσυρραφή): Αρχικά, υποστυλώνουμε τους τοίχους. Αφαιρούμε τους «συζύγους» λίθους '1' και '2' και προσθέτουμε νέο κοινό λίθο '3' κολυμβητά με πλούσιο κονίαμα (επάλειψη κάθε 70εκ. περίπου μέσα και έξω). Τέλος, θα συμπληρώσουμε τα κενά ανάμεσα στους τοίχους με ισχυρά κονιάματα.

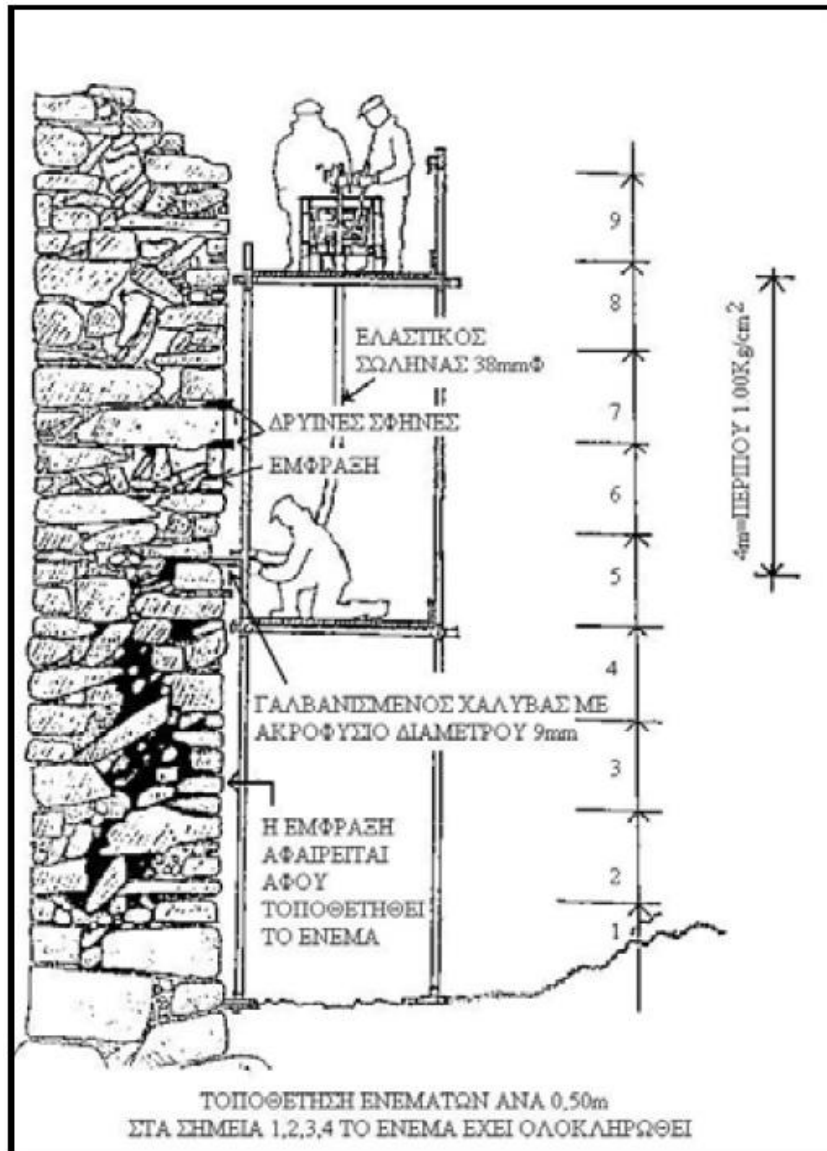
Εικόνα 123:Σκαρίφημα αποκατάστασης ρωγμών με τη μέθοδο της λιθοσυρραφής

- Για την ενίσχυση της τοιχοποιίας προτείνεται η εφαρμογή ανόργανων υλικών. Το μίγμα που θα χρησιμοποιηθεί θα πρέπει να ρευστό ώστε να περνά μέσα από τον ελαστικό σωλήνα. Σε κτίρια σαν κι αυτό, είναι προτιμότερο να χρησιμοποιηθούν τα παλαιά κονιάματα και όχι τσιμέντο διότι στις τοιχοποιίες συγκρατεί νερό, άρα είναι ευκολότερο να εμφανίσει άλατα, οπότε και να καταστρέψει την πέτρα. Τα παλαιά κονιάματα είχαν την ικανότητα με την ίδια ευκολία που λαμβάνουν το νερό, να το αποβάλουν. Συνήθως τα παλαιά κονιάματα είχαν ως συστατικά ασβέστη και ποζολάνη. Αντί για ποζολάνη μπορεί να χρησιμοποιηθεί έως 10% τσιμέντο και όχι περισσότερο ώστε να μη χαθεί το πορώδες. Μπορούν να προστεθούν μικρά θραύσματα κεραμιδιού ή πέτρας μέσα στους αρμούς, ώστε να μειωθούν οι πιθανότητες συρρίκνωσης της τοιχοποιίας. Τέλος, θα πρέπει να δοθεί μεγάλη προσοχή στην αγορά των υλικών γιατί πολλές φορές υπάρχουν λάθη και δεν είναι σωστές οι ιδιότητες τους, με αποτέλεσμα να μην είναι σωστά τα κονιάματα.
- Διαδικασία: Αρχικά, θα πρέπει να καθαιρέσουμε όλα τα επιχρίσματα των επιφανειών και ύστερα να καθαρίσουμε τους αρμούς και να αφαιρέσουμε το σαθρό κονίαμα έως ότου φτάσουμε σε υγιή περιοχή. Οι επιφάνειες θα πρέπει να καθαριστούν με υδροβολή από πάνω προς τα κάτω με προσοχή ώστε να μην χαθεί ποσότητα υγιούς κονιάματος. Αν οι αρμοί στεγνώσουν πριν τον καθαρισμό θα πρέπει να βραχούν και πάλι πριν εφαρμοστεί το νέο κονίαμα, ώστε να μην απορροφήσουν οι πέτρες νερό από αυτό (κονίαμα).

Για την τοποθέτηση του νέου κονιάματος χρησιμοποιούμε ελαστικούς σωλήνες διαμέτρου περίπου 2 εκ., μήκους 30 -35εκ., και τα τοποθετούμε στην τοιχοποιία, ανάμεσα στους λίθους. Οι ελαστικοί σωλήνες θα πρέπει να τοποθετηθούν σε βάθος, τόσο ώστε να φθάσουν το συνδετικό υλικό της τοιχοποιίας, περίπου στη μέση. Επειδή το ένεμα λαμβάνει το χώρο του αέρα των κενών, θα πρέπει να έχουμε προνοήσει και να υπάρχει μια οπή σε κοντινή απόσταση ώστε να εκτονωθεί το ένεμα. Η απόσταση μεταξύ των ελαστικών σωλήνων εξαρτάται από διάφορους παράγοντες, όπως είναι η διαμπερότητα της τοιχοποιίας. Ο εμποτισμός του ενέματος γίνεται η υπό πίεση. Στην αρχή του εμποτισμού η πίεση είναι μέχρι 0.30MPa και μένει σταθερή μέχρι να απορροφηθεί το ένεμα από τον τοίχο, και στη συνέχεια αυξάνεται μέχρι 0.40MPa και μένει σταθερή περίπου 5 -10 λεπτά έτσι ώστε να στερεοποιηθεί το υλικό και να στραγγίσει το επιπλέον νερό.

Η εισαγωγή του ενέματος ξεκινά από το χαμηλότερο σημείο της τοιχοποιίας και προς τα επάνω, με συστηματικό τρόπο. Η εισαγωγή συνεχίζεται έως ότου υπερχειλίσει ένεμα από ένα υψηλότερο σημείο, το οποίο επικοινωνεί. Τότε σφραγίζουμε το χαμηλότερο σημείο και συνεχίζουμε από το σημείο στο οποίο υπερχειλίσει νωρίτερα το ένεμα. Αν παρατηρηθεί ότι το υλικό χάνεται μακριά από την επιθυμητή περιοχή, τότε πρέπει να ληφθούν κάποια μέτρα προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα. Αν αποκλείσουμε το ενδεχόμενο το υλικό να χάνεται κάπου όπου δε θα έπρεπε, π.χ. θεμέλια, τότε μπορούμε να λύσουμε το πρόβλημα δημιουργώντας περισσότερο παχύρευστο ένεμα, το οποίο θα εισέρχεται από οπές σε μικρότερες αποστάσεις από πριν.

Η εισαγωγή του ενέματος στην τοιχοποιία απαιτεί μεγάλη προσοχή, επειδή από υπερχειλίση το ένεμα ενδέχεται να λερώσει ανεπανόρθωτα την τοίχο. Στην δική μας περίπτωση, οι περιοχές στις οποίες υπάρχουν τοιχογραφίες, τα επιχρίσματα θα έχουν αποκολληθεί, ώστε να εφαρμοστούν τα ενέματα ενίσχυσης.

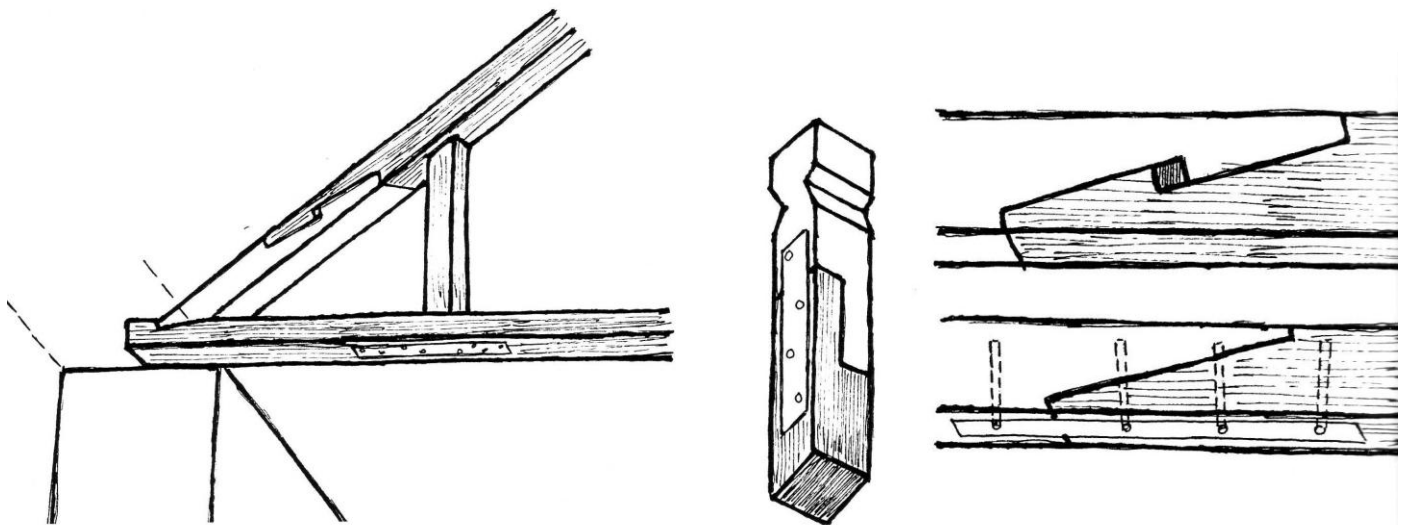
Εικόνα 124:Σκαρίφημα αποκατάστασης τοιχοποιίας με τη μέθοδο των ενεμάτων

4.2. ΣΤΕΓΗ

- Για τα αποσαθρωμένα ξύλα της στέγης προτείνεται η αποκατάσταση τους ή η ολική αντικατάσταση τους.
 - Διαδικασία: Τα ξύλα τα οποία είναι σε ένα μέρος τους σαθρά, θα κοπούν έως το σημείο που είναι υγιή και θα ενωθούν με νέα ξύλα ίδιου τύπου και τα νερά τους θα έχουν την ίδια διεύθυνση. Οι άκρες τους θα είναι κομμένες με «φάλτσο» και η ένωση θα γίνει με ανοξειδωτες μεταλλικές λάμες και κοχλίες και από τις δύο πλευρές του ξύλου.

- Για το τριγωνικό αέτωμα της όψης, προτείνεται η ανακατασκευή του.
 - Διαδικασία: Το μέρος όπου είναι η στέγη, θα ανακατασκευαστεί, όπως και η υπόλοιπη στέγη. Το αέτωμα, το οποίο ήταν κατασκευασμένο με τραβηχτό κονίαμα, θα κατασκευαστεί όπως θα αναλύσουμε στην παράγραφο §4.10. Τραβηχτά Κονιάματα, όπου εκεί αναφέρονται όλα τα τραβηχτά.
- Για τα κεραμίδια και τα ακροκέραμα, προτείνεται η αντικατάστασή τους. Αυτά όμως που βρίσκονται σε καλή κατάσταση θα επανατοποθετηθούν.

Πριν τοποθετηθούν τα κεραμίδια στη στέγη, θα πρέπει να τοποθετήσουμε και την απαιτούμενη υγραμόνωση, η οποία πιθανότατα να έχει καταστραφεί. Η υγραμόνωση θα στερεωθεί στο ξύλινο πέτσωμα, το οποίο καρφώνεται πάνω στο φέρων οργανισμό της στέγης. Καλό θα ήταν η υγραμόνωση να μην καρφωθεί, αλλά να κολληθεί επάνω στο πέτσωμα, διότι το κάρφωμα θα δημιουργήσει οπή η οποία θα επιτρέπει στην υγρασία να διαπεράσει. Η υγραμόνωση είναι πολύ σημαντική διότι αποτελεί το δεύτερο στάδιο προστασίας της στέγης, όπου καλύπτει τυχόν αστοχίες (π.χ. σπασίματα) των κεραμιδιών.

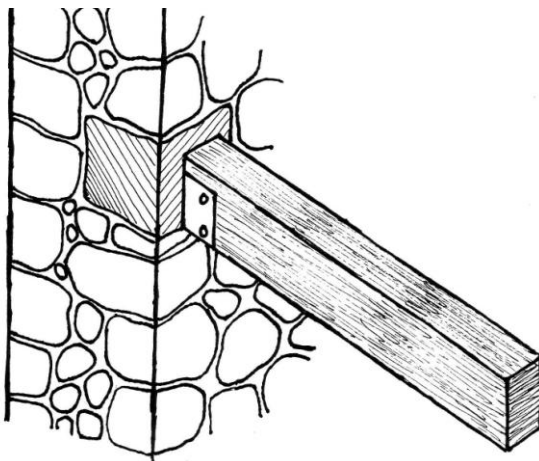

Εικόνα 125:Σκαρίφημα αποκατάστασης ξύλινων στοιχείων της στέγης

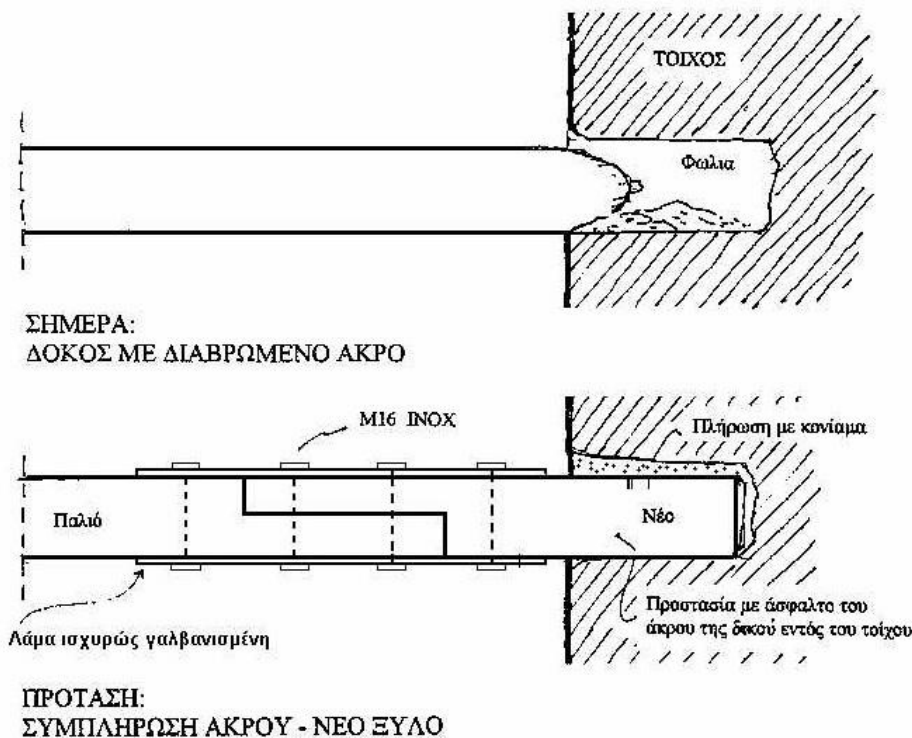
4.3. ΠΑΤΩΜΑΤΑ

Δοκάρια στήριξης

- Για τα κατεστραμμένα πατώματα προτείνεται η πλήρης ανακατασκευή τους με ξύλα ίδιας διατομής και ίδιου είδους ξύλου στις εσοχές των ήδη υπαρχόντων δοκαριών.
 - Για τα υπόλοιπα, θα πρέπει να γίνει έλεγχος και όσα είναι σαθρά να αφαιρεθούν και να αντικατασταθούν με νεότερα υλικά. Πέρα από τα τμήματα του ξύλου που εμφανίζεται, θα ελέγξουμε και τα σημεία που βρίσκονται μέσα στην τοιχοποιία, τα σημεία στήριξης.
- Διαδικασία: Στην πρώτη περίπτωση, αφού απογυμνωθούν από τα υλικά πλήρωσης, θα γίνει υποστήριξη του δοκαριού, έτσι ώστε να αφαιρεθούν τα τμήματα ξύλου χωρίς να προκληθούν ζημιές. Έπειτα, θα κοπούν τα σαθρά τμήματα και θα αντικατασταθούν με συμπληρώματα. Τα συμπληρώματα, θα πρέπει να είναι από το ίδιο είδος ξύλου και να έχουν τα «νερά» στην ίδια κατεύθυνση με τα αυθεντικά που αφαιρέθηκαν. Η ένωση των δύο τμημάτων θα γίνει με διαμπερείς ανοξειδωτους κοχλίες και λάμες, που θα συνδέουν τα δύο τμήματα έτσι ώστε η αντοχή τους να παραμείνει ίδια. Παλιά και νέα ξύλα θα προστατευθούν από την απερχόμενη φθορά του χρόνου με επαλείψεις μυκητοκτόνων και εντομοκτόνων ουσιών και με αντιπυρικό βερνίκι.
- Στην περίπτωση των εσοχών, αρχικά θα αφαιρεθεί μια μικρή περιοχή κονιάματος γύρω από αυτές, ώστε να μπορέσουμε να αφαιρέσουμε το τμήμα του ξύλου, ή απλά να ελεγχθεί η κατάσταση του. Αν τελικά κριθεί απαραίτητο, θα κοπεί το άκρο και θα αντικατασταθεί με ένα νεότερο με τις ίδιες ιδιότητες του παλιού. Η ένωση των δύο τμημάτων θα γίνει με διαμπερείς ανοξειδωτους κοχλίες και λάμες. Η προστασία τους θα είναι ίδια με την παραπάνω.

**Εικόνα 126:Σκαρίφημα
αποκατάστασης ξύλινου δοκαριού**

- Λόγω της παλαιότητας, η τέφρα που υπήρχε για την μόνωση του κτιρίου, υπάρχει πιθανότητα να έχει χαθεί σε μεγάλο βαθμό. Για το λόγο αυτό, θα συμπληρώσουμε την ήδη υπάρχουσα τέφρα, μεταξύ των πατόξυλων, ώστε να αποκατασταθεί η μόνωση.
- Τα υλικά επίστρωσης και στους δύο ορόφους θα αντικατασταθούν με νεότερα σύμφωνα με τη νέα χρήση.

4.4. ΟΡΟΦΕΣ

Ι. Ισόγειο

- Για τα αποσαθρωμένα ξύλινα πηχάκια ή τμήματα της ξυλόπηκτης κατασκευής του ορόφου, προτείνεται η αντικατάστασή τους και η χρήση νέου κονιάματος ως υλικό πλήρωσης της κατασκευής.
 - Διαδικασία: Η διαδικασία αυτή είναι όμοια με την αντικατάσταση ξύλινου στοιχείου στα δοκάρια στήριξης του πατώματος.

II. Α' Όροφος

- Για την κατεστραμμένη οροφή του ορόφου, προτείνεται η ολική ανακατασκευή της με γυψοσανίδα.
- Διαδικασία: Η κατασκευή της οροφής χωρίζεται σε τρία μέρη.

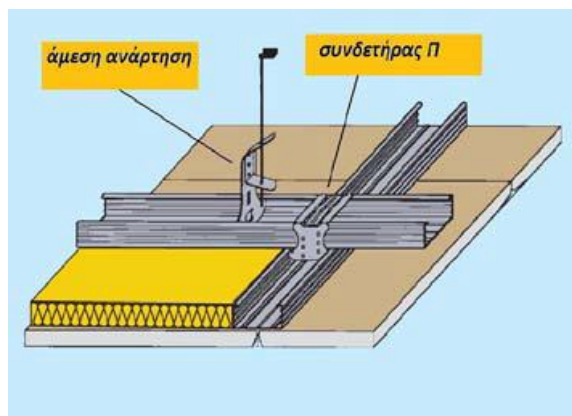
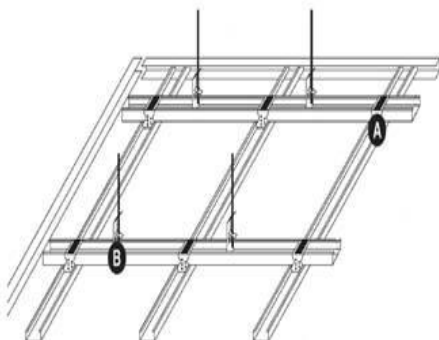
1^ο: Κατασκευή μεταλλικού σκελετού.

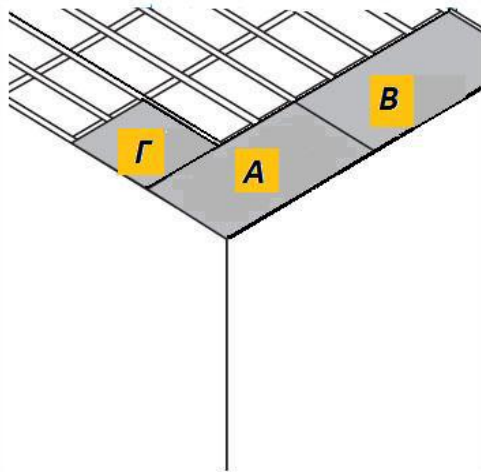
Σημειώνουμε με ένα μολύβι το ύψος όπου θα κατασκευαστεί η οροφή. Για να μη γίνει κάποιο λάθος, θα πρέπει να σημειωθεί και στις τέσσερις γωνίες κάθε δωματίου. Έπειτα, τρυπάμε και στερεώνουμε το περιμετρικό με τα κατάλληλα «ούπα», προσέχοντας τις ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις της τοιχοποιίας. Κόβουμε το περιμετρικό οροφής, μεταλλικό διάδρομο σχήματος «Π», όπου χρειάζεται με το ψαλίδι λαμαρίνας. Κατασκευάζουμε έναν κánaβο 50εκ.χ80εκ. από μεταλλικούς δοκούς. Τα ενώνουμε μεταξύ τους με συνδετήρα Π. Συνδέουμε τις άμεσες αναρτήσεις με το δεύτερο κανάλι οροφής και τις ασφαλίζουμε. Θα πρέπει να ελέγξουμε αν έχουν κουμπώσει καλά οι συνδετήρες Π και οι άμεσες αναρτήσεις.

- Για να είναι πιο σταθερή η κατασκευή μας, μπορούμε να καρφώσουμε πάνω στα ξύλα της στέγης ντίζες με έλασμα που θα αγκιστρωθούν πάνω στο μεταλλικό σκελετό που κατασκευάσαμε.

2^ο: Τοποθέτηση γυψοσανίδας.

Ξεκινάμε την τοποθέτηση των γυψοσανίδων από μία γωνία κάθετα στο πρώτο κανάλι. Στην άκρη θα πρέπει να μας περισσεύει το μισό κανάλι για να βιδωθεί η άλλη γυψοσανίδα. Βιδώνουμε όλες τις βίδες. Οι βίδες θα πρέπει να βιδώνονται περίπου 1,5 εκ. από τις άκρες της γυψοσανίδας, ενώ η απόσταση μεταξύ τους δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 25 εκ. Συνεχίζουμε με τον ίδιο τρόπο μέχρι να κλείσει η πρώτη σειρά. (Αν χρειαστεί κόβουμε το τελευταίο κομμάτι). Στη δεύτερη σειρά ξεκινάμε με μισή γυψοσανίδα (την κόβουμε στη μέση). Προχωράμε έτσι μέχρι να κλείσουμε όλη την οροφή. Αφήνουμε ένα κενό 3-5mm μεταξύ των γυψοσανίδων. Το κενό είναι απαραίτητο για τη σωστή αρμολόγηση και την απόσβεση των συστολών και διαστολών. Για να κόψουμε ένα κομμάτι γυψοσανίδας : α) Μετράμε το κομμάτι που θέλουμε και από τις δύο πλευρές. β) Βάζουμε πάνω στα σημάδια έναν ίσιο οδηγό (π.χ. κανάλι οροφής). γ) Χαράζουμε με το κοπίδι τη μία πλευρά της γυψοσανίδας. δ) Σηκώνουμε τη γυψοσανίδα, τη σπάμε στο σημείο που τη χαράξαμε και κόβουμε με το κοπίδι το πίσω μέρος της. ε) Λειαίνουμε με τη ράσπα την κομμένη πλευρά.

Εικόνα 128 - 129 -130: Τοποθέτηση
γυψοσανίδας στην οροφή του α' ορόφου

3ο: Στοκάρισμα αρμών.

Τοποθετούμε την ταινία αρμού κατά μήκος δύο γυψοσανίδων. Χρησιμοποιώντας στόκο, στοκάρουμε τις ενώσεις και τις βίδες κρατώντας τη σπάτουλα ελαφρώς λυγισμένη έτσι ώστε να αφήνει πίσω λεία επιφάνεια. Μόλις στεγνώσει ο στόκος τρίβουμε ελαφρά με κάποιο τριβείο για να φύγουν τυχών εξογκώματα. Τέλος στοκάρουμε με στόκο τελικής στρώσης όλες τις στοκαρισμένες επιφάνειες.

4.5. ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ

Τόσο στα εσωτερικά όσο και στα εξωτερικά κουφώματα τα ξύλινα στοιχεία και τα μεταλλικά τμήματα θα αποκατασταθούν με τον ίδιο τρόπο.

- Για τα **ξύλινα τμήματα** των κουφωμάτων που έχουν φθορές προτείνεται η αποκατάστασή τους με την παρακάτω διαδικασία.
 - Διαδικασία: Αρχικά θα αφαιρέσουμε τμήματα που είναι αποσπασμένα και θα αντικατασταθούν με νεότερα ίδιου ξύλου και θα τοποθετηθούν στην ίδια θέση. Στα σημεία όπου θα πρέπει να αντικατασταθεί ένα τμήμα, η ένωση θα γίνει με ανοξειδωτή λάμα και καρφιά. Επίσης το ξύλο θα πρέπει να είναι κομμένο φάλτσο και όχι απόλυτα κάθετο. Τα ξύλα τα οποία θα χρησιμοποιηθούν θα πρέπει να τοποθετηθούν έτσι ώστε να έχουν τα νερά με την ίδια φορά.
- Στα τμήματα τα οποία κρίνονται σε καλή κατάσταση, αρχικά θα τρίψουμε τις επιφάνειές τους ώστε αφαιρεθούν τα παλαιά χρώματα. Έπειτα θα επαλείψουμε με μυκητοκτόνες και εντομοκτόνες ουσίες και αντιπυρικό βερνίκι, προκειμένου να σώσουμε αλλά και να διατηρήσουμε τμήματα τα οποία βρίσκονται σε καλή κατάσταση.
- Για τα **μεταλλικά τμήματα** των κουφωμάτων που έχουν φθορές προτείνεται η αποκατάστασή τους με την παρακάτω διαδικασία.
 - Διαδικασία: Αρχικά, θα τρίψουμε τις επιφάνειες με συρμάτινη βούρτσα ώστε να αφαιρεθούν τα σημάδια οξείδωσης και φανεί το υγιές μέταλλο. Έπειτα, θα επαλείψουμε τις καθαρισμένες επιφάνειες με εποξειδικό αντισκωρικό βερνίκι προκειμένου να το προστατέψουμε από μετέπειτα

φθορές. Αυτή η διαδικασία θα εφαρμοστεί και στις μεταλλικές λάμες και καρφιά που θα χρησιμοποιηθούν στην ένωση ξύλινων τμημάτων.

4.6. ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΙΧΩΝ - ΟΡΟΦΩΝ

I. Ισόγειο

- Για τα αποσαθρωμένα επιχρίσματα και τις ρωγμές που έχουν δημιουργηθεί προτείνεται η ανακατασκευή τους.
 - Διαδικασία: Αρχικά, θα καθαιρεθούν τα ήδη υπάρχοντα επιχρίσματα και μετά θα κατασκευαστούν νεότερα. Τα νέα επιχρίσματα όμως θα πρέπει να έχουν ίδια υλικά με τα παραδοσιακά.

II. Α' Όροφος

Για τα επιχρίσματα των τοίχων στον όροφο θα ενεργήσουμε με δύο διαφορετικούς τρόπους ώστε να διατηρήσουμε τις διακοσμητικές ταινίες που υπάρχουν κάτω από το ύψος της οροφής. Τα επιχρίσματα τα οποία είναι διακοσμημένα με χρωματική ταινία θα πρέπει να συντηρηθούν και να μην τα καθαιρέσουμε όπως όλα τα υπόλοιπα. Επειδή όμως η τοιχοποιία πίσω από αυτά θα πρέπει να ενισχυθεί ή να αποκατασταθεί, θα πρέπει να αποτοιχιστούν και να στερεωθούν εκ νέου τα επιχρίσματα.

Διαδικασία: Η διαδικασία αυτή έχει τρία στάδια.

1^ο: Αποτοίχιση τοιχογραφιών.

Πρώτα θα στερεώσουμε το επίχρισμα με καζεΐνη σε αραιό διάλυμα ασβεστόνευρου. Έπειτα θα κολλήσουμε τουλπάνια με ειδική κόλλα. Στις άκρες θα αφήσουμε περίσσιο τουλουπάνι, το οποίο θα στερεωθεί με καρφιά για να συγκρατεί το επίχρισμα σε περίπτωση που αποκολληθεί απότομα. Σιγά –σιγά χρησιμοποιώντας μία λάμα που θα μπαίνει ανάμεσα στο επίχρισμα και την τοιχοποιία, θα αποκολλήσουμε το επίχρισμα. Θα τοποθετήσουμε οριζοντίως με την εξωτερική πλευρά να εφάπτεται σε φύλλο νοβοπάν που θα είναι κολλημένο με νάιλον. Γύρω-γύρω θα καρφωθεί ένα τουλπάνι για να συγκρατεί το επίχρισμα και να αποφευχθεί η συρρίκνωση του.

2^ο: Στερέωση παλαιών επιχρισμάτων.

Τα αποκολλημένα επιχρίσματα θα στερεωθούν με τη βοήθεια ενός νέου κονιάματος. Το παλαιό επίχρισμα θα πρέπει να καθαριστεί και να αλειφθεί με ένα διάλυμα λάκκας ώστε να εμποδίσει την απορρόφηση του νερού του νέου επιχρίσματος.

3^ο: Αφαίρεση παλαιών χρωμάτων.

Θα χρησιμοποιηθεί ένας αρκετά αργός διαλύτης, ώστε να είναι αρκετά πτητικός και αποτελεσματικός. Χρησιμοποιώντας έναν τέτοιο διαλύτη, αποφεύγεται ο κίνδυνος να προχωρήσει ο καθαρισμός της επιφάνειας έως το στρώμα της τοιχογραφίας.

- Για τα υπόλοιπα επιχρίσματα, προτείνεται η ανακατασκευή τους.
 - Διαδικασία: Πρώτα θα καθαιρεθούν, έως το σημείο που έχουμε αναφέρει και νωρίτερα. Έπειτα, θα χρησιμοποιήσουμε νέα επιχρίσματα τα οποία όμως θα πρέπει να είναι συμβατά με τα παλαιά, αφού γίνει διερεύνηση και ανάλυση των παλαιών επιχρισμάτων. Στην περίπτωση μας, θα πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί, ώστε να μη δημιουργηθούν ρωγμές στην ένωση των παλαιών επιχρισμάτων και των νέων, λόγω της απορρόφησης νερού.

Τα επιχρίσματα που θα χρησιμοποιηθούν στις οροφές θα είναι ίδια με εκείνα των τοίχων.

4.7. ΚΛΙΜΑΚΕΣ

- Η κλίμακα του ισογείου επειδή βρίσκεται σε καλή κατάσταση το μόνο που θα κάνουμε είναι η συντήρηση της, όπως θα κάνουμε στα κουφώματα.
 - Διαδικασία: Αρχικά, θα τρίψουμε τις επιφάνειες ώστε να αφαιρεθούν τα παλαιότερα υλικά. Έπειτα θα επαλείψουμε το ξύλο με μυκητοκτόνες και εντομοκτόνες ουσίες και τέλος με αντιπυρικό βερνίκι.

ΚΛΙΜΑΚΟΣΤΑΣΙΟ ΕΙΣΟΔΟΥ

- Για τα κιγκλιδώματα του κλιμακοστασίου που έχουν καταρρεύσει, προτείνεται η ανακατασκευή τους.
 - Διαδικασία: Οι οπτόπλινθοι θα τοποθετηθούν κάθετα, τέσσερις κάθε φορά, όπως ήταν πριν. Ενδιάμεσα τους θα χρησιμοποιήσουμε κονίαμα. Θα επικαλυφθούν με το ίδιο επίχρισμα που θα χρησιμοποιηθεί και στο υπόλοιπο κτίριο. Ένα μέρος των παλαιών οπτόπλινθων βρίσκονται ακόμα σε καλή, οπότε και θα επαναχρησιμοποιηθούν.
- Για τα μάρμαρα τα οποία υπάρχουν στις κουπαστές, τους πεσσούς και το πάτωμα του κλιμακοστασίου, προτείνεται ο καθαρισμός τους και συντήρηση τους με μονωτικό υλικό.
 - Διαδικασία: Αρχικά θα καθαριστούν με μηχάνημα υδροβολής, όπου θα αφαιρεθούν οι μικροοργανισμοί που έχουν αναπτυχθεί αλλά και γενικότερα θα καθαρίσουν ώστε να λειανθούν και γυαλιστούν. Μόλις γίνει αυτό θα χρησιμοποιήσουμε ένα μονωτικό υλικό για περαιτέρω προστασία, το οποίο είναι ειδικό για μάρμαρο και στους εξωτερικούς και εσωτερικούς χώρους. Πρόκειται για ένα υλικό με υδατική διασπορά υψηλής διεισδυτικότητας, νανομοριακής δομής. Εφαρμόζεται σε μη απορροφητικές επιφάνειες και τις προστατεύει από υγρασία και λεκέδες. Είναι λευκό αλλά αφού στεγνώσει γίνεται διάφανο.

4.8. ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

- Οι ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις είναι πολύ παλιές και κατεστραμμένες, οπότε και προτείνεται η αντικατάστασή τους.
- Για τα υδραυλικά θα χρησιμοποιήσουμε τις σπές που είχαν δημιουργηθεί παλαιότερα και θα χρησιμοποιήσουμε, νέους σωλήνες ύδρευσης και αποχέτευσης.
- Για τις ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις προτείνεται η κατασκευή τους στο σημείο όπου ήδη υπήρχαν ή ακόμα καλύτερα πίσω από το σοβατεπί του πατώματος.
 - Αρχικά, θα γίνει η αποξήλωση τους. Έπειτα, θα δημιουργήσουμε, ένα κανάλι στην τοιχοποιία στο ύψος του σοβατεπί και εκεί θα τοποθετήσουμε τα καλώδια ηλεκτροδότησης. Τέλος, θα καλύψουμε και πάλι με το σοβατεπί.

4.9. ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ ΟΨΕΩΝ

- Τα επιχρίσματα των όψεων θα αποκατασταθούν με όμοιο τρόπο που θα γίνουν και στο εσωτερικό του κτιρίου(βλ. § 4.6.). Επειδή όμως, στις γωνίες τις οροφής έχουν αποκαλυφθεί οι μεταλλικοί ράβδοι, θα πρέπει να αποκατασταθούν διότι έχουν οξειδωθεί από την υγρασία. Η αποκατάστασή τους θα γίνει όπως και των μεταλλικών στοιχείων των κουφωμάτων (βλ. § 4.5.).

4.10. ΤΡΑΒΗΧΤΑ ΚΟΝΙΑΜΑΤΑ ΟΨΕΩΝ

- Για τα τραβηχτά κονιάματα των όψεων που είναι σε κακή κατάσταση, προτείνεται η ανακατασκευή τους.
 - Διαδικασία: Αρχικά θα πρέπει να κατασκευάσουμε καλούπια τα οποία θα αποδίδουν τα παλαιά σε μεγάλο βαθμό. Αυτό το καλούπι θα είναι μία λαμαρίνα που θα σχηματίζει το προφίλ του τραβηχτού κονιάματος. Έπειτα, πρέπει να τοποθετήσουμε οδηγούς στο σημείο που θα γίνουν. Στρώνουμε μία παχιά στρώση από κονίαμα ανάμεσα στους οδηγούς και μετά τοποθετώντας επάνω στους οδηγούς τη λαμαρίνα (καλούπι) «τραβάμε» το σοβά προς την κατεύθυνση που εμείς ορίζουμε, δημιουργώντας έτσι το σχέδιο (αυτό μπορεί να χρειαστεί και επανάληψη ανάλογα με το πόσο προεξέχει το τμήμα) (βλ. Εικόνα 131). Αφού στεγνώσει φτιάχνουμε ένα πιο ρευστό επίχρισμα, το οποίο κατά τον ίδιο τρόπο θα τοποθετηθεί πάνω στο υπάρχον τραβηχτό και τέλος την στρώση από πούδρα μάρμαρο και τσιμέντο ώστε να μπορεί να γίνει λείο. Έπειτα ακολουθεί καλό τρίψιμο της επιφάνειας ώστε να μη ρηγματωθεί.

Εικόνα 131:Κατασκευή τραβηχτού
κονιάματος

Όταν τα τραβηχτά προεξέχουν πάνω από 20 εκ από την όψη τότε βλητρώνουμε οπλισμό ή διαφορετικά χτίζουμε με τούβλα όπως παλιά ώστε να μην υπάρχει πολύ βάρος στο προεξέχον τμήμα. Οι σταγόνες γίνονται και αυτές με το τραβηχτό επίχρισμα αρκεί λίγο πριν στεγνώσει να αφαιρούσαν από την λωρίδα εναλλάξ ίσα κομμάτια ώστε να δημιουργηθούν τα κενά.

4.11. ΕΞΩΣΤΗΣ

- Για τον πεσσό στήριξης του, προτείνεται η ανακατασκευή του.
 - Διαδικασία: Η ανακατασκευή του θα γίνει με τα υλικά όμοια με τα παραδοσιακά, δηλαδή πωρόλιθους, συμπαγείς οπτόπλινθους και ανόργανα υλικά όπως κεραμίδια και μικρά θραύσματα πέτρας. Μερικά υλικά τα οποία βρίσκονται εκεί αφημένα, μετά την κατάρρευση του, κρίνονται σε καλή κατάσταση, οπότε μπορούν να επανατοποθετηθούν. Η σύνδεση τους θα γίνει με κονίαμα, ίδιας σύνθεσης με αυτό που θα χρησιμοποιηθεί για την ενίσχυση της φέρουσας τοιχοποιίας του κτιρίου.

- Για τον πεσσό του στηθαίου, προτείνεται η ανακατασκευή του.
 - Διαδικασία: Η ανακατασκευή του θα γίνει όπως ακριβώς περιγράφηκε παραπάνω.

- Για το σθηθαίο, προτείνεται η κατασκευή κιγκλιδωμάτων όμοια με αυτά που υπάρχουν στο κλιμακοστάσιο, και σύμφωνα με πηγές, ήταν τα αρχικά.
 - Διαδικασία: Τα κιγκλιδώματα αυτά θα κατασκευαστούν όπως και του κλιμακοστασίου. Λόγω των διάφορων καταρρεύσεων αλλά και της αλλαγής χρήσης, υπάρχουν αρκετοί συμπαγείς οπτόπλινθοι σε καλή κατάσταση, οι οποίοι θα χρησιμοποιηθούν. Η σύνδεση τους θα γίνει με κονίαμα όμοιο με των κιγκλιδωμάτων του κλιμακοστασίου (βλ. § 4.7) και το επίχρισμα θα είναι ίδιο με του υπόλοιπου κτιρίου (βλ. §4.6.).

4.12. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑΣ ΧΩΡΟΣ

- Για τον αποδιοργανωμένο περιμετρικό τοίχο, προτείνεται η ανακατασκευή του.
 - Διαδικασία: Ο περιμετρικός τοίχος θα ανακατασκευαστεί με πέτρες ίδιων διαστάσεων και το κονίαμα θα είναι όμοιο με αυτό που θα χρησιμοποιηθεί στην ενίσχυση της τοιχοποιίας (βλ. §4.1.) και θα επίχρισμα ίδιο με αυτό του υπόλοιπο κτιρίου (βλ. §4.6.) .
- Για τα μεταλλικά κιγκλιδώματα, προτείνεται η αποκατάσταση των ήδη υπαρχόντων αλλά και η ανακατασκευή των εκλιπόντων.
 - Διαδικασία: Τα κιγκλιδώματα τα οποία έχουν υποστεί οξείδωση, θα καθαριστούν με συρμάτινη βούρτσα μέχρι να εμφανιστεί το υγιές μέταλλο, και ύστερα θα περάσουμε τις καθαρές επιφάνειες με εποξειδικό αντισκωρικό βερνίκι προκειμένου να το προστατέψουμε από μετέπειτα φθορές. Στην αυλόπορτα της κεντρική εισόδου κάποια τμήματα της έχουν πολλές φθορές, οπότε και θα αφαιρεθούν τα σαθρά τμήματα και θα αντικατασταθούν με νεότερα τμήματα μετάλλου. Η διαφορά θα πρέπει να είναι αισθητή.
 - Για τα κιγκλιδώματα τα οποία έχουν κλαπεί, προτείνεται να χρησιμοποιηθεί ένα καλούπι το οποίο θα αποδίδει το διάκοσμο και έτσι να κατασκευαστούν τα νέα κιγκλιδώματα. Η διαφορά των μετάλλων θα πρέπει να είναι αισθητή και εδώ.
- Για την επίστρωση πλακών του περιβάλλοντος χώρου, προτείνεται η ανακατασκευή της.
 - Διαδικασία: Αρχικά, θα πρέπει να γίνει επιχωμάτωση της εισόδου ώστε να είναι πάλι στιβαρό το έδαφος και να μην προκαλεί ανωμαλίες και αποκόλληση ή σπάσιμο των πλακών. Έπειτα, θα γίνει επίστρωση με πλάκες λευκές διαστάσεων 40εκ.χ40εκ.

- Για τον υπόλοιπο εξωτερικό χώρο, που δεν υπάρχει κάποιου είδους επίστρωση, προτείνεται η κατασκευή νέας επίστρωσης.
 - Διαδικασία: Αρχικά, θα καθαρίσουμε το χώρο από την ανώμαλη φύτευση που υπάρχει. Έπειτα με υδροβολή ή με συρμάτινη βούρτσα θα καθαρίσουμε το χώρο από μικροοργανισμούς και αφού στεγνώσει θα περάσουμε σε όλη την επιφάνεια μονωτικό υλικό, ώστε να μην εμφανιστούν και πάλι μικροοργανισμοί. Πρόκειται για ένα υλικό εύκαμπτο, επαλειφόμενο 2 συστατικών. Είναι κατάλληλο για επιφάνειες που παρουσιάζουν ή πρόκειται να παρουσιάσουν τριχοειδείς ρωγμές, λόγω συστολο-διαστολών ή δονήσεων. Ιδανικό για τη στεγανοποίηση επιφανειών που πρόκειται να καλυφθούν με πλακίδια. Έπειτα θα γίνει η κάλυψη του χώρου με πλάκες ίδιες με αυτές που θα χρησιμοποιηθούν στην είσοδο της προσόψεως.

4.13. ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ

Οι αποχρώσεις που θα χρησιμοποιηθούν έχουν να κάνουν με τα κλασικά χρώματα των κτιρίων εκείνης της εποχής αλλά και με τα χρώματα που φαίνεται να υπήρχαν στο κτίριο πριν ερειπωθεί. Πιο συγκεκριμένα, σε όλο το κτίριο θα χρησιμοποιηθεί το πολύ ανοιχτό κεραμιδί, σχεδόν κοραλλί. Οι παραστάδες και τα τραβηχτά κονιάματα θα βαφτούν λευκά, ενώ ο «ουρανός» ανοιχτό γαλάζιο. Η είσοδος των ορόφων θα βαφτεί με πιο σκούρο κεραμιδί, όπως φαίνεται πως ήταν βαμμένο και έτσι θα ξεχωρίζει. Τέλος, τα κουφώματα και τα κιγκλιδώματα θα γίνουν γαλάζια, με έναν τόνο γκρι.

Εσωτερικά θα χρησιμοποιηθούν αποχρώσεις παλ και φωτεινές, όπως το κίτρινο και το βεραμάν.

Εικόνα 132: Όμοια χρώματα θα χρησιμοποιηθούν εξωτερικά του κτιρίου

4.14. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΔΙΚΤΥΑ

- Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος
 - Το κτίριο είναι ήδη συνδεδεμένο με το δημόσιο δίκτυο ηλεκτρικού. Θα χρειαστούν καινούργιες εγκαταστάσεις σύμφωνες με τις τελευταίες προδιαγραφές ασφαλείας, και όπως θα καθοριστούν οι ανάγκες της νέας χρήσης.

- Θέρμανση – μηχανολογικά
 - Για την θέρμανση όλου του κτιρίου θα γίνει εγκατάσταση κεντρικής θερμάνσεως, με καυστήρα, στο μικρό κτίσμα νότια του κτιρίου το οποίο ανήκει στον ιδιοκτήτη αλλά δεν είναι μέρος του διατηρητέου. Τα σώματα του καλοριφέρ θα είναι καλαίσθητα και θα τοποθετηθούν στις εσοχές των παραθύρων.

- Κλιματισμός
 - Για τον κλιματισμό των χώρων θα τοποθετηθούν μεγάλα κλιματιστικά δαπέδου σε κάθε. Αυτός ο τρόπος κλιματισμού θα προτιμηθεί διότι τα επιτόκια κλιματιστικά είναι αντιαισθητικά τόσο στον εσωτερικό χώρο όσο και στον εξωτερικό.

- Εξωτερικός φωτισμός κτιρίου
 - Για την ανάδειξη του κτιρίου, προτείνεται να κατασκευαστεί διακριτικός φωτισμός, επάνω από τα τραβηχτά κονιάματα των ανοιγμάτων. Επίσης, παρόμοιος φωτισμός θα υπάρχει και στα μεγάλα γλυπτά που θα τοποθετηθούν στον εξωτερικό χώρο.

- Χώρος στάθμευσης
 - Το οικόπεδο του κτιρίου, διαθέτει ένα μικρό τμήμα στο οποίο μπορούν να κατασκευαστούν τρεις (3) θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτου, εκ των οποίων η μία θα είναι για Α.Μ.Ε.Α. Επίσης, επί της οδού Βύζαντος (Μπεναρδή), ακριβώς απέναντι από το κτίριο, υπάρχει ελεύθερος χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων.

5 . Πρόταση Επανάχρησης – Περιγραφή

Το κτίριο μετά την αποκατάσταση του θα επαναχρησιμοποιηθεί ως Σχολείο Αισθητικής Αγωγής όπως προαναφέρθηκε. Οι χώροι θα διαμορφωθούν έτσι ώστε να καλύπτει τις ανάγκες του σχολείου, όπως επιθυμεί ο κ. Βρυτιάς, προκειμένου να είναι σύμφωνοι με τη θεωρία που υποστηρίζει ο ίδιος. Έχει δοθεί προτεραιότητα στις ανάγκες των επισκεπτών και στην ασφάλεια τους.

Ισόγειο

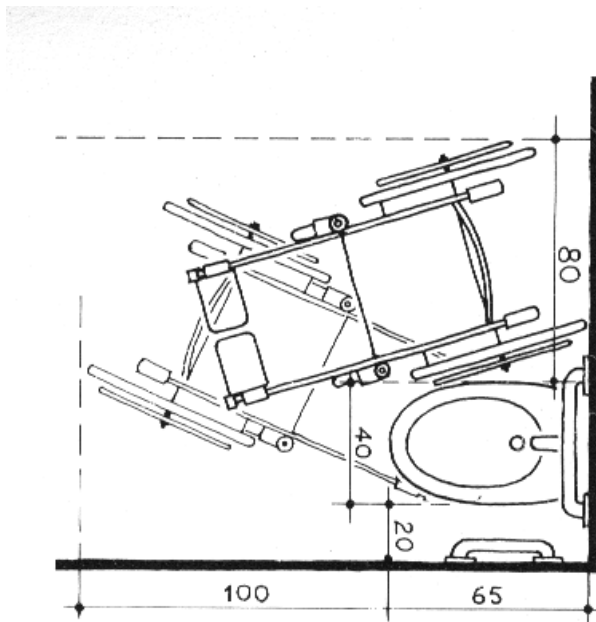
Η τυπολογία του ισόγειου, θα παραμείνει ως έχει. Επομένως, μπαίνοντας στο ισόγειο από την κύρια είσοδο, στα δεξιά μας θα υπάρχει το προσωπικό γραφείο του κ. Βρυτιάς (18), όπου εκεί θα έχει το αρχείο των μαθητών του, θα δέχεται τους επισκέπτες του σχολείου και θα κάνει την προεργασία των μαθημάτων και των σεμιναρίων του.

Ο χώρος αυτός θα επικοινωνεί με τον 17, ο οποίος θα είναι ένας χώρος διδασκαλίας που θα εμπεριέχει μια μικρή κουζίνα. Αυτός ο χώρος είναι σχεδιασμένος έτσι ώστε να δημιουργεί ένα κλίμα οικειότητας, όπως ακριβώς επιθυμεί ο κ. Βρυτιάς. Σχεδιάστηκε πιστεύοντας πως ο χώρος διδασκαλίας πρέπει να είναι απλός και οικείος θυμίζοντας τα παλιά σπίτια όπου η κουζίνα ήταν χώρος συνάντησης, καθιστικό και πολλές φορές ακόμα κι υπνοδωμάτιο. Αυτό γίνεται προκειμένου το μάθημα να γίνει ευχάριστα και αβίαστα, χωρίς να σου δίνει την εντύπωση μίας στείρας διδασκαλίας.

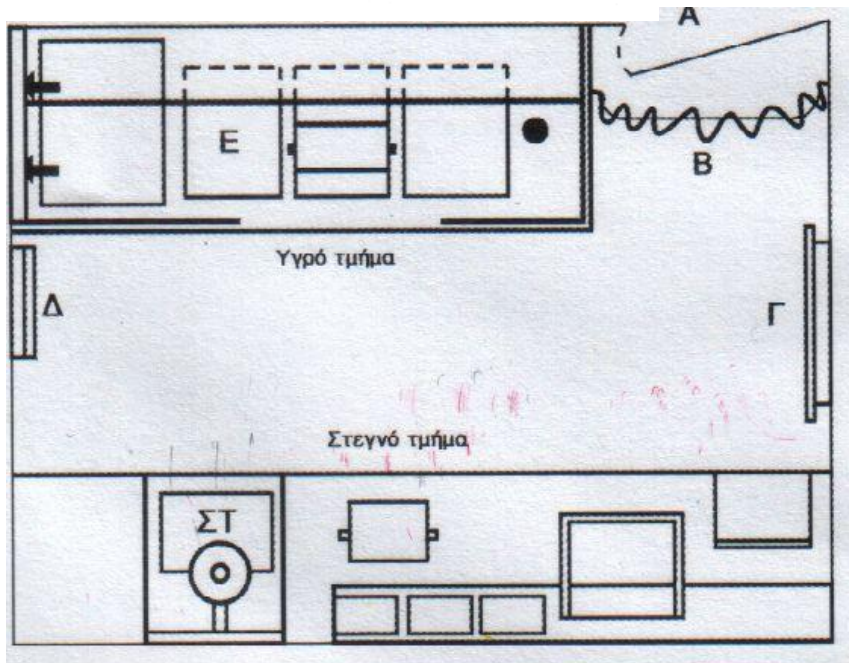
Στο χώρο 16 σχεδιάστηκαν οι τουαλέτες του σχολείου, οι οποίες βρίσκονται σε κομβικό σημείο και έχουν άμεση επαφή και με τους δύο ορόφους, όπου η μία θα προορίζεται για Α.Μ.Ε.Α.

Στο χώρο 13 και 14 σχεδιάστηκε το εργαστήριο γλυπτικής και κεραμικής. Ο χώρος αυτός είναι ενιαίος, διακόπτοντας όμως τα δύο εργαστήρια με μία βαριά κουρτίνα. Με αυτόν τον τρόπο έχουμε μία επικοινωνία των χώρων αλλά και ένα διαχωρισμό ταυτόχρονα, καθώς τα μαθήματα έχουν κοινό γνώμονα. Ο χώρος της κεραμικής θα έχει πάγκους εργασίας με καθίσματα και νιπτήρες. Ο χώρος της γλυπτικής θα έχει έναν πάγκο εργασίας και καθίσματα. Οι δύο αυτοί χώροι θα έχουν έναν κοινό αποθηκευτικό χώρο στον βόρειο τοίχο του δωματίου και ένα φούρνο ψησίματος.

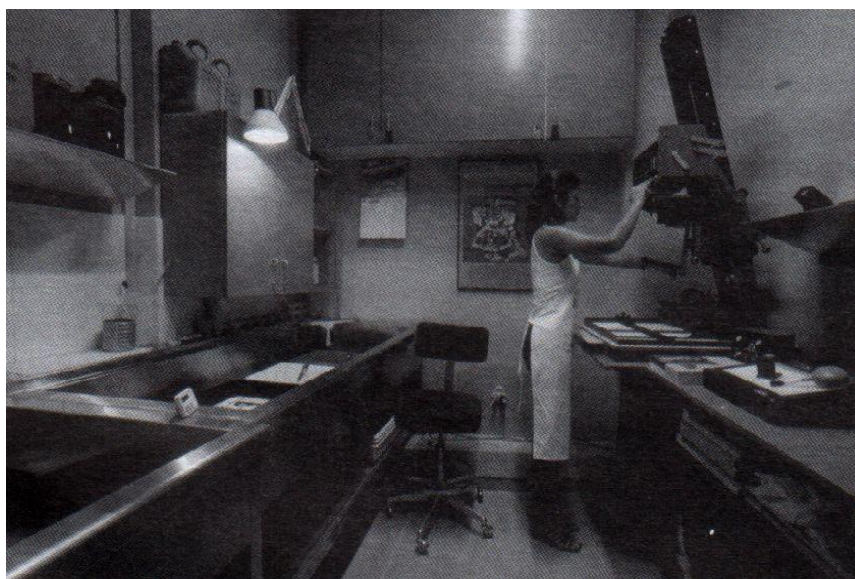
Τέλος, ο χώρος 12 θα είναι ένας σκοτεινός θάλαμος, ο οποίος είναι σχεδιασμένος σύμφωνα με τις προδιαγραφές που υπάρχουν. Έτσι, το παράθυρο που υπάρχει στο χώρο θα καλυφθεί χωρίς όμως να σφραγιστεί με γυψοσανίδα, προκειμένου να εμποδίζει το φως του ήλιου να εισχωρεί μέσα. Επιπλέον, θα καλυφθεί με μία βαριά κουρτίνα για καλύτερο αποτέλεσμα. Αυτό θα γίνει και στην είσοδο του δωματίου, για τον ίδιο ακριβώς λόγο. Για να είμαστε περισσότερο σίγουροι, κάνουμε το τεστ του ανεκφώτιστου χαρτιού. Το τοποθετούμε στο κέντρο του θαλάμου για μερικά λεπτά και το εμφανίζουμε. Αν έχει γκριζάρει, σημαίνει ότι ο θάλαμος δεν είναι απολύτως σκοτεινός. Τέλος, το δωμάτιο θα χωριστεί σε δύο μέρη, το ένα θα είναι υγρού περιβάλλοντος και το άλλο στεγνού. Στο υγρό τμήμα θα υπάρχει ένα ειδικός ανοξείδωτος νεροχύτης, όπου εκεί θα γίνεται η προετοιμασία και η παρασκευή των φωτογραφικών διαλυμάτων, καθώς και η χημική επεξεργασία των φιλμ και των φωτογραφιών. Στο στεγνό τμήμα θα υπάρχει ένας σταθερός πάγκος, όπου εκεί θα εκτελούνται οι εργασίες που αφορούν την τοποθέτηση των φιλμ στο δοχείο εμφάνισης και την εκτύπωση των φωτογραφιών.

Εικόνα 133:Σκαρίφημα διαστάσεων w.c. για Α.Μ.Ε.Α.

Εικόνα 134:Σκαρίφημα προδιαγραφών σκοτεινού θαλάμου

Εικόνα 135:Πρότυπο σκοτεινού θαλάμου

Στο τέλος του διαδρόμου, θα χρησιμοποιήσουμε την κλίμακα που οδηγεί στο α' όροφο για την μετακίνηση μας εσωτερικά του κτιρίου. Επειδή δεν υπήρχε κουπαστή, θα σχεδιάσουμε μία μεταλλική κατασκευή, σύμφωνα με τις οδηγίες του κ. Βρυτιιά. Θα είναι μία κατασκευή, η οποία θα χρησιμεύει και ως κουπαστή αλλά και ως ένα έργο τέχνης. Θα εκτείνεται έως τον όροφο και θα είναι ορατό από τους επισκέπτες που βρίσκονται εκεί.

Το πάτωμα του ισογείου δε θα διατηρηθεί ως έχει, λόγω των νέων χρήσεων του κτιρίου. Οι μόνοι χώροι που θα έχουν το αρχικό υλικό επίστρωσης είναι ο Ι7 και Ι8. Οι υπόλοιποι χώροι θα επιστρωθούν με βιομηχανικό τσιμέντο ή κουρασάνι, ώστε να μην απέχει πολύ από υλικό το οποίο υπάρχει αυτή τη στιγμή.

Α' όροφος

Στον όροφο θα υπάρχουν δύο κύριοι χώροι. Με κεντρικό άξονα το διάδρομο, όπως ήταν αρχικά, δυτικά θα υπάρχει ο χώρος διδασκαλίας, σχεδίου και τέχνης. Αυτός ο χώρος όμως θα χωρίζεται σε δύο επιμέρους χώρους που θα προορίζεται ο ένας για τους γονείς και ο δεύτερος για τα μικρά παιδιά τους. Σκοπός του σχολείου είναι η αμφίδρομη διδασκαλία γονέα και παιδιού. Σύμφωνα με τα εκπαιδευτικές απόψεις του κ. Βρυτιιά, πρώτα ο γονέας πρέπει να διδαχθεί και ύστερα το παιδί. Έτσι λοιπόν, καθώς ο κ. Βρυτιιάς θα διδάσκει τους γονείς στον ένα χώρο, τα παιδιά τους θα βρίσκονται ακριβώς δίπλα σε ένα άλλο χώρο ο οποίος θα διαχωρίζεται με μία κινητή κατασκευή έτσι ώστε το μικρό παιδί ασυνείδητα να διδάσκεται και αυτό από το μάθημα που γίνεται. Για παράδειγμα, αν το μάθημα του γονιού έχει να κάνει με τη σοφία της φύσης, το μικρό παιδί ασυναίσθητα θα ζωγραφίσει κάτι σχετικό με τη φύση και θα διδαχθεί όμοια πράγματα με το γονιό του. Αυτή η μορφή διδασκαλίας, σκοπό έχει να διδαχθούν δύο διαφορετικές ηλικίες, την ίδια στιγμή, τα ίδια πράγματα αλλά και διαφορετικά παράλληλα, ώστε να αποφευχθούν λάθη λόγω του χάσματος της ηλικίας και της ωριμότητας.

Η κατασκευή που θα τοποθετηθεί θα είναι κινητή διάτρητη για να υπάρχει έμμεση επαφή των δύο χώρων. Πρόκειται για μία κατασκευή η οποία θα μετακινείται, προκειμένου να αυξομειώνεται η χωρητικότητα των δωματίων ανάλογα με τις ανάγκες. Θα είναι κατασκευασμένη από γυψοσανίδα, θυμίζοντας τον τοίχο με το άνοιγμα που υπήρχε αρχικά εκεί, και αντί για ξύλινη τετράφυλλη πόρτα θα υπάρχει μία κουρτίνα, όμοια με αυτή που θα υπάρχει στο εργαστήριο γλυπτικής στο ισόγειο. Η κατασκευή αυτή θα έχει αποθηκευτικούς χώρους στα δεξιά και αριστερά του ένα μικρό τμήμα μαυροπίνακα, και από τις δύο πλευρές του. Η μετακίνηση του τοίχου θα γίνεται πάνω σε μεταλλικά κανάλια που θα κατασκευαστούν στο πάτωμα ώστε να οδηγείται και να αγκυλώνεται η κατασκευή. Αυτό θα συμβαίνει και στα πλαϊνά του τοίχου (ανατολικός και δυτικός τοίχος).

Στο χώρο αυτό θα διδάσκεται επίσης ελεύθερο σχέδιο και θα γίνονται προβολές ταινιών ή ντοκιμαντέρ. Γι' αυτό το λόγο θα υπάρχουν καβαλέτα με σκαμπό καθώς και μία μεγάλη τραπεζαρία με καθίσματα για τα μαθήματα τέχνης. Επίσης θα υπάρχει ένας μεγάλος μαυροπίνακας και μια κατασκευή με ράφια για τις διάφορες συνθέσεις που θα γίνονται για τα μαθήματα σχεδίου.

Στο διπλανό χώρο, που προορίζεται για τα μικρά παιδιά, θα υπάρχουν μικρά τραπεζάκια και καθίσματα αλλά και καβαλέτα για τα μεγαλύτερα παιδιά.

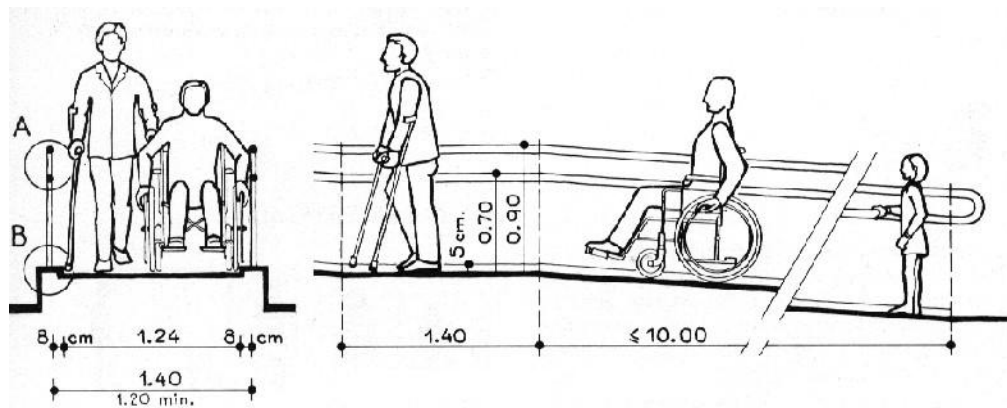
Το ανατολικό τμήμα του ορόφου, επίσης χωρίζεται σε δύο επιμέρους. Το ένα θα είναι η μόνιμη έκθεση του σχολείου, η οποία θα έχει έργα προηγούμενων ετών από όλες τις ειδικότητες που διδάσκονται εκεί. Το άλλο τμήμα, το οποίο και αυτό θα είναι διάτρητο, θα είναι ένα χώρος διδασκαλίας, όμοιος με αυτόν που θα υπάρχει και στο ισόγειο. Πιο συγκεκριμένα, θα είναι ένας χώρος όπου θα υπάρχει ένα τραπέζι με καθίσματα στο κέντρο και στο υπόλοιπο θα υπάρχει μία μικρή κουζίνα, όμοια με αυτή του ισογείου. Ο χώρος αυτός θα χωρίζεται με μία διάτρητη επίσης κατασκευή. Η κατασκευή αυτή θα είναι μικρού ύψους, δηλαδή δε θα καλύπτει όλο το ύψος του

ορόφου. Η κατασκευή αυτή θα είναι από γυψοσανίδα και θα έχει άνοιγμα στη μέση χωρίς κούφωμα. Επίσης, από τη μία πλευρά του θα είναι συμπαγής ενώ από την άλλη θα δημιουργεί πλήρη και κενά διαφορετικού πάχους. Με αυτόν τον τρόπο ο επισκέπτης της έκθεσης, θα μπορεί να πάρει μία «γεύση» από τα μαθήματα που γίνονται στο χώρο και να λάβει πληροφορίες από τον υπεύθυνο, εάν το επιθυμεί.

Στους διαδρόμους του κτιρίου, στο ισόγειο και στον όροφο θα υπάρχουν μικρά καθίσματα και πίνακες ανακοινώσεων. Στο όροφο θα χρησιμοποιηθούν τα δύο φύλλα από την τετράφυλλη πόρτα του χώρου Π7-Π8, τα οποία θα βαφτούν με ένα ειδικό υλικό το οποίο εμπεριέχει ρινίσματα σιδήρου και μπορούν να γίνουν μαγνητικοί πίνακες ανακοινώσεων. Τέλος, στους χώρους των διαδρόμων καθώς και στον προαύλιο χώρο του κτιρίου θα τοποθετηθούν γλυπτά του κ. Βρυτιιά και των μαθητών του.

Το πάτωμα του ορόφου θα έχει επίστρωση με ξύλινες σανίδες σε όλη την έκταση του.

Τέλος, έγινε μία προσπάθεια ώστε να έχουν πρόσβαση στο κτίριο αυτό άτομα τα οποία μετακινούνται στην καθημερινότητά τους με αμαξίδιο. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, θα δημιουργηθεί ράμπα κλίσης 8,5% στην ανατολική είσοδο του περιβάλλοντος χώρου όπου θα οδηγεί τον επισκέπτη στη νότια είσοδο του κτιρίου στο ισόγειο, ενώ η είσοδος του στον όροφο από την πρόσοψη του κτιρίου θα γίνεται με σύστημα ανύψωσης καθίσματος (βλ. Εικόνα:)που θα τοποθετηθεί στην κουπαστή του κεντρικού κλιμακοστασίου. Μικρές βοηθητικές ράμπες θα τοποθετηθούν στον περιβάλλοντα χώρο, ώστε να καλύψει τις υψομετρικές διαφορές που υπάρχουν.

Εικόνα 136:Σκαρίφημα για ράμπα μετακίνησης Α.Μ.Ε.Α. (επάνω)

Εικόνα 137:Σύστημα ανύψωσης καθίσματος (κάτω)

6. Οργάνωση εργοταξίου

Το κτίριο περιβάλλεται από περιμετρική αυλή μικρού πλάτους αλλά επαρκείς ώστε να τοποθετηθούν ικριώματα, να τοποθετηθούν και να αποθηκευτούν για μικρό χρονικό διάστημα δομικά υλικά καθώς και να γίνουν εξωτερικές εργασίες. Συνοπτικά αναφέρονται τα παρακάτω:

-Τα ικριώματα θα πρέπει να καλύπτονται κατακόρυφα με λινάτσες, ώστε να προστατεύονται οι εργάτες, να λειτουργεί δηλαδή σαν δίχτυ προστασίας, και δεύτερον να εμποδίζονται τα δομικά υλικά να βρεθούν στο δρόμο και ίσως τραυματίσουν περαστικούς ή εργάτες. Επίσης, θα πρέπει οι επιβλέποντες μηχανικοί να επιθεωρούν τα ικριώματα μετά από σεισμικές δονήσεις, αχρησία ή κακοκαιρία για μεγαλύτερη ασφάλεια.

-Επίσης θα πρέπει να τοποθετηθεί κάδος κατεδαφίσεων για τη απόρριψη μπαζών και ίσως χρειαστούν κλειστοί αγωγοί αποκομιδής (καναλέτα), για τον όροφο του κτιρίου.

-Συγκρότηση εξειδικευμένων συνεργείων που ασχολούνται με αποκαταστάσεις και έχουν εμπειρία στο αντικείμενο, τις τοιχοποιίες, τα κονιάματα, τις ηλεκτρικές και μηχανολογικές εγκαταστάσεις.

-Αναζήτηση συμβατών, παρόμοιων υλικών για την οικοδομή, με ιδιαίτερη προσοχή ως προς τις ιδιότητες τους, κυρίως στα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν για την τοιχοποιία, γιατί πολύ συχνά είναι λανθασμένες.

-Καθαρισμός του κτιρίου από όσα άχρηστα υλικά έχουν απομείνει και έλεγχος των υλικών που πιθανόν να χρησιμοποιηθούν εκ νέου.

-Προμήθεια, μεταφορά και αποθήκευση υλικών που θα χρησιμοποιηθούν καθώς και αποθήκευση δομικών υλικών που θα επανατοποθετηθούν, όπως είναι κεραμίδια, ξύλα, κουφώματα κ.α. Πολλές εργασίες θα γίνουν επί τόπου, όπως η παρασκευή κονιαμάτων, καθαρισμός και επάλειψη οξειδωμένων μεταλλικών στοιχείων κ.α.

-Τέλος, ανάρτηση πινακίδας άδειας εργασιών, και πινακίδων οδηγιών για τα επιτρεπόμενα στο χώρο, για τους εργαζόμενους ή μη. Πρόσθετα μέτρα ασφάλειας θα παίρνονται από τους εργαζόμενους σύμφωνα με το ΠΔ: 778/80, Περί των μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών,(ΦΕΚ 193/Β/26-8-80).

Αναλυτικότερα, χωρίς να λάβουμε υπ' όψιν τον οικονομικό παράγοντα, προτείνεται μία σειρά εργασιών, οι οποίες μπορούν να πραγματοποιηθούν σύμφωνα με το χρόνο και το χώρο. Κάποιες από αυτές μπορούν να πραγματοποιηθούν αρχικά μόνες τους, ενώ κάποιες άλλες παράλληλα μεταξύ τους.

1^ο: Πριν από κάθε εργασία θα πρέπει να κλειστούν τα σημεία στη στέγη όπου είναι κατεστραμμένα, ώστε να μην εισέρχονται όμβρια ύδατα και επηρεάζουν τις εργασίες αποκατάστασης, έως ότου γίνει η αποκατάσταση της στέγης.

2^ο: Αρχικά θα εκτελεστούν οι καθαιρέσεις των επιχρισμάτων σε όλη την έκταση της τοιχοποιίας, εσωτερικά και εξωτερικά.

3^ο: Θα γίνει η εκσκαφή περιμετρικά του κτιρίου, όπως προτείνεται παραπάνω (βλ. 4.1.ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΟΣ ΦΕΡΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ (Φέρουσα τοιχοποιία)) , προκειμένου να κατασκευαστεί η περιμετρική τάφρος αποστράγγισης των υδάτων και αποφευχθεί η συνέχιση της ανερχόμενης υγρασίας στο ισόγειο.

4^ο: Η ενίσχυση της φέρουσας τοιχοποιίας αλλά και η αποκατάσταση των αστοχιών της θα γίνουν σε αυτό το στάδιο, με τις εργασίες που αναφέρονται παραπάνω (βλ. 4.1. ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΟΣ ΦΕΡΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ (Φέρουσα τοιχοποιία)).

5^ο: Αφού πραγματοποιηθούν οι εργασίες αποκατάστασης της τοιχοποιίας, θα γίνουν οι εργασίες αποκατάστασης-ανακατασκευής της στέγης. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να τονίσουμε τη σημασία της προστασίας του κτιρίου όσο θα γίνεται η ανακατασκευή της στέγης. Το κέλυφος του κτιρίου θα πρέπει να προστατευθεί από τις καιρικές συνθήκες με ένα στέγαστρο που θα τοποθετηθεί στο ύψος της στέγης.

6^ο: Αφού γίνουν οι εργασίες αποκατάστασης του κελύφους και της στέγης, θα πρέπει να ανακατασκευαστούν οι ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις και θα εγκατασταθούν οι μηχανολογικές.

7^ο: Σε αυτό το σημείο είναι εφικτό να γίνει οι ανακατασκευή των επιχρισμάτων, εσωτερικά και εξωτερικά.

8^ο: Μπορεί να ακολουθήσουν οι εργασίες αποκατάστασης των πατωμάτων, αντικατάσταση ή αποκατάσταση ξύλινων δοκαριών στήριξης καθώς και των υλικών επίστρωσης.

9^ο: Κάποιες εργασίες μπορούν να εκτελεστούν παράλληλα στο χώρο, όπως είναι αποκατάσταση κουφωμάτων, αποκατάσταση περιμετρικού τοίχου περίφραξης, σιδεριών και μεταλλικών κιγκλιδωμάτων, αποκατάσταση και ανακατασκευή κιγκλιδωμάτων κλιμακοστασίου και εξώστη, αποκατάσταση περιβάλλοντα χώρου, κατασκευή χώρου στάθμευσης.

10^ο: Τέλος, θα πραγματοποιηθούν οι χρωματισμοί εσωτερικά και εξωτερικά, θα επιπλωθεί ο χώρος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Οικοδομική & Αρχιτεκτονική Σύνθεση, Neufert
2. Μέγαρα: Οδοιπορικό στην πολιτιστική κληρονομιά και στον φυσικό πλούτο της πόλης, Ντοκιμαντέρ Δ. Μεγάρων
3. Η πόλη της δόξας και του φωτός, Δημήτριος Γ. Σάκκας
4. Μεγαρικός πολιτισμός και λαογραφία των Μεγάρων 1821-1980, έκδοση Δ. Μεγάρων
5. Ελληνική Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική (Τόμος №5), Εκδοτικός Οίκος «Μέλισσα»
6. Σημειώσεις μαθήματος: «Σύνταξη μελέτης ανακαίνισης – αποκατάστασης κτιριακού έργου», Π. Καούρη
7. Αποκατάσταση επανάχρηση ιστορικών κτιρίων και συνόλων, Μιχαήλ Ε. Νομικός, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Α.Π.Θ.

Ιστοσελίδες

1. <http://acrokeramo.blogspot.gr>
2. <http://evomat.gr>
3. <http://isomat.gr>
4. <http://users.ntua.gr>
5. <http://morfologia.arch.duth.gr>
6. <http://www.decobook.gr>
7. <http://www.kleemann.gr>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Έγγραφα

β) Η ενίσχυση των παραδοσιακών ασχολιών και δραστηριοτήτων που μπορεί να επιτευχθεί και με την ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό των μεθόδων και των συνθηκών της τοπικής οικονομίας. Στις περιοχές οικισμικών κλημάτων που υπάρχουν μικρές κλίμακας παραγωγικές δραστηριότητες, οι οποίες προσαρμόζονται στο φυσικό περιβάλλον και στην τοπική αρχιτεκτονική. Ιδιαίτερα ενθαρρύνεται η ανάπτυξη του αγροτουρισμού με χρησιμοποίηση αγροτικών κατοικιών, ξενώνων, κάμπιγκ και άλλων κατασκευών. Βιομηχανικές δραστηριότητες είναι δυνατό να επιτρέπονται, εφόσον ευνοούν την οικονομική αναζωογόνηση των αγροτικών περιοχών και δεν προκαλούν υποβάθμιση του περιβάλλοντος ασυμβαστά με το χαρακτήρα των περιοχών αυτών.

γ) Η εκπαίδευση και η μόρφωση του κοινού στους τρόπους και στις μεθόδους αρμονικής συνύπαρξης ανθρώπινων δραστηριοτήτων και φυσικών διεργασιών.

δ) Η ανάσπαση και η αναψυχική του κοινού. Οι παραπάνω σκοποί πραγματοποιούνται με βάση ειδικά σχέδια ανάπτυξης και διαχείρισης.

Οι περιοχές οικισμικών είναι δυνατό να περιλαμβάνουν περιοχές των παραγράφων 1 και 2.

Β. ΕΠΙΛΟΓΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Ο ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ (Μετ. Ε.Φερνάντεζ, ηγγίλ Αθ 9/1975)

1. Η έννοια ενός ιστορικού μνημείου δεν καλύπτει μόνο το μοναχικό αρχιτεκτονικό έργο αλλά και την αστική ή αγροτική τοποθεσία που μαρτυρεί έναν ιδιαίτερο πολιτισμό, μια ενδεικτική εξέλιξη ή ένα ιστορικό γεγονός. Αυτό ισχύει όχι μόνο για τις μεγάλες δημοφιλείς αλλά και για τα ταπεινά έργα που με τον καιρό απέκτησαν πολιτιστική σημασία.

2. Η συντήρηση και η αποκατάσταση των μνημείων αποτελεί έναν επιστημονικό κλάδο ο οποίος πρέπει να αποτελείται στη συνεργασία όλων των επιστημών κι όλων των τεχνών που μπορούν να συνεισφέρουν στη μελέτη και τη διάσωση της μνημειακής κληρονομιάς.

3. Η συντήρηση και η αποκατάσταση των μνημείων αποσκοπουν να τα διασώσουν τόσο σαν έργα τέχνης όσο και σαν ιστορικές μαρτυρίες.

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

4. Η συντήρηση των μνημείων έχει σαν πρωταρχική απαίτηση τη συνεχή και μόνιμη φροντίδα για τη διατήρησή τους.

5. Η συντήρηση των μνημείων εννοείται πάντοτε από την καταλληλότητά τους να χρησιμοποιηθούν για κάποιο σκοπό ωφέλιμο στην κοινωνία. Μια τέτοια χρησιμοποίηση είναι βέβαια επιθυμητή, αλλά δεν πρέπει να αλλάζει τη διάρθρωση ή τη διακόσμηση των κτιρίων. Οι διαρρυθμίσεις που επιβάλλει η αλλαγή της λειτουργίας

τους (από νέες χρήσεις) πρέπει να αντιμετωπίζονται και ενδεχομένως να επιτρέπονται μέσα σ'αυτά τα όρια.

6. Η συντήρηση ενός μνημείου συνενάγεται τη διατήρηση του όμοιου περιβάλλοντός του, στην κλίμακά του. Αν το παραδοσιακό πλαίσιο δεν έχει εξασφαλιστεί, έχουμε καθήκον να το διατηρήσουμε αλλά και ταυτόχρονα να αποκλείσουμε κάθε προσθήκη, κάθε κατεδάφιση και κάθε αλλαγή που θα μπορούσε να αλλάξει τις σχέσεις των όγκων και των χρωμάτων.

7. Το μνημείο είναι αναπόσπαστο από την ιστορική στιγμή που αντιπροσωπεύει και από τον χώρο όπου είναι τοποθετημένο. Επομένως η μετακίνηση του όγκου ή τμήματος ενός μνημείου μπορεί να γίνει παραδεκτή μόνο αν επιβάλλεται από την ανάγκη διασώσεώς του, ή δικαιολογείται από λόγους μεγάλης εθνικής ή διεθνούς σημασίας.

8. Τα γλυπτικά, ζωγραφικά ή διακοσμητικά στοιχεία που είναι αναπόσπαστα δεμένα με το μνημείο, δεν μπορούν να διαχωρισθούν παρά μόνον αν το μέτρο αυτό είναι η μοναδική διεξόδος για να εξασφαλιστεί η διάσωσή τους.

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ

9. Η διαδικασία της αποκαταστάσεως είναι μία επέμβαση υψηλής εξειδίκευσεως που επιβάλλεται να γίνεται κατ'εξάφραση. Έχει σαν στόχο να διατηρήσει και να αποκαλύψει τις αισθητικές και ιστορικές αξίες του μνημείου και βασίζεται στον σεβασμό προς την αρχική του υπόσταση και τα αυθεντικά στοιχεία. Σταματάει στο σημείο που αρχίζουν να υπάρχουν υποθέσεις. Πέρα από αυτό το σημείο, οποιαδήποτε εργασία που ενδεχομένως θα θεωρηθεί απαραίτητη για αισθητικούς ή τεχνικούς λόγους θα πρέπει να διαχωρίζεται από την (αρχική) αρχιτεκτονική σύνθεση και να φέρνει τη σφραγίδα της εποχής μας. Σ'όλες τις περιπτώσεις η αρχαιολογική μελέτη θα προηγείται της αποκαταστάσεως και θα την ακολουθεί.

10. Όταν οι παραδοσιακές τεχνικές αποδεικνύονται ανεπαρκείς, η στερέωση ενός μνημείου μπορεί να εξασφαλιστεί με την προσφυγή σ'όλες τις σύγχρονες τεχνικές συντηρήσεως και κατασκευές, που η αποτελεσματικότητά τους θα έχει αποδειχθεί από τα επιστημονικά δεδομένα και τις οποίες θα εγγυάται η πείρα της εφαρμογής τους.

11. Οι αξιόλογες προσθήκες όλων των εποχών στη σημερινή υπόσταση ενός μνημείου πρέπει να γίνουν σεβαστές, γιατί σκοπός της αποκαταστάσεώς του δεν είναι η ενότητα του αρχικού του ρυθμού. Όταν ένα κτίριο φέρνει υπερκείμενες φάσεις διαφόρων εποχών, η επαναφορά στην αρχική του κατάσταση δεν δικαιολογείται παρά μόνο κατ'εξάφραση. Αν, δηλαδή, τα στοιχεία που θα αφαιρεθούν έχουν πολύ μικρή σημασία και η σύνθεσή που θα αποκαλυφθεί είναι μεγάλης ιστορικής, αρχαιολογικής ή αισθητικής αξίας κι ακόμη αν η κατάσταση της διατηρήσεως του μνημείου κρίνεται αρκετά ικανοποιητική. Η κρίση σχετικά με την αξιολόγηση των μεταγενέστερων στοιχείων και η απόφαση για την από-

λειψή τους, δεν θα πρέπει να εξαρτώνται μόνον από το άτομο που ανέλαβε τη μελέτη του έργου.

12. Τα στοιχεία που προορίζονται να αντικαταστήσουν τμήματα του μνημείου που έχουν καταστραφεί, πρέπει να ενσωματώνονται αρμονικά στο σύνολο, αλλά και να διακρίνονται από τα αυθεντικά μέρη, έτσι ώστε να μην πλαστογραφούνται τα καλλιτεχνικά και ιστορικά τεκμήρια του κτιρίου.

13. Οι προσθήκες δεν μπορεί να γίνουν ανεκτές παρά μόνον αν σεβονται όλα τα ενδιαφέροντα μέρη του κτιρίου, το παραδοσιακό του πλαίσιο, την ισορροπία της συνθέσεώς του και τις σχέσεις του με τον περιβάλλοντα χώρο.

ΜΝΗΜΕΙΑΚΑ ΣΥΝΟΛΑ

14. Τα μνημειακά σύνολα πρέπει να γίνουν αντικείμενο ειδικών φροντίδων για να διασωθεί η ακεραιότητά τους και να εξασφαλισθεί η εξυγίανσή τους, η διαρρύθμιση και η αξιοποίησή τους. Οι εργασίες για τη συντήρηση και την αποκατάστασή τους, πρέπει να εμμένονται από τις αρχές που διατυπώνονται στα προηγούμενα άρθρα.

ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ

15. Οι ανασκαφές πρέπει να γίνονται σύμφωνα με επιστημονικούς κανόνες και καθώς ορίζουν οι "συστάσεις για τους διεθνείς όρους που πρέπει να εφαρμόζονται στις αρχαιολογικές ανασκαφές" τις οποίες υιοθέτησε η UNESCO το 1956. Επιβάλλεται να γίνονται διευθέτηση των ερειπίων και να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για τη συντήρηση και τη μόνιμη προστασία των αρχιτεκτονικών στοιχείων και των ευρημάτων. Εξάλλου, θα είναι ευπρόσδεκτη κάθε πρωτοβουλία που θα διευκολύνει την κατανόηση του μνημείου χωρίς να παρεμποδίζει τη σημασία του. Οστόσο, κάθε εργασία ανακατασκευής θα πρέπει να αποκλείεται εκ των προτέρων. Μόνον η αναστήλωση μπορεί να αντιμετωπιστεί, δηλαδή η ανασύνθεση μελών που σώθηκαν αλλά έχουν μετακινήσει. Οι συμπληρώσεις όμως θα είναι πάντα αναγνωρίσιμες και θα αντιπροσωπεύουν το ελάχιστο που απαιτείται για να εξασφαλισθούν οι συνθήκες συντηρήσεως του μνημείου και να αποκατασταθεί η μορφολογική του συνέχεια.

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

16. Οι εργασίες συντηρήσεως, αποκαταστάσεως και ανασκαφής θα πρέπει να βασίζονται σε εξακριβωμένη τεκμηρίωση, δηλαδή σε αναλυτικές και κριτικές εκθέσεις, εικονογραφημένες με σχέδια και φωτογραφίες. Όλες οι φάσεις των εργασιών για την απόληψη νεώτερων στοιχείων, τη στερέωση, την ανασύνθεση και την ένταξη νέων (στοιχείων), καθώς και όλα τα τεχνικά και μορφολογικά στοιχεία που θα εξακριβώνονται κατά τη διάρκεια των εργασιών, θα πρέπει να καταγράφονται λεπτομερειακά. Αυτά τα τεκμηρίωση θα κατατίθενται στα

Εικόνα 135:Χάρτα της Βενετίας

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
9 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1991

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
211

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Συγκρότηση τριμελούς επιτροπής στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης	1
Φορολογική μεταχείριση μετασκευασθέντων αυτοκινήτων που επαναφέρονται στην αρχική τους μορφή	2
Αρμοδιότητες τελωνειακών αρχών	3
Σύσταση πάγιας προκαταβολής στο Νομαρχιακό Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «ΠΟΛΥΚΛΙΝΙΚΗ»	4
Έγκριση προσωρινής πρόσληψης προσωπικού στο Ελληνικό Αντικαρκινικό Ινστιτούτο Νοσοκομείο «Ο ΑΓΙΟΣ ΣΑΒΒΑΣ» σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφ. Β' του Ν. 993/79 του Άρθρου Πέμπτου του Ν. 1648/83 και του Ν. 1476/84	5
Κύρωση του Κανονισμού εσωτερικής υπηρεσίας του Παιδιατροδικείου Πειραιά	6
Τροποποίηση - συμπλήρωση της απόφασης Β1/419/25.5.1989 «Αντιστοιχία οργανικών διοικητικών μονάδων του Παν/μίου Θεσ/νίκης προς τις οργανικές μονάδες του Ν. 1586/86 και καθορισμός προϊσταμένων των μονάδων αυτών» (Β' 420)	7
Καθορισμός κατ' αποκοπή παγίων χορηγημάτων στους Προϊσταμένους Περιφερειακών Εκπ/κών Αρχών Π/θμιας Εκπ/σης	8
Χαρακτηρισμός ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου του Ι.Ν. Αγίου Αθανασίου, στο Πράσινο Γορτυνίας	9
Χαρακτηρισμός ως έργου τέχνης και ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου του κτιρίου ιδιοκτησίας Νικ. Αγγελόπουλου, στην οδό Ηρώων Πολυτεχνείου 19 στην Τρίπολη	10
Χαρακτηρισμός ως έργου τέχνης ιδιοκτησίας Γ. Παπαθανασόπουλου στην οδό Μαϊζώνας 52 στην Πάτρα	11
Χαρακτηρισμός ως έργου τέχνης και ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου του κτιρίου ιδιοκτησίας Ιωάννη Μαλέα στις οδούς Μ. Μπενακδή και Χρ. Μωραΐτου, στα Μέγαρα	12
Ορισμός για το έτος 1991 του χρησιμοποιούμενου για τον καθορισμό των ορίων αμοιβής συντελεστή των άρθρων 2, 3, 4 του Π.Δ. 798/78	13
Πρόσληψη προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών	14
Σύσταση νομικού προσώπου στην κοινότητα Λιβαδερού Ν. Κοζάνης με την επωνυμία «Σχολική Επιτροπή Δημοτικού Σχολείου Κοινότητας Λιβαδερού»	15
Σύσταση νομικού προσώπου στην κοινότητα Λιβαδερού Ν. Κοζάνης με την επωνυμία «Σχολική Επιτροπή Δημοτικού Σχολείου Κοινότητας Λιβαδερού»	16
Σύσταση νομικού προσώπου στο Δήμο Πτολεμαΐδας Ν. Κοζάνης με την επωνυμία «Σχολική Επιτροπή 3ου Γυμνασίου και 8ου Δημοτ. Σχολείου Πτολεμαΐδας»	17
Σύσταση νομικού προσώπου στην κοινότητα Βλάστης Ν. Κοζάνης με την επωνυμία «Σχολική Επιτροπή Δημοτικού Σχολείου Βλάστης»	18

Σύσταση Κοινοτικού Νομικού προσώπου στην κοινότητα Σκοπής Ν. Λασιθίου με την επωνυμία «Σχολική Επιτροπή Δημοτικού Σχολείου Σκοπής»	19
Τροποποίηση της ΕΣ/21030/11.9.1989 απόφασης Νομάρχη Σερρών «Σχολική Επιτροπή Γυμνασίου - Λυκείου Προβατά»	20
Σύσταση Νομικού προσώπου στην κοινότητα Δαφνουδίου Ν. Σερρών με την επωνυμία «Σχολική Επιτροπή Δημοτικού Σχολείου Δαφνουδίου»	21

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ & ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Αριθ. ΔΙΑΚ/Φ6.47/11609 (1)
Συγκρότηση τριμελούς επιτροπής στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Έχοντας υπόψη:

- Τις διατάξεις:
 - Του Π. Δ/τος 320/1988 «Οργανισμός Υπηρεσιών του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης» όπως τροποποιήθηκε με το Π. Δ/γμα 94/90.
 - Του Ν. 1797/1988 «Προμήθειες του Δημόσιου Τομέα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων».
 - Του Ν. 2043748/519/0026/22.5.1989 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ 388/25.5.89) που κυρώθηκε με το Ν. 1881/1990 (ΦΕΚ 42 Α).
 - Του Π. Δ/τος 173/90 «Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου».
- Την αριθ. ΔΙΑΚ/071/40828/30.11.90 απόφαση του Υπουργού Προεδρίας Κυβέρνησης για την εκχώρηση αρμοδιοτήτων.
- Το γεγονός ότι η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων αντιμετώπιζε ειδικά θέματα, της ανάθεσης πραγματοποίησης επιμορφωτικών προγραμμάτων για άνεργες γυναίκες σε φορείς και οργανισμούς κατάρτισης, αποφασίζουμε:
 - Συγκροτούμε τριμελή επιτροπή στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης από υπαλλήλους του ίδιου Υπουργείου με οποιοδήποτε σχέση εργασίας.

Το ένα εκ των μελών μπορεί να είναι εκ των απασχολούμενων με μίσθωση έργου, στη Γενική Γραμματεία Ισότητας σε θέματα σχετικά με το έργο της Επιτροπής αυτής.

Έργο της Επιτροπής είναι η αξιολόγηση των προσφορών για την πραγματοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας, για άνεργες γυναίκες.

Ένα εκ των μελών ορίζεται πρόεδρος τη Επιτροπής. Χρέη Γραμματεία εκτελεί ένα εκ των μελών της Επιτροπής.

Η διάρκεια της επιτροπής ορίζεται για ένα (1) έτος από την ημερομηνία της δημοσίευσής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 21 Μαρτίου 1991

Η Γενική Γραμματέας Ισότητας
ΡΕΝΑ ΛΑΜΨΑ

Αριθ. ΥΠΠΟ/ΔΙΔΑΠ/Γ/760/12757

(10)

Χαρακτηρισμός ως έργου τέχνης και ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου του κτίριου ιδιοκτησίας Νικ. Αγγελόπουλου, στην οδό Ηρώων Πολυτεχνείου 19 στην Τρίπολη.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:
 - α) του Ν. 1558/85 «περί Κυβέρνησης και Κυβερνητικών Οργάνων» που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 137/τ.Α/26.7.85
 - β) του άρθρου 52 του Ν. 5351/1932 «περί Αρχαιοτήτων»
 - γ) του Ν. 1469/50 «περί προστασίας ειδικής κατηγορίας οικοδομημάτων και έργων τέχνης μεταγενεστέρων του 1830»
 - δ) του Π.Δ. 941/77 «περί Οργανισμού του ΥΠΠΕ»
 - ε) την Π.Α. Υ/1021/20.4.90 «περί καθορισμού αρμοδιοτήτων της Ανακληρωτού Υπουργού Πολιτισμού Α. Ψαρούδα - Μπενάκη» (ΦΕΚ 286/τ. Β/20.4.90) και την Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/20.12.90 (ΦΕΚ 824/τ.Β./28.12.90).
2. Το Π.Δ. 161/26.4.84 (ΦΕΚ 54/Α/30.4.84) «περί ανακατανομής αρμοδιοτήτων των Υπουργείων ΥΠΠΕ - ΥΧΟΠ».
3. Όλα τα στοιχεία του φακέλου.
4. Την ομόφωνη γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων με αριθμό 4/7.2.91 αποφασίζουμε:

Χαρακτηρίζουμε ως έργο τέχνης και ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο το κτίριο ιδιοκτησίας Νικ. Αγγελόπουλου, στην οδό Ηρώων Πολυτεχνείου 19, στην Τρίπολη, διότι αποτελεί αντιπροσωπευτικό δείγμα αστικής κατοικίας και κτιριακής μορφής, από τα ελαχιστα της Τρίπολης, που διατηρεί αναλλοίωτη την τυπολογία και την μορφολογία του και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της εξέλιξης του πολεοδομικού ιστού της πόλης.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 18 Μαρτίου 1991

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ANNA ΨΑΡΟΥΔΑ - ΜΠΕΝΑΚΗ

Αριθ. ΥΠΠΟ/ΔΙΔΑΠ/Γ/625/12781

(12)

Χαρακτηρισμός ως έργου τέχνης και ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου του κτίριου ιδιοκτησίας Ιωάννη Μαλέα στις οδούς Μ. Μπεναρδή και Χρ. Μωραΐτου, στα Μέγαρα.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:
 - α) του Ν. 1558/85 «περί Κυβέρνησης και Κυβερνητικών Οργάνων» που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 137/τ.Α/26.7.85
 - β) του άρθρου 52 του Ν. 5351/1932 «περί Αρχαιοτήτων»
 - γ) του Ν. 1469/50 «περί προστασίας ειδικής κατηγορίας οικοδομημάτων και έργων τέχνης μεταγενεστέρων του 1830»
 - δ) του Π.Δ. 941/77 «περί Οργανισμού του ΥΠΠΕ»
 - ε) την Π.Α. Υ/1021/20.4.90 «περί καθορισμού αρμοδιοτήτων της Ανακληρωτού Υπουργού Πολιτισμού Α. Ψαρούδα - Μπενάκη» (ΦΕΚ 286/τ. Β/20.4.90) και την Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/54280/20.12.90 (ΦΕΚ 824/τ.Β./28.12.90).
2. Το Π.Δ. 161/26.4.84 (ΦΕΚ 54/Α/30.4.84) «περί ανακατανομής αρμοδιοτήτων των Υπουργείων ΥΠΠΕ - ΥΧΟΠ».
3. Όλα τα στοιχεία του φακέλου που αναφέρεται στο θέμα.
4. Την ομόφωνη γνωμοδότηση ως προς τον χαρακτηρισμό του κτίριου και την κατά πλειοψηφία ως προς τον περιβάλλοντα χώρο του του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων με αριθμό 3/31.1.91 αποφασίζουμε:

Χαρακτηρίζουμε ως έργο τέχνης και ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1469/50, το κτίριο ιδιοκτησίας Μαλέα (Παλαιό Δημαρχείο) στις οδούς Μπεναρδή και Χρ. Μωραΐτου, στα Μέγαρα Αττικής, διότι είναι αξιόλογο δείγμα νεοκλασικής αρχιτεκτονικής, μοναδικό ίσως στα Μέγαρα και η χρήση του σαν Δημαρχείο το συνδράει άρρηκτα με την ιστορία της πόλης.

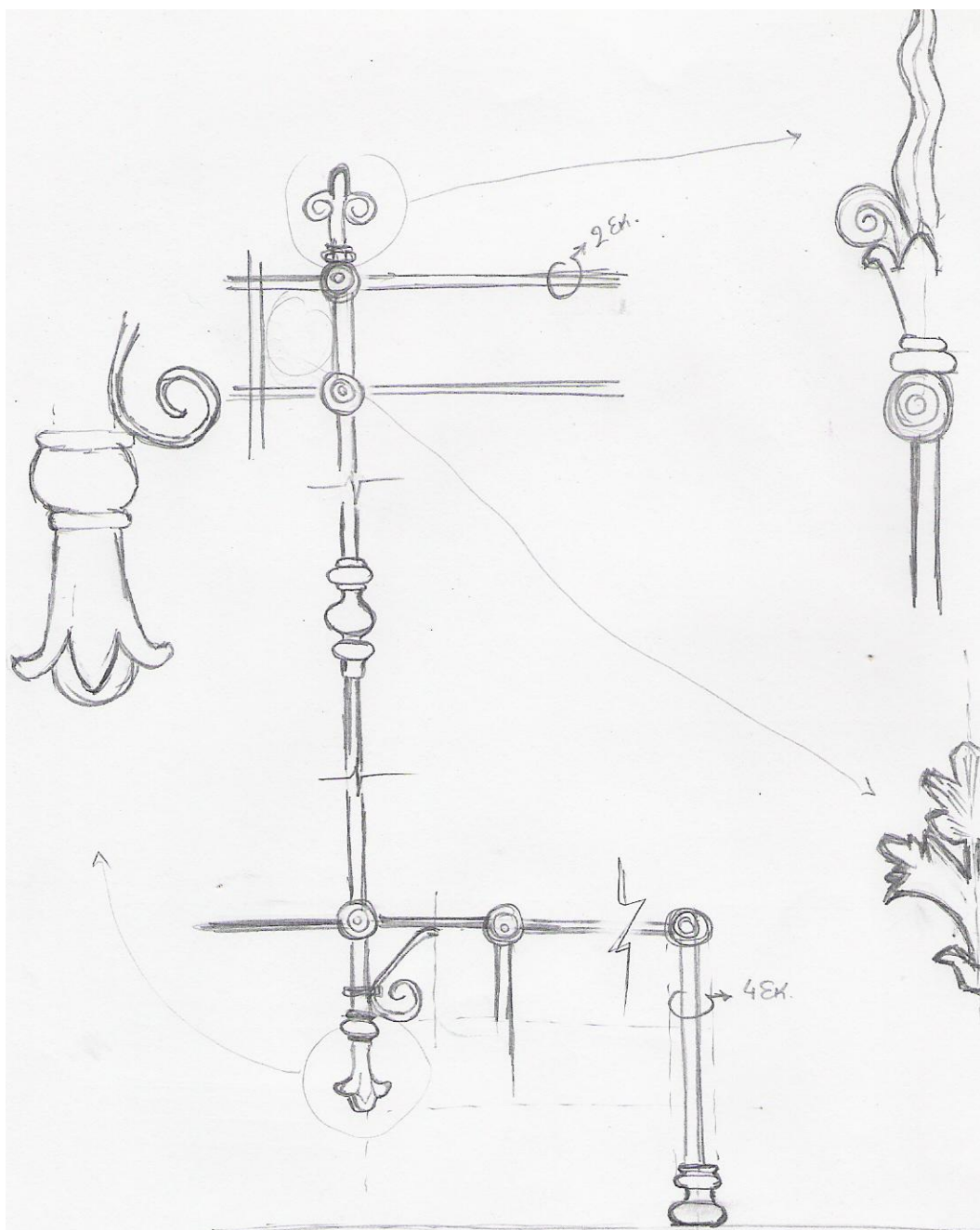
Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 15 Μαρτίου 1991

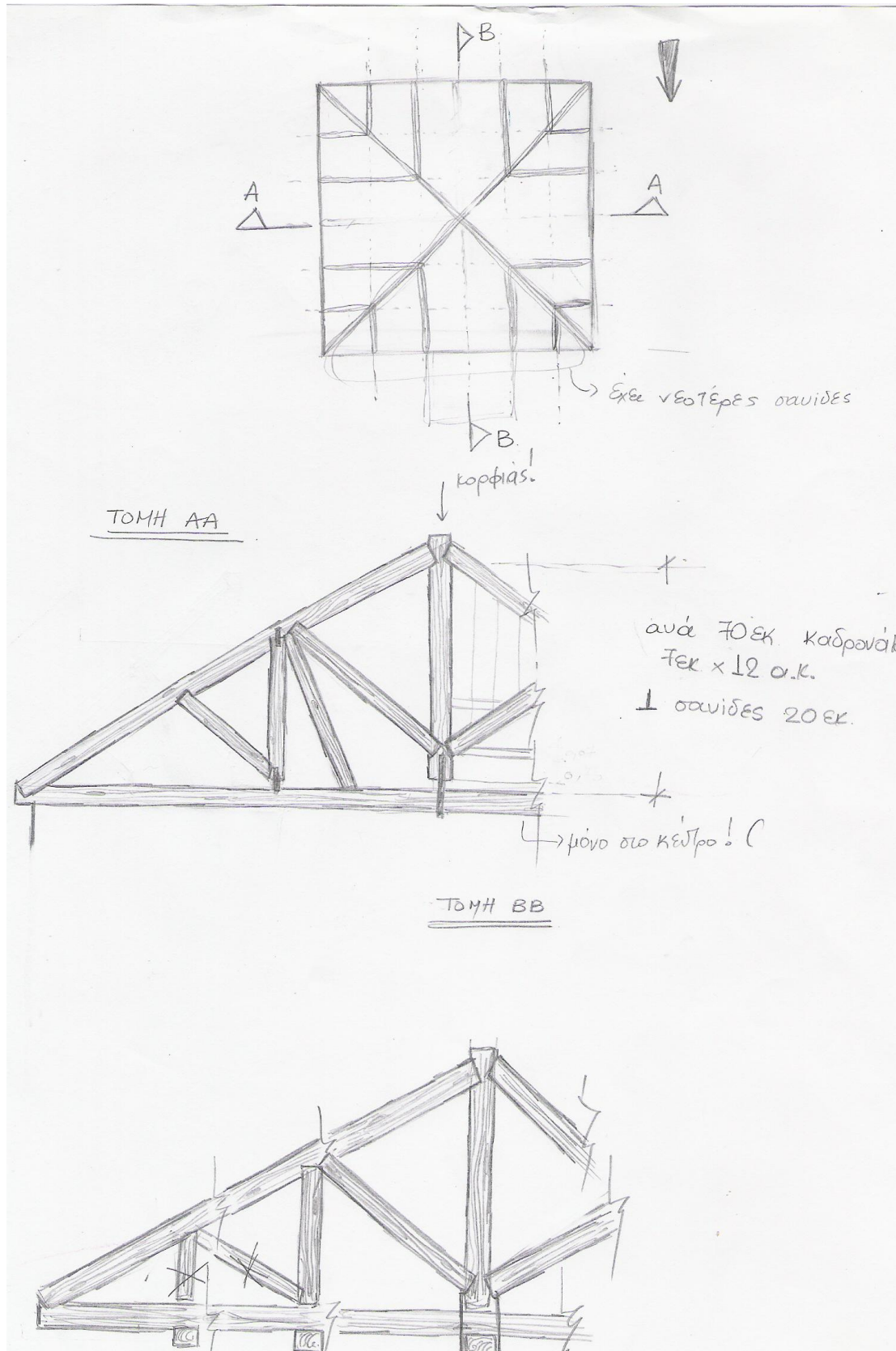
Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ANNA ΨΑΡΟΥΔΑ - ΜΠΕΝΑΚΗ

Εικόνα 136 -137:ΦΕΚ 211 Β' 9-4-1991 χαρακτηρισμού ως διατηρητέο κτίριο την οικία Μαλέα

2.Σκαριφήματα – Πρόχειρα

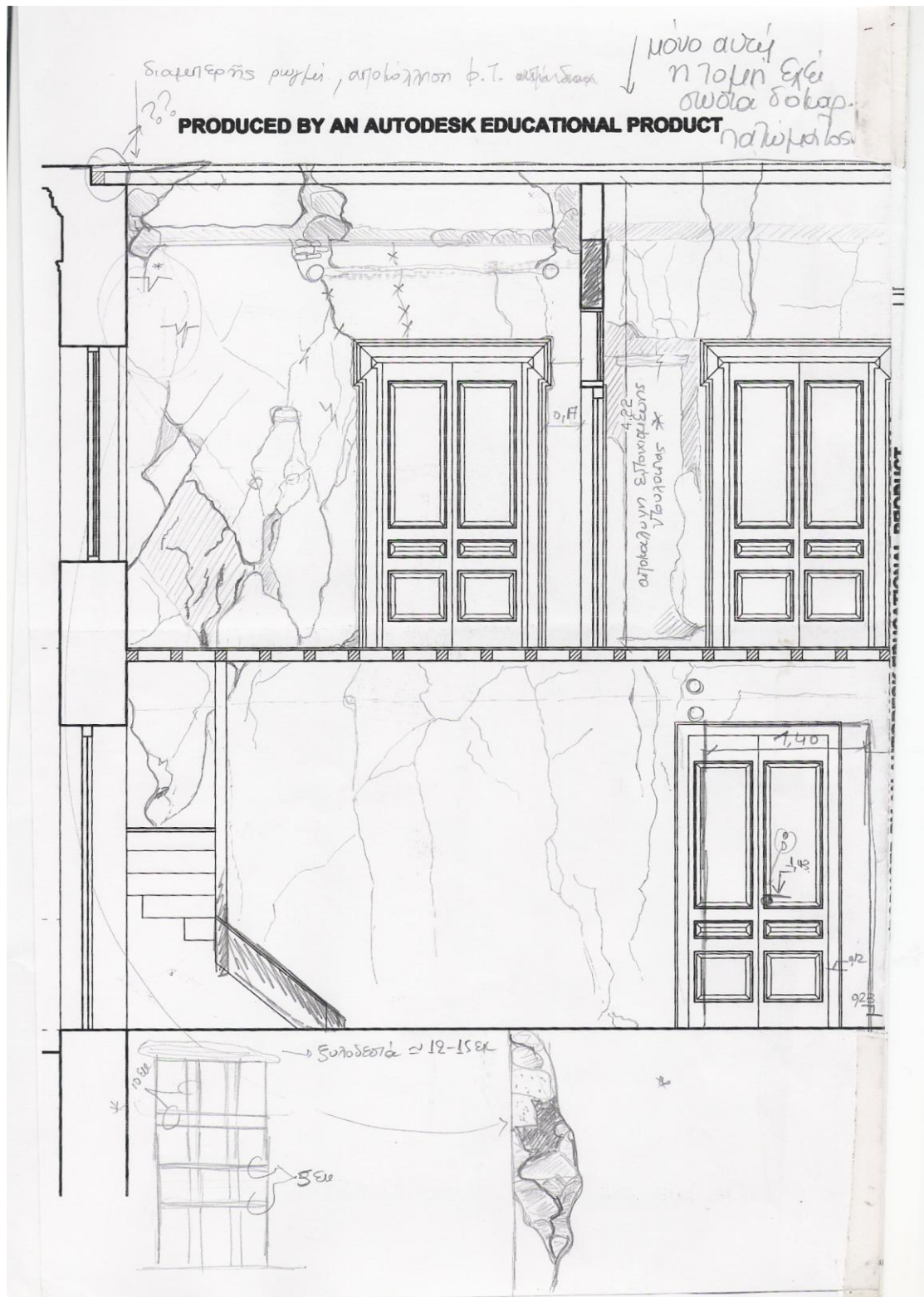
Εικόνα 138:Σκαρίφημα μεταλλικών κικλιδωμάτων περιμετρικού τοίχου

Εικόνα 139:Σκαρίφημα στέγης, κάτοψη, τομή Α-Α και Β-Β

Εικόνα 140: Πρόχειρο αποτύπωσης τομής B2-B2

Εικόνα 141: Πρόχειρο αποτύπωσης τομής Γ-Γ

Εικόνα 142::Πρόχειρο αποτύπωσης τομής B2 - B2

3.Φωτογραφίες

Εικόνα 143:Ξύλινη κορνίζα που βρέθηκε στο ισόγειο του κτιρίου και απεικονίζει το βασιλιά Βύζαντα των Μεγάρων, πάνω σε γύψο.

Εικόνα 144:Εφημερίδα που βρέθηκε στο υπόγειο του κτιρίου. Εκδόθηκε την Παρασκευή 9 Σεπτεμβρίου 1966

Εικόνα 145 -146:Φάκελος που βρέθηκε στο υπόγειο του κτιρίου μαζί με ιατρικού περιεχομένου ένθετο, όπου στάλθηκε την 6^η Φεβρουαρίου 1955 με παραλήπτη τον Γεώργιο Μαλέα

Εικόνα 147: Διαμπερείς ρηγματώσεις στο χώρο Ι6 του ισογείου

Εικόνα 148: Διαμπερή ρηγμάτωση, κηλίδες, και αποκόλληση επιχρίσματος στην οροφή στο χώρο Ι4 του ισογείου

Εικόνα 149: Εσωτερικό κούφωμα ισογείου

Εικόνα 150:Εστία στο χώρο Ι7 του ισογείου

Εικόνα 151:Ευρήματα στο χώρο Ι6 του ισογείου

Εικόνα 152:Ρηγματώσεις στο χώρο Ι3 του ισογείου

Εικόνα153:Ευρήματα στο χώρο Ι6 του ισογείου

Εικόνα 154:Εσωτερικό κούφωμα του α' ορόφου

Εικόνα 155:Ο χώρος II3 του α' ορόφου

Εικόνα 156:Ο χώρος II8 του α' ορόφου

Εικόνα 157:Φθορές στα επιχρίσματα των τοίχων του α' ορόφου

Εικόνα 158: Ο χώρος II5 του α' ορόφου

Εικόνα 159: Ο χώρος II8 του α' ορόφου όπου διακρίνεται η διακοσμητική ταινία

Εικόνα 160: Ο χώρος II3 του α' ορόφου όπου παρατηρείται η υψομετρική διαφορά των τοίχων, συμπεραίνοντας τη διαφορετική φάση κατασκευής τους

Εικόνα 161:Περιβάλλον χώρος της εισόδου

Εικόνα 162:Δομικά υλικά του κτιρίου τοποθετημένα στον περιβάλλοντα χώρο

Εικόνα 163:Μαρμάρινες πλάκες επιστρωμένες στην κεντρική κλίμακα του κτιρίου

Εικόνα 164: Αποκολλημένα επιχρίσματα από τους κίονες στήριξης του εξώστη

Εικόνα 165: Παραμορφώσεις και αλλοιώσεις στον εξωτερικό χώρο του κτιρίου

Εικόνα 166: Η οροφή του πρόπυλου της βόρειας όψης του κτιρίου

4. ΣΧΕΔΙΑ